

У ПОШУКАХ
«ХУТКАЙ»
ЗАРПЛАТЫ

ЧЫРВОНКА

МУЖЧЫНСКІЯ РУКІ
ДЛЯ... ЖАНОЧЫХ
БРОВАК

ЧЫРВОНКА

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

3

КАСТРЫЧНИКА 2019 г.

ЧАЦВЕР

№ 188 (29055)

ВЕДАЮЧЫ БРОД...

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Жыхару вёскі Вялікія Дольцы Ушацкага раёна Юрыю КАЗАЧОНКУ на сваім «іжы» часта даводзіцца пераязджаць уброд раку Ушачу паміж азёрамі Замошша і Царкавішча.

Бягучыя і перспектыўныя задачы развіцця

Выступленне старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь М. У. МЯСНІКОВІЧА на адкрыцці сёмай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь шостага склікання

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

Паважаныя запрошаныя! Сёмая сесія Савета Рэспублікі шостага склікання сёння пачынае сваю работу. Парадак дня сесіі вельмі насычаны. Трэба будзе разгледзець больш за 40 законапраектаў. Ключавымі з'яўляюцца законапраекты «бюджэтнага пакета».

Паказчыкі мясцовых бюджэтаў па даходах на 2020 год разлічаны з захаваннем дзеючых нарматываў адлічэнняў ад рэспубліканскіх падаткаў і збораў, якія паступаюць у бюджэты абласцей. Пры гэтым прашу звярнуць увагу: плануецца захаваць аб'ёмы датацый, што перадаюцца абласцям, на ўзроўні не ніжэй бягучага года, незалежна ад планаванага паступлення ўласных даходаў. Прадугледжваюцца і іншыя меры больш актыўнага развіцця рэгіёнаў. Савету Рэспублікі як палатце тэрытарыяльнага прадстаўніцтва мэтазгодна падтрымаць такія падыходы ўрада і Мінфіна пры разглядзе законапраекта аб рэспубліканскім бюджэце на 2020 год. Разлічваем, што на месцах скарыстаюцца гэтымі дадатковымі магчымасцямі для росту валавога рэгіянальнага прадукту і стварэння новых рабочых месцаў.

СТАР. 2

Годна перадаць парламенцкую эстафету

Выступленне старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь У. П. АНДРЭЙЧАНКІ на адкрыцці сёмай сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь шостага склікання

Паважаныя дэпутаты, члены ўрада і запрошаныя! Пачынае работу сёмая сесія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь шостага склікання.

Гэта заключная сесія для цяперашняга складу дэпутацкага корпуса, з завяршэннем якой будзе перагорнута яшчэ адна старонка ў гісторыі беларускага парламентарызму.

У краіне набірае ход выбарчая кампанія, актыўна адбываецца працэс вылучэння кандыдатаў у новы склад парламента. І ўжо ў хуткім часе шостае скліканне Палаты прадстаўнікоў перадаць эстафету навава выбраным дэпутатам.

Разам з тым свае выбарчыя перавагі грамадзяне ў многім фарміруюць зыходзячы з ацэнкі менавіта нашай дзейнасці. Таму задача ў нас з вамі, паважаныя калегі, адна: годна выканаць увесь той аб'ём работы, які мы запланавалі. Тым больш што ўсе пытанні, уключаныя ў заканадаўчы парадак дня, падпарадкаваныя дасягненню стратэгічных мэт, замацаваных у пяцігадовай праграме сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны.

У немалой ступені яе рэалізацыя залежыць ад эфектыўнасці бюджэтай палітыкі. У наступным годзе яна традыцыйна будзе накіравана на забеспячэнне збалансаванасці рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў, стварэнне ўмоў для ўстойлівага эканамічнага росту, узмацненне сацыяльнай накіраванасці выдаткаў, уключаючы павышэнне дабрабыту работнікаў бюджэтай сферы і падтрымку шматдзетных сем'яў.

СТАР. 2

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір КАРАНІК, міністр аховы здароўя:
«Кампанія прышчэплення ў краіне ўжо пачалася. Спадзяюся, што, калі яна пройдзе паспяхова, эпідэмія грыпу сёлета не будзе. Летась яе не было, таму што быў дасягнуты высокі ўзровень вакцынацыі. Тады было прышчэплены больш за 3,7 мільёна чалавек, з іх каля 950 тысяч — да 18 гадоў. На працягу апошніх сезонаў, калі вакцынаваныя складаюць каля 40 % насельніцтва краіны, захваральнасць знаходзіцца на нізкім узроўні».

КОРАТКА

• Венскі баль зладзяць 14 снежня ў Купалаўскім тэатры.

• КДК праводзіць у рэгіёнах «гарачыя» лініі па закупках у насельніцтва лішкаў прадукцыі. Жыхары рэгіёнаў могуць паведаміць пра недахопы і парушэнні, а таксама ўнесці прапановы па ўдасканаленні нарыхтоўчай дзейнасці.

• Галоўны трэнер мінскага «Дынама» Сяргей Гурэнка дыскваліфікаваны на пяць матчаў.

• Прадпрыемствы «Беллегпрама» павялічваюць экспарт у ЕС і будуць больш актыўна працаваць з Кітаем.

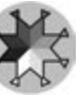
• Да пілотнага праекта па маркіроўцы абытку сродкамі ідэнтыфікацыі далучыліся 45 прадпрыемстваў.

• Двое мінчан прасілі ў дзяцей тэлефоны і праз камп'ютарную праграму бралі мікрапазыкі.

ISSN 1990 - 763X

9 771990 763008

Бягучыя і перспектыўныя задачы развіцця

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

2020 год — завяршальны год пяцігодкі. З улікам аб'ектыўных праблем развіцця эканомікі нашай дзяржавы на працягу папярэдніх чатырох гадоў (а яны выкліканы ў асноўным знешнімі фактарамі) заданні 2020 года павінны быць вельмі напружанымі. Гэта запатрабуе высокай канцэнтрацыі намаганняў не толькі кіраўнікоў і персаналу органаў кіравання, але і работнікаў усіх арганізацый і ў першую чаргу занятых у сферы матэрыяльнай вытворчасці і паслуг. Кожны з 4 мільёнаў 338 тысяч чалавек занятага насельніцтва краіны павінен быць матываваны на высокапрадукцыйную працу.

Паважаныя калегі! У мэтах выканання даручэнняў і мэтавых устаноўкі кіраўніка дзяржавы, дадзеных 19 верасня 2019 года пры разглядзе прагнозных дакументаў на 2020 год, Савет Рэспублікі накіраваў ва ўрад шэраг прапановаў, якія дазваляюць забяспечыць, на нашу думку, больш высокія тэмпы эканамічнага росту без празмернага стымулявання ўнутранага попыту за кошт нарошчвання аб'ёмаў экспарту і актывізацыі інвестыцыйнай дзейнасці. Таксама прапанавана на працягу першага паўгоддзя 2020 года распрацаваць праект Асноўных палажэнняў Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь да 2025 года. Гэты дакумент патрэбен з усіх пунктаў гледжання.

Сур'ёзным інструментам рэалізацыі задач сацыяльна-эканамічнага развіцця з'яўляецца актуальнае заканадаўства. Савет Рэспублікі неаднаразова звяртаўся ва ўрад з канкрэтнымі прапановамі па распрацоўцы адсутных праектаў нарматыўных прававых актаў, у першую чаргу законапраектаў, прадугледжаных Праграмай пяцігодкі і Дэкрэтам Прэзідэнта ад 23 лістапада 2017 года № 7 «Аб развіцці прадпрыемстваў».

Разлічваем, што адпаведныя намаганні будуць прыняты ўжо ў гэтым 2019 годзе.

Паважаныя сябры! Наша дзейнасць павінна ўлічваць падыходы па паглыбленні інтэграцыі з Расійскай Федэрацыяй, сфармуляваныя ў абноўленай Праграме дзеянняў. Савет Рэспублікі прымаў актыўны ўдзел у падрыхтоўцы гэтага дакумента. Ураду, Нацыянальнаму банку з удзелам парламентарыяў і іншых зацікаўленых трэба будзе распрацаваць больш за 30 беларуска-расійскіх дарожных картаў, якія рэгулююць сацыяльна-эканамічную дзейнасць у Саюзнай дзяржаве. На прыняцце паўнамоцтваў рэспубліканскай дзяржаў-удзельніцы. З улікам устаноўленых кіраўнікамі дзяржаў Беларусі і Расіі тэрмінаў — снежань 2019 года — значны аб'ём работ давядзецца выконваць дзеючаму шостаму скліканню Савета Рэспублікі.

Калегі! Цэлы блок законапраектаў у рамках гэтай сесіі плануецца прыняць у сферы канстытуцыйнага заканадаўства. Найважнейшы з іх — праект новага закона «Аб судова-экспертнай дзейнасці», якім упершыню прапануецца вы-

значыць прававыя асновы судова-экспертнай дзейнасці, яе навукова-метадычнага і матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння.

Павышэнню эфектыўнасці рэгулявання дзейнасці суб'ектаў натуральных манаполій будзе садзейнічаць карэкціроўка Закона «Аб натуральных манаполіях». У прыватнасці, распрацоўшчыкі законапраекта лічаць неабходным аптымізаваць пералік сфер натуральных манаполій, укараніць інстытут публічных слуханняў і іншыя навацыі.

У заканатворчым партфелі шмат ініцыятыў, якія накіраваны на вырашэнне паўсядзённых праблем людзей. Гэта законапраекты «Аб абароне правоў спажываўцаў жыллёва-камунальных паслуг», «Аб ахове працы», «Аб пажарнай бяспецы», «Аб персанальных даных» і іншыя.

Паважаныя ўдзельнікі пасяджэння! Савет Рэспублікі і дзеючы пры ім Савет па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання адпрацоўвае новыя кірункі рэгіянальнага развіцця. Мяркую, што гэтыя пытанні актуальныя не толькі ў перыяд выбарчых кампаній. Так, напрыклад, у верасні гэтага года ў Бялыніцкім раёне Магілёўскай вобласці мы дэталёва разгледзелі ўдасканаленне работ з сельскім насельніцтвам. Акрамя таго, намерзілі шэраг мер, якія датычацца дзейнасці асацыяцый мясцовых Саветаў дэпутатаў. Пакуль гэтая работа ў стадыі станаўлення, але ўжо можна разлічваць на яе эфектыўнасць. У цэлым Савет Рэспублікі прымае ўдзел у вырашэнні практычна ўсіх сістэмных задач сацыяльна-эканамічнага будаўніцтва, пастаўленых кіраўніком нашай дзяржавы.

Паважаныя члены Савета Рэспублікі! Актыўная і насычаная міжнародная дзейнасць у міжсесійны перыяд была накіравана на пашырэнне міжпарламенцкага супрацоўніцтва. Ключавым мерапрыемствам летняга перыяду стаў VI Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які прайшоў у Санкт-Пецярбургу. Удзел у Форуме Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь А. Р. Лукашэнка і Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі У. У. Пуціна, які ўжо стаў традыцыяй, не толькі напоўніў новай якасцю і зместам міжрэгіянальнае ўзаемадзеянне, але і ўключыў гэта мерапрыемства ў шэраг найважнейшых палітычных падзей беларуска-расійскага парадку дня.

Форумы рэгіёнаў Беларусі і Расіі сталі добрым прыкладам для наладжвання больш цеснага супрацоўніцтва з іншымі краінамі. Па ініцыятыве Савета Рэспублікі ў ліпені 2019 года ўпершыню такі форум арганізаваны з Узбекістанам. Члены Савета Рэспублікі таксама прынялі актыўны ўдзел у Беларуска-польскім форуме «Добрасуседства-2019». Мерапрыемствы, якія адбыліся, сталі буйнымі перагаворнымі пляцоўкамі, работа якіх спрыяла ўмацаванню міжрэгіянальных эканамічных і гуманітарных сувязяў.

Паважаныя члены Савета Рэспублікі! Дазвольце павіншаваць вас з пачаткам сёмай сесіі Савета Рэспублікі. Жадаю ўсім прадукцыйнай работы.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Складанне галоўнага фінансаванага дакумента патрабуе ўважлівага ўліку ўсіх фактараў і рызык. Зразумела, тое, што нацыянальны падатковыя правілы застаюцца стабільнымі, дазваляе нам сёння больш выразна прагназаваць асноўныя параметры бюджэту — у першую чаргу па даходах. І цяпер трэба ўважліва паглядзець на прыярытэты фінансавання, а гэта — забеспячэнне апераджальнага развіцця навукаёмістых галін і выраўноўванне эканамічнага патэнцыялу рэгіёнаў пры безумоўным выкананні краінай усіх знешніх і ўнутраных абавязаных.

Прадказальнасць падатковых правілаў важная і з таго пункту гледжання, што яна даецца магчымасць больш упэўнена планавача сваю бізнес-стратэгію як асобным прадпрыемствам, так і замежным інвестарам. Але ў стварэнні стабільнага дзелавога асяроддзя варты зрабіць яшчэ адзін важны крок. Гаворка ідзе пра ўдасканаленне карпаратыўнага права, і перш за ўсё заканадаўства па пытаннях гаспадарчых таварыстваў. Ад вынікаў гэтай работы шмат у чым будучы залежаць пазіцыі Беларусі ў рэйтынгу Сусветнага банка «Вядзенне бізнесу».

Акрамя таго, нам трэба будзе прыняць шэраг рашэнняў па рэалізацыі палажэнняў Дагавора аб Еўразійскім эканамічным саюзе. Запланаваныя меры закліканы павысіць устойлівасць беларускіх кампаній на гэтым маштабным рынку і ліквідаваць шэраг тэхнічных бар'ераў ва ўзаемным гандлі. Чарговым крокам у гэтым кірунку стане карэкціроўка законаў у сферы натуральных манаполій, транспартнай дзейнасці, электрасувязі, метралагічнага забеспячэння, тэхнічнага нарміравання і стандартызацыі.

У сучасную эпоху пры фарміраванні стратэгіі развіцця дакладна выбудаваць па ранжыры эканамічных і сацыяльных мэты практычна немагчыма. Яны самым цесным чынам пераплецены. Прычым менавіта якасць жыцця, якая дазваляе раскрыць творчы патэнцыял асобы, сёння становіцца адным з вядучых фактараў эканамічнага росту.

Галоўны наш рэсурс — чалавечы капітал, высокія прафесіяналы, запатрабаваныя ва ўсім свеце. І каб Беларусь магла паспяхова канкурыраваць у барацьбе за кваліфікаваныя кадры, нам важна пастаянна паляпшаць не толькі бізнес-клімат, але і ўмовы жыцця і працы нашых грамадзян.

Напрыклад, мы зрабілі шэраг крокаў насустрач бізнесу ў працоўным заканадаўстве. Але аказалася, што пытанні аховы працы некаторых катэгорый работнікаў не ўрэгуляваныя, роўна як нідзе не прапанаваны абавязкі іх наймальнікаў у гэтай галіне. А гэта з базавыя пытанні, звязаныя са здароўем, а часам і жыццём людзей. Сёння мы запайнем гэты прабел, працуючы над адпаведнымі папраўкамі.

Акрамя таго, нам трэба будзе завяршыць работу з законапраектамі, якія непасрэдна датычацца павышэння якасці аказання медыцынскіх і жыллёва-камунальных паслуг насельніцтву, абароны экалогіі, забеспячэння законнасці і правапарадку.

Шэраг сур'ёзных задач намечаны да выканання і ў рамках нашай міжнароднай праграмы. Тут у цэлым створаны ядрэнны зачын.

Годна перадаць парламенцкую эстафету

Гэта відаць і па дынаміцы двухбаковых сувязяў, і па пытаннях, з якімі працуюць парламенцкія групы дружбы.

Важна, што разам з рашэннем чыста палітычных задач мы ўсё больш актыўна выходзім на канкрэтныя эканамічныя праекты. Напрыклад, дэпутаты і прадстаўнікі бізнесу Германіі сёння ўважліва вывучаюць магчымасці міжрэгіянальнага і інвестыцыйнага супрацоўніцтва з Беларуссю, перспектывы вытворчай кааперацыі ў шэрагу інавацыйных сфер.

Турэцыя і японскія парламентарыі праявілі сур'ёзную цікавасць да беларускага сектара інфармацыйных тэхналогій. А з нашымі польскімі калегамі мы вядзем ужо практычна сістэмны дыялог па самым шырокім коле тэм, якія закранаюць эканоміку, гандаль, інвестыцыі, спорт, турызм і многае іншае.

Радуе, што гэтая актыўнасць прыносіць рэальны плён у выглядзе міжнародных пагадненняў і ўзаемавыгадных кантрактаў. Аб'ёмны пакет такіх дакументаў падпісаны нядаўна і па выніках першага Форуму рэгіёнаў Беларусі і Узбекістана, праведзенага ў Мінску па ініцыятыве парламентаў дзвюх краін.

Падобных прыкладаў можна прывесці шмат. І ўсе гэтыя сувязі і напрацоўкі нам ні ў якім разе не глыбока страціць. Мяркую, з гэтым салідарныя і кіраўнікі дыпламатычных місій, якія ўнеслі немалы ўклад у развіццё дыялогу. Бо акрамя прамой эканамічнай выгады для грамадзян нашых краін, умацаванне даверу і імкненне супрацоўнічаць без палітычнай прудэнтнасці дапамагаюць нам лепш разумець адзін аднаго ў міжнародных арганізацыях.

А гэта сёння — вельмі важная задача. Улічваючы трывожны падзеі, якія адбываюцца ў свеце, аб'яднаны парадак дня ў духу ініцыятыў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь запатрабаваны як ніколі.

Мы адчуваем гэта па той атмасферы, якая складваецца ў Парламенцкай асамблеі АБСЕ. І мы ўдзячныя сваім калегам за падтрымку. Летам у Люксембургу была аднагалосна прынятая наша чарговая, ужо трэцяя па ліку ў гэтым скліканні, рэзалюцыя.

Паступова павялічваецца колькасць прыхільнікаў уладкавання Еўразійскага кантынента на прынцыпах даверу і партнёрства. Яскравы прыклад таму — Нарада спікераў парламентаў краін Еўразіі. Гэта маладая, але хутка набіраючая міжнародную вагу дыялогавая платформа. Калі на першай нарадзе было ўсяго 18 удзельнікаў, то ў апошнім мерапрыемстве, якое прайшло ў Нур-Султане, прынялі ўдзел ужо 65 парламентаў і 14 міжнародных арганізацый.

Мы завастрылі ўвагу сваіх калегаў на новай стратэгічнай ініцыятыве кіраўніка беларускай дзяржавы аб фарміраванні «посяга лічбавага добрасуседства». Яна лагічна выцякае з ідэі «Хельсінкі 2» і ў плане абароны ад сучасных пагроз чалавецтву можа сыграць не менш важную ролю, чым Дагавор аб нераспаўсюджванні ядзернай зброі.

Нашы прапановы ўвайшлі ў выніковы дакумент Нарады. Гэта сведчыць аб значнасці пытанняў, якія падымае Рэспубліка Беларусь на міжнароднай арэне. Пацвярдзенне таго мы пачулі і на сустрэчы са старшыняй Міжпарламенцкага саюза спадарыняй Баран, якая наведвала нашу краіну для ўдзелу ў міжнароднай канферэнцыі высокага ўзроўню, прысвечанай барацьбе

з тэрарызмам пры дапамозе сучасных тэхналогій і інавацый.

Нам вельмі блізкія і зразумелыя мэты, вакол якіх будуюцца дзейнасць гэтай глабальнай парламенцкай арганізацыі. Фактычна менавіта прыярытэты ўстойлівага развіцця вызначаюць як унутраную, так і знешнюю палітыку Беларусі. І мы глыбока перакананыя, што самым верным крокам да больш стабільнага, бяспечнага і справядлівага свету з'яўляецца не канкурэнцыя, а актыўны пошук пунктаў спалучэння паміж рознымі эканамічнымі мадэлямі, што існуюць у свеце.

Для Беларусі натуральным шляхам развіцця заўсёды была і застаецца плённая інтэграцыя з усімі, хто гатовы з намі супрацоўнічаць, перш за ўсё з найбольш блізкімі суседзямі. Пры гэтым мы разумеем, што інтэграцыя не самамэта, а інструмент дасягнення найвышэйшай мэты — росту дабрабыту грамадзян нашых краін.

На гэтых прынцыпах мы будзем сваю работу ў парламенцкіх вымярэннях СНД, АДКБ, Саюзнай дзяржавы. У нашых агульных інтарэсах максімальна задзейнічаць увесь інтэграцыйны патэнцыял, які мы маем. Таму асабліва ўпор робіцца на гарманізацыі заканадаўства, забеспячэнні роўных правоў грамадзян і суб'ектаў гаспадарання, навадзненні парадку ў гандлёва-эканамічных адносінах.

Зразумела, тэмай многіх маючых адбыцца міжнародных мерапрыемстваў стануць парламенцкія выбары. Яны ўжо, дарэчы, абмяркоўваліся ў Камісіі ПАСЕ па палітычных пытаннях і дэмакратыі, а таксама на сустрэчы дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў з місіяй па ацэнцы патрэб БДПЧ АБСЕ.

Па меры набліжэння даты выбараў у краіне павялічыцца колькасць міжнародных назіральнікаў. Частка з іх запрошана па нашай ініцыятыве. З імі нам таксама трэба будзе сустракацца. І, вядома, беларускія дэпутаты пастараюцца аказаць ім усё магчымае садзейнічанне для выканання іх місіі.

Нам няма чаго хаваць. Усе баць, што выбарчая кампанія праходзіць цывілізавана і канструктыўна. Гэта сведчыць пра высокі ўзровень палітычнай культуры беларускага грамадства і разуменні ім важнасці захавання сацыяльнай стабільнасці і грамадзянскага міру.

Для паспяховага развіцця любой дзяржавы важныя згуртаванасць усіх грамадзян незалежна ад узросту, поглядаў і перакананняў, нацэленасць на эфектыўнае супрацоўніцтва. Гэта сфера адказнасці і дэпутацкага корпусу.

Нам неабходна падтрымліваць пастаянны дыялог з грамадствам. Грамадзяне павінны ведаць, што стаіць за найважнейшымі дзяржаўнымі рашэннямі, як ажыццяўляецца заканадаўчы працэс, якімі якасцямі павінны валодаць дэпутаты, каб годна прадстаўляць інтарэсы народа ў заканадаўчым органе.

Вялікую ролю тут іграе выкананне нашых абавязкаў у выбарчых акругах. Дробных пытанняў у гэтай рабоце, як мы ведаем, няма. І ад іх рашэння шмат у чым залежыць давер народа да ўлады. Парламентарыі заўсёды былі сілай, якая кансалідуе грамадства ў адказныя для краіны перыяды развіцця. Упэўнены, так будзе і надалей.

На заканчэнне, паважаныя калегі, дазвольце мне падзякаваць вам за падрыхтоўку да сесіі і запрасіць да работы.

Парламенцкі дзённік

НОВЫЯ ЛЕКІ СТАНУЦЬ БОЛЬШ ДАСТУПНЫЯ

Норма, якая дазволіць выкарыстоўваць арыгінальныя лекавыя сродкі да завяршэння клінічных выпрабаванняў, прапісана ў законапраекце, які ўчора разглядалі ў Палаце прадстаўнікоў.

Магчымасць умоўнай рэгістрацыі лекаў тэрмінам адзін год прапануецца для высокаэфектыўных новых прэпаратаў для лячэння цяжкіх і рэдкіх хвароб. Такая практыка прымяняецца ў многіх краінах. Яе ўвядзенне ў нашай краіне абмяркоўваецца ў парламенце Беларусі. Новая норма прапісана ў праекце змяненняў Закона Рэспублікі Беларусь «Аб лекавых сродках», які быў учора прыняты ніжняй палатай у першым чытанні.

На думку **намесніка старшыні Пастаяннай камісіі па ахове здароўя, фізічнай культуры і маладзёжнай палітыцы Аляксандра СТАРАВОЙТАВА**, законапраект аблегчыць даступнасць лекаў, якія толькі ўводзяцца на рынак.

Дзеючы закон працуе з 2006 года. «Новаўвядзенні трактуюцца як новая рэдакцыя закона, — пракаментаваў ён дакумент журналістам. — Унясенне змяненняў звязана з гарманізацыяй нашага заканадаўства ўнутры ЕАЭС. Акрамя таго, улічваючы планы Беларусі па ўступленні ў Сусветную гандлёвую арганізацыю, і ў выніку Пагаднення па гандлёвых аспектах правоў інтэлектуальнай уласнасці (TRIPS) у законапраекце прадугледжана абарона інтэлектуальнай уласнасці на арыгінальныя прэпараты на чатыры і два гады».

Да таго ж, праект закона замацоўвае існуючую (але дагэтуль не прапісаную) практыку продажу ўрачамі альбо фельчарамі лекаў сельскім жыхарам там, дзе няма аптэк.

Дэпутат ад Жыткавіцкай акругі Ірына КРАЛЕВІЧ спытала міністра аховы здароўя, які прадстаўляў законапраект у Авальнай зале Палаты прадстаўнікоў, ці не пацягне стварэнне адзінага рынку лекаў на тэрыторыі Еўразійскага эканамічнага саюза паслаблення кантролю за іх абаротам у Беларусі.

«Стварэнне адзінага рынку мае на ўвазе стварэнне і адзінага рэестра. Да таго ж, рэгістрацыя па Пратаколе ЕАЭС прадугледжвае паведамленне ўсім краінам-членам аб рэгістрацыі і яе абгрунтаванні. Акрамя таго, кожная партыя любога прэпарата, які трапляе ў краіну, падлягае ўваходнаму кантролю, — адказаў Уладзімір Каранік. — Гэта сістэма дзейнічае 15 гадоў, і не было зарэгістравана ніводнага выпадку ўвозу фальсіфікаваных лекавых сродкаў».

Апроч сказанага, міністэрства прапрацоўвае сістэму дадатковага кантролю за якасцю лекаў у выглядзе фармінспекцыі, якая будзе вымаць з аптэк і бальніц прэпараты і накіроўваць іх у сертыфікацыйную лабараторыю без узаканна вытворцы. Такім чынам, у выніку рэдакцыі дзеючага закона, кантроль за якасцю лекаў у краіне не будзе аслаблены, запэўніў міністр.

Адказваючы на пытанні журналістаў аб тым, чаму ў беларускіх аптэках знікаюць тыя або іншыя прэпараты, кіраўнік міністэрства растлумачыў: так адбываецца з-за таго, што фірмы не праводзяць паўторную рэгістрацыю лекаў, у якіх яны не зацікаўленыя. «Згодна з законапраектам, калі прэпарат зарэгістраваны, пяць гадоў прымяняецца ў нас і ў іншых краінах свету, праходзіць працэдуру перарэгістрацыі, то ўжо наступнае рэгістрацыйнае пасведчанне даецца бестэрмінова», — дадаў ён.

Уладзімір Каранік паведаміў, што міністэрства прааналізавала ўсе прэпараты, у якіх налета завяршаецца рэгістрацыя (такіх больш за 900). «Мы практычна па ўсіх гэтых пазіцыях прапрацавалі: нехта пацвердзіў паўторную рэгістрацыю, некага прыйшлося ўзмоцнена запрасяць на паўторную рэгістрацыю, недзе вырашаем пытанне замены пастаўшчыка, каб гэтыя прэпараты засталіся на рынку», — сказаў міністр.

Усяго ў першы дзень работы восеньскай, апошняй, сесіі Палаты прадстаўнікоў шостага склікання дэпутаты разгледзелі чатыры законапраекты ў першым чытанні, тры — у другім і ратыфікавалі сем міжнародных дакументаў.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Блізкая ўлада

Вырашаць пытанні комплексна

Праблемы сем'яў, якія выходзяць дзяцей-інвалідаў, безбар'ернае асяроддзе, выраб інвалідных калясак — галоўныя тэмы падчас прыёму грамадзян намеснікам прэм'ер-міністра Уладзімірам КУХАРАВЫМ у Савеце Міністраў.

Маці, якія выходзяць дзяцей-інвалідаў, звярнуліся да віцэ-прэм'ера па цэлым шэрагу пытанняў. Адно з самых актуальных — жыллё. Адна з наведвальніц узняла пытанне паляпшэння жыллёвых умоў. Паводле яе слоў, у яе сям'і трое дзяцей, адно з якіх інвалід. Па нормах яму належыць асобны пакой. Пры гэтым сям'я жыве ў двухпакаёвай кватэры ў Мінску і не можа стаць на чаргу па паляпшэнні жыллёвых умоў, бо для гэтага метраж на чалавека ў сталіцы не павінен пера-

вышаць 10 кв. м (у рэгіёнах — 15 кв. м). Уладзімір Кухараў даручыў прааналізаваць усе нюансы і адпрацаваць магчымасць урэгулявання гэтага пытання. Праблема ўзятая на кант-роль. «Калі ўбачым, што трэба вырашаць гэтае пытанне, будзем выходзіць з адпаведнымі заканадаўчымі ініцыятывамі. Праблемы сем'яў з дзецьмі-інвалідамі трэба вырашаць комплексна», — падкрэсліў ён.

Яшчэ адно важнае пытанне — забеспячэнне безбар'ернага асяроддзя, у тым ліку планіроўка кватэр для інвалідаў. Адна з маці адзначыла, што ў кватэры вельмі складана перамяшчаць і паварочваць інвалідную каляску. Віцэ-прэм'ер звярнуў увагу, што ў Беларусі ёсць кватэры, у планіроўцы якіх улічваюцца патрэбы гэтай катэгорыі людзей, у прыватнасці пашыра-

ны дзвярныя праёмы. «Спецыяльныя праекты распрацаваны, трэба толькі адрэгуляваць гэтае пытанне. Міністэрству працы і сацыяльнай абароны трэба ўзяць праблему пад сваю эгіду і фарміраваць сацыяльны заказ. Тады выканкам будзе ведаць, колькі кватэр для сем'яў з інвалідамі трэба пабудаваць у раёне», — дадаў ён.

Некалькі маці ўзнялі праблему вырабу інвалідных калясак, тэхнічных сродкаў сацыяльнай рэабілітацыі, пашыву артапедычнага абутку. Па іх словах, мадэль каляскі нярэдка не адпавядае патрэбам канкрэтнага дзіцяці-інваліда, а пры пашыве абутку — вялікія чэргі і заказ трэба чакаць некалькі месяцаў. Уладзімір Кухараў даручыў прапрацаваць пытанне ўдасканалення мадыфікацыі інвалідных калясак і падкрэсліў, што вытворцу варта ў першую чаргу ўлічваць меркаванні людзей, якія карыстаюцца такімі сродкамі. Ён таксама даў даручэн-

не ўрэгуляваць пытанні пашыву артапедычнага абутку.

Актуальнай праблемай з'яўляецца недахоп сацыяльных таксі. У сувязі з гэтым запісаванца трэба задоўга да запісаванай паездкі, што стварае цяжкасці для сем'яў з інвалідамі. Віцэ-прэм'ер адзначыў неабходнасць папярэдняга аўтапарка. «Сацыяльныя таксі запатрабаваныя, яны патрэбныя многім сем'ям, і мы павінны працягваць работу ў гэтым кірунку», — сказаў ён.

Акрамя таго, на сустрэчы былі выказаны прапановы грабіць больш свабодным графік работ сацыяльных няняў — не строга чатыры гадзіны ў дзень, як цяпер, а па дамоўленасці паміж сям'ёй і няняй. Віцэ-прэм'ер падтрымаў прапанову і даручыў прапрацаваць магчымасць вырашэння пытання.

Да Уладзіміра Кухарава на прыёме звярталіся ў тым ліку і з нагоды паляпшэння жыллёвых умоў, жыллёва-камунальных паслуг, ліцэнзавання ў транспартнай сферы.

ІДЭАЛЬНЫЯ БАЦЬКІ. А ТАКОЕ БЫВАЕ?

На працягу кастрычніка ва ўніверсітэце адбудуцца чатыры тэматычныя тыдні: «Старэйшых бацькоў», «Маці», «Бацькі» і «Будучых бацькоў». Праграма складаецца з розных па фармаце і жанры падзей. Гэта выстаўкі, лекцыі і практычныя заняткі, семінары, трэнінгі, псіхалагічныя кансультацыі...

Падчас першага тыдня пройдуць акцыі «Ліст дадому» і «Дзякуем». Удзельнікі напішуць і адправяць папяровыя лісты сваім сем'ям. Таксама сувязям пакаленняў і радаводу будуць прысвечаны семінарскія заняткі «Сістэма сямейных каштоўнасцяў як

падмурак для маладога пакалення» і трансфармацыйная гульня «Энергія роду».

У рамках «Тыдня маці» ў псіхалагічнай гасцінай пройдуць дыскусіі і заняткі з выкарыстаннем метафарычных картаў па тэмах «Вобраз маці і жаночыя архетыпы», «Дзяцінства ад нас не сыходзіць... Дзяцінства жыве ў нас заўсёды», «Мама — ты мой лёс». Усе ахвотныя змогуць прайсці экспрэс-дыягностыку «Гатоўнасць да сямейнага жыцця».

«Тыдзень бацькі» адкрыецца мастацкай выстаўкай «Вобраз бацькі ў мастацтве». У гэтыя дні адбудуцца таксама сацыяльная акцыя «Тата можа. Я дапамагу» і прагляд фільма «У пагоні за шчасцем».

«Бацькоўскі месяц» стартаваў у БДУ

Завершыць тэматычны месяц «Тыдзень будучых бацькоў». Яго праграма прапануе ўдзел у семінарскіх і практычных занятках са спецыялістамі псіхалагічнай службы БДУ і сацыяльнымі педагогамі. На практыкуме «Ролевыя чаканні ў шлюбе» аб сваім сямейным вопыце раскажуць маладыя сем'і студэнтаў і супрацоўнікаў БДУ. А ў рамках акцыі «Будучым бацькам» студэнты намалююць вобразы ідэальных бацькоў. На працягу ўсяго месяца спецыялісты «Кансультацыйнага цэнтра» будуць аказваць прафесійную дапамогу па пытаннях узаемаадносін пакаленняў, маладых мужа і жонкі з бацькамі, сямейных адносін і іншых.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Трампа назваў запушчаны дэмакратамі імпічмент дзяржпераваротам

«Я прыходжу да высновы, што тое, што адбываецца, — не імпічмент, а дзяржпераварот», — напісаў Дональд Трамп у Twitter. Паводле яго слоў, усё гэта робіцца, каб забраць галасы людзей, іх волю, рэлігію, армію, сцяну на мяжы і іх правы грамадзян Злучаных Штатаў.

Раней Трампа выступіў з відэазваротам у сувязі з сітуацыяй вакол імпічменту, у якім заявіў, што дзеянні Дэмакратычнай партыі з'яўляюцца «велізарным падманам».

25 верасня старшыня Палаты прадстаўнікоў дэмакрат Нэнсі Пэласі аб'явіла аб пачатку працэдуры імпічменту Трампу і дала ўказанне шасці камітэтам ніжняй палаты Кангрэса пачаць расследаванне яго дзеянняў. Падставай для гэтага сталі ўчэчкі ў СМІ, звязаныя з размовай лідара ЗША з украінскім калегам Уладзімірам Зяленскім.

Белы дом вырашыў апублікаваць расшыфраваны тэлефоннай размовы Трампа і Зяленскага, якая пацвердзіла, што прэзідэнт ЗША папрасіў украінскага калегу вывучыць сітуацыю з Байдэнам. Пры гэтым пытанне ваеннай дапамогі Украіне, пра якое пісалі СМІ, у гутарцы не згадвалася.

У былым канцлагеры Бухенвальд пачаўся пошук нацысцкіх тунэляў з нарабаванымі каштоўнасцямі

На тэрыторыі мемарыяльнага комплексу Бухенвальд 1 кастрычніка пачаліся пошукі тунэляў, выкапаных зняволенымі вясной 1945 года па загадзе СС, паведамляе нямецкая медыякампанія MDR.

Два такія ўзарваныя тунэлі, якія выкарыстоўваліся нацыстамі для захоўвання нарабаваных каштоўнасцяў, былі знойдзены ўвесну 1945 года амерыканскімі ваеннымі. Для вывазу каштоўнасцяў амерыканцам спатрэбілася дзевяць грузавікоў, паведамляе MDR.

У апошнія гады ўсё больш экспертаў падазраюць, што такіх узарваных тунэляў у прылеглым да лагера раёне камяняломняў магло быць больш. На апублікаваным у 1990-я гады плане падзямелляў пазначаны восем невядомых бункераў. Некаторыя не выключваюць, што ў адным з іх можа захоўвацца і знамяніты «Янтарны пакой». Раскопкі пачаліся ў двух месцах, дзе летась пад тоўшчай зямлі былі выяўлены полыя прасторы.

Памёр спявак Карэл Гот

Славыты спявак Карэл Гот, якога ў многіх краінах свету называлі «чэшскім салаўём», памёр у ноч на сераду ў сваім доме ў Празе ва ўзросце 80 гадоў, паведаміла журналістам яго прэс-сакратар Анета Штольцова.

У пачатку верасня Гот апошні раз пагутарыў з журналістамі, раскажаўшы, што ўрачы дыягнаставалі ў яго вострую лейкемію і што ён пачынае амбулаторнае лячэнне.

У лістападзе 2015 года ў спявака была выяўлена пухліна лімфатычных вузлоў. Пасля сур'ёзнага гадавога лячэння ён неаднаразова спрабаваў вярнуцца да эстраднай дзейнасці, некалькі разоў выступаў з невялікімі канцэртамі ў суправаджэнні іншых чэшскіх спявакоў. У ліпені гэтага года Гот адзначыў сваё 80-годдзе, але юбілейны канцэрт, як і шэраг канцэртаў раней, быў адменены ў сувязі з дрэнным станам здароўя артыста.

Па звестках мясцовых СМІ, Карэл Гот, нароўні з хакеістам Ярамірам Яграм, з'яўляўся самым папулярным грамадзянінам Чэхіі. У свеце было прададзена больш за 30 мільёнаў копіяў яго дыскаў. У артыста падрастаюць дзве дачкі, сёлета ім спаўняецца 13 і 11 гадоў.

Уважаемые акционеры ОАО «Красный Октябрь»!

30 сентября 2019 г. внеочередным собранием акционеров принято решение о реорганизации Открытого акционерного общества «Красный Октябрь» (210026, г. Витебск, пр-т Генерала Людникова, д. 10) в форме присоединения к нему Производственного унитарного предприятия «Сан Марко».

В соответствии со ст. 78 Закона Республики Беларусь от 09.12.1992 № 2020-XII «О хозяйственных обществах» и акционеров, которые голосовали против принятия данного решения или не были надлежащим образом извещены о проведении общего собрания акционеров, наступает право требовать выкупа принадлежащих им акций ОАО «Красный Октябрь».

Акции Открытого акционерного общества «Красный Октябрь», выкупленные по требованию его акционеров, подлежат аннулированию.

Цена выкупа одной простой (обыкновенной) акции ОАО «Красный Октябрь» утверждена общим собранием акционеров и составляет 0,01 белорусского рубля.

Оплата приобретенных акций – не позднее 30 календарных дней после совершения сделки в безналичном порядке на вкладные счета и карт-счета.

Оформление сделок купли-продажи акций будет производиться в ОАО «АСБ Беларусбанк» (210015, г. Витебск, ул. Смоленская, 9а, каб. 1.5). Оплата услуг профессионального участника рынка ценных бумаг осуществляется за счет акционера.

Акционером, желающим продать акции обществу, необходимо обратиться в срок с 30 сентября 2019 г. по 18 ноября 2019 г. с письменным требованием о выкупе принадлежащих им акций по адресу: Республика Беларусь, 210026, г. Витебск, пр-т Генерала Людникова, д. 10 в рабочие дни с 8.30 до 13.00 и с 13.30 до 17.00.

Контактный телефон для справок: 8-0212-52-55-70.

Письменное требование акционера о выкупе принадлежащих ему акций должно содержать фамилию, имя и отчество (наименование) и подпись акционера, а также количество акций, выкупа которых он требует.

Приобретение акций у акционеров будет осуществляться с 19 ноября 2019 г. по 18 декабря 2019 г.

Директор ОАО «Красный Октябрь»
УНП 300003144

Камунальныя стасункі

Важней за ўсё — надвор'е ў доме

У сталічных кватэрах — за 30 градусаў, а ў Брэсце і Гомелі пакуль батарэі халодныя

Бальніцы, школы, музеі і архівы ўсёй краіны ўжо абаграваюцца. Рашэнне аб падключэнні ў гэтых установах ацяплення афіцыйна з 23 верасня прынялі ўсе аблвыканкамы і сталічны выканаўчы камітэт. Даваць цяпло ў жыллё вырашылі таксама амаль ва ўсёй краіне, за выключэннем Гомельскай вобласці, самай паўднёвай. Улады Брэсцкіны рашэнне прынялі, аднак батарэі награвяць не спяшаюцца, бо на вуліцы досыць цёпла. Не атрымалі цяпло таксама дамы ў Дзяржынскім і Салігорскім раёнах.

Рэжым прапальвання

Для бяспекі работ створаны аварыйныя брыгады, у якіх больш як 400 чалавек. Над наладкай сістэмы ацяплення працуе звыш 1000 рабочых і каля 500 майстроў.

За вокнамі вышэй за 11 градусаў, а ацяпленне можа працаваць стабільна, калі знадворку не больш як +8 °С. Калі ж тэмпература на вуліцы вышэйшая за восем градусаў, то дамы павінны знаходзіцца ў рэжыме прапальвання, заўважыў **Цімафей КРЭМЕЗ, намеснік генеральнага дырэктара «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркі»:**

— Тэхнічна рэжыму прапальвання не існуе, мы яго прыдумалі. Заўважу, што па гідраўлічных параметрах тэмпература вады, што падаецца на дом з цэглакрыніцы, — 35 °С. Гэта лічба крыху ніжэй за тэмпературу цэла, і многім грамадзянам, асабліва пажылым, здаецца, што іх батарэі цяпер халодныя. У выніку ўзнікаюць скаргі на адсутнасць ацяплення.

Спецыяліст спадзяецца, што сітуацыя выправіцца да выхадных, бо абяцанае пахаладанне дазволіць аб'ектыўна высветліць, ці існуюць у кватэрах пэўныя праблемы з трубамаі, нахштальт запаветывання, або сапраўды адсутнічае ацяпленне.

Тым жа, у чьіх кватэрах цяпер надта гарача, а некаторыя мінчане сведчаць, што слупкі іх тэрмометраў перасягнулі 30 °С, Цімафей Крэмез раіць паведамляць аб праблеме ў свае ЖЭУ або кантакт-цэнтры.

— Трэба, каб спецыялісты маглі своечасова прымаць пэўныя рашэнні. У тым ліку і адносна часовага прыпынення падачы цяпла на дом, калі днём ацяпленне ў жыллі адключаюць, а ўвечары аднаўляюць, — упэўнены ён.

Учарашнія аперацыйныя лічбы сведчаць, што 89 % жылля ў Беларусі ацяпляецца. У Мінску і Віцебскай вобласці грэюцца ўжо ўсе. На Магілёўшчыне цёпла ў 98 % дамоў, у сталічнай вобласці пацяплела ў 73 % жылля, у Гродзенскай — у 69 %. Пра гэта паведаміла **Святлана ЦІМОШКІНА, намеснік начальніка ўпраўлення камунальнай гаспадаркі і энергетыкі Міністэрства ЖКГ.** Падключэнне ацяплення ў сталічных адміністрацыйных будынках пакуль разглядаецца.

Да зімы гатовыя

Падрыхтоўку да ацяпляльнага сезона камунальнікі пачынаюць у маі і завяршаюць 30 верасня. Сёлета ўпершыню тры аблвыканкамы адрапартавалі, што справіліся з падрыхтоўчымі работамі яшчэ да 1 верасня. А на пачатку кастрычніка ў краіне ўжо поўнасю нарыхтаваны запасы драўнянага паліва, неабходнага на зіму. У больш чым 3,5 тысячы кацельных выкананы прафілактычныя работы. Гатовы да зімоўкі больш за 15 тысяч кіламетраў цепласетак гаспадаркі і ўсе дамы.

Кантралюецца падрыхтоўка да зімы па 89 паказчыках штомесяц, і па 13 — кожны тыдзень. У верасні адбываецца праверка пашпартоў гатоўнасці, якія ўжо атрымалі ўсе цэглакрыніцы і спажыўцы цеплаэнергіі краіны.

Усе асноўныя заплававаныя мерапрыемствы па падрыхтоўцы да зімы ў сталіцы выкананы. Поўнасю адрамантаваны стыкі сценавых панэляў, дахі, фасады, праведзены прафілактычныя работы па падрыхтоўцы інжынернага абсталявання для бяспечнай эксплуатацыі ў сезон ацяплення, запэўнілі камунальнікі. Выключэнне толькі для работ, якія прадугледжаны на 2020-ы: ремонт цэплавых, водаправодных і каналізацыйных сетак.

— Зімою ратаваць сталіцу ад снегу будуць 700 адзінак спецтэхнікі, а 800 прыбяральшчыкаў — расчышчаць прыпынкі, тратуары, лесвіцы і пешаходныя пераходы, — праінфармаваў **Алег ЛУКАШЭНКА, намеснік генеральнага дырэктара аб'яднання «Гармаўтадар Мінгарвыканкама» па ўтрыманні аб'ектаў добраўпарадкавання.** — Апрацоўваць мінскія дарогі будуць пясчана-саляной сумессю і чыстай соллю «Галіт» маркі А. Да 15 кастрычніка іх нарыхтуюць у неабходнай колькасці — не менш як 75 % ад патрэбнай прадпрыемствам. 7,9 тысячы тон сумесі — аб'ём, які могуць умясціць склады, папаўняцца запасы будуць па меры расходавання.

Ірына СІДАРОК.

ПАЛАМАНЬІЯ ЛЁСАМ, АЛЕ НЕ ЗЛАМАНЬІЯ

Адкрыўся цэнтр дапамогі ахвярам ДТЗ, якія знаходзяцца ў вегетатыўным стане

Штогод у дарожна-транспартных здарэннях траўмецца каля 3,5 тысячы чалавек, больш за паўтысячы — гіне, каля дзвюх тысяч чалавек прызнаюць інвалідамі. З іх тры працэнты знаходзяцца ў доволі цяжкім, вегетатыўным стане. Для такіх людзей на базе Рэспубліканскага клінічнага шпітэля інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны імя П. М. Машэрава ў аграгарадку Лясны Мінскага раёна адкрыўся Цэнтр дапамогі ахвярам ДТЗ. У Беларусі такіх людзей, якія пасля аўтамабільных аварыяў знаходзяцца ў вегетатыўным стане, некалькі дзясяткаў. У кожнага — свая гісторыя, якая ў секунды перавярнула не толькі іх жыццё, але і жыццё блізкіх.

...40-гадовы Аляксандр Бурачкоў трапіў у ДТЗ па віне п'янага кіроўцы. Саша быў пасажырам на заднім сядзенні, калі ў іх аўтамабіль уехала машына, якая выйшла з-пад кантролю. Гэта здарылася ў чэрвені 2017-га. Урачы не давалі пацыенту ніякіх шанцаў — траўмы, сярод якіх цяжкая адкрытая чэрапна-мазгавая, пазбаўлялі надзеі нават аптымістаў, якія сваімі рукамі выцягнулі з таго свету не аднаго траўмаванага. Але Саша не толькі выжыў, але і паступова пачаў выходзіць з вегетатыўнага стану.

Сёння ён жыве ў вёсцы Вялікае Сяло Дзяржынскага раёна. Дзякуючы сястры Жан-

абілітацыі, урачы кожны раз ставяць новую мэту і імкнуцца дасягнуць яе. Зараз, напрыклад, пацыент знаходзіцца на вертыкалізатары — прыстасаванні, незаманым для ляжачых хворых. Яно дазваляе прывесці цэла ў вертыкальнае становішча, што палепшае кровазабеспячэнне і функцыянаванне ўсіх органаў і сістэм. Даюць пацыентам і заданні на дом, а таксама навучаюць блізкіх, як дапамагаць хвораму рабіць зарадку, масаж, апрацоўку трахеастомы ці іншых прылад.

— Раней такі чалавек быў адсутны на другі план, мог разлічваць толькі на догляд блізкіх і дапамогу сацыяль-

крыцці проста пад «газель». У аварыі адзін з хлопцаў загінуў, Максім тры месяцы правёў у штучнай коме, перанёс 16 аперацый і тры трэпанакцыі чэрапа і аднаўляецца дагэтуль. Яго бацька Валерый Віктаравіч два гады таму звольніўся з работы і ўвесь час прысвячае аднаўленню сына, які сёння рэагуе на навакольных, усміхаецца жартам, самастойна можа сядзець у крэсле і нават імкнецца размаўляць.

— На перыферыі да такіх, як мы, урачы ставяцца з асцярогай, ды і не ведаюць, што з намі рабіць. Цэнтр для нас — сапраўднае выратаванне, — кажа Валерый Віктаравіч.

сараў — прыватных кампаній і ахвярадаўцаў. У прыватнасці, дабрачынны фонд «Бяспечныя дарогі» інвеставаў больш за 250 тысяч еўра. А пачыналася гэта ініцыятыва яшчэ ў кастрычніку 2016 года падчас візіту ў Беларусь яго Каралеўскай Высокасці прынца Майкла Кенцака. Тады ён разам з міністрам транспарту і камунікацый падпісаў мемарандум «Аб узаемаразуменні па пытаннях далейшага развіцця дарожнай бяспекі ў Рэспубліцы Беларусь». У дакуменце, апроч іншага, ішла размова аб стварэнні дабрачыннага фонду ў галіне дарожнай бяспекі.

— У будынку, якому 40 гадоў, складана адкрыць сучасны медыцынскі цэнтр. Мы ўклалі вялікія сродкі ў рамонт памяшканняў, закупілі сучаснае абсталяванне, у прыватнасці функцыянальныя ложка, і стварылі адно з найлепшых паліятэўных аддзяленняў у краіне, дзе маюцца ўсе ўмовы як для хворага, так і для яго блізкіх, якія тут могуць знаходзіцца кругласутачна, — кажа Віктар Лішакоў.

Размяшчаецца цэнтр у асобным корпусе шпітэля інвалідаў вайны. Пакуль тут усяго шэсць палат, але ў кожнай з іх створаны ўмовы для таго, каб блізкія маглі знаходзіцца побач з пацыентам 24 гадзіны ў суткі. Усе палаты добра аснашчаныя як медыцынскім абсталяваннем, так і з бытавога пункту погляду: ёсць кандыцыянеры, умывальнік, кнопкі экстраннага выкліку, канапа-ложак для блізкіх, вядзецца відэаназіранне. Пацыенты тут знаходзяцца не круглы год, а прыязджаюць перыядычна для паглыбленага абследавання і рэабілітацыі.

— Такія цэнтры патрэбны, каб аблягчыць пакуты пацыента і яго блізкіх, забяспечыць якасную медыцынскую дапамогу, псіхалагічную падтрымку блізкім, а таксама навучыць іх даглядаць такога чалавека. Магчыма для іх перыядычна прывязджаць у цэнтр для абследавання і рэабілітацыі дазволіць зняць вастрыню праблемы, — падкрэсліў **міністр аховы здароўя Уладзімір КАРАЊІК.** — Шэсць палат — толькі пачатак. Гэта будзе базавая ўстанова з сямімі сучаснымі метадыкамі, на прыкладзе якой мы плануем распаўсюдзіць такі вопыт на рэгіёны.

Алена КРАВЕЦ.
Фота БелТА.

не, цётцы і яе мужу, якія на гэты час сталі самымі блізкімі людзьмі, паступова яго стан мяняецца да лепшага.

— Калі спачатку зваротнай сувязі не было ўвогуле, то сёння Аляксандр рэагуе на тэлевізар, глядзіць відэа ў інтэрнэце, і яго стан ужо нават можна лічыць не вегетатыўным, — кажа Аксана Гутарава, лечачы ўрач.

— Пытаеш, як справы, — і ён паднімае ўверх вялікі палец, — дадае сястра Жанна. — Раней у яго стаяла трахеастома, цяпер у ёй няма патрэбы. Засталася гідрастома, але Саша ўжо навучыўся есці праз рот, спадзяюся, з часам знімуць і яе. Ён вялікі малайчына, бо змагаецца за жыццё. Хоць усе мы разумеем, што працэс аднаўлення вельмі доўгі.

У цэнтр дапамогі ахвярам ДТЗ, а да гэтага ў паліятэўнае аддзяленне шпітэля інвалідаў ВВВ Аляксандр трапляе не першы раз. Тут распрацоўваецца пэўная праграма рэ-

ных службаў. Сёння мы гэту сітуацыю імкнёмся мяняць, — расказвае **галоўны ўрач Рэспубліканскага клінічнага шпітэля інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны імя П. М. Машэрава Віктар ЛІШАКОЎ.** — Працуем са сваякамі, вучым іх прыёмам догляду. Напрыклад, бацька Максіма Максімава сёння дасць фору некаторым медыцынскім работнікам. За тры гады ён навучыўся ўсяму: як правільна перавярнуць, накарміць, апрануць.

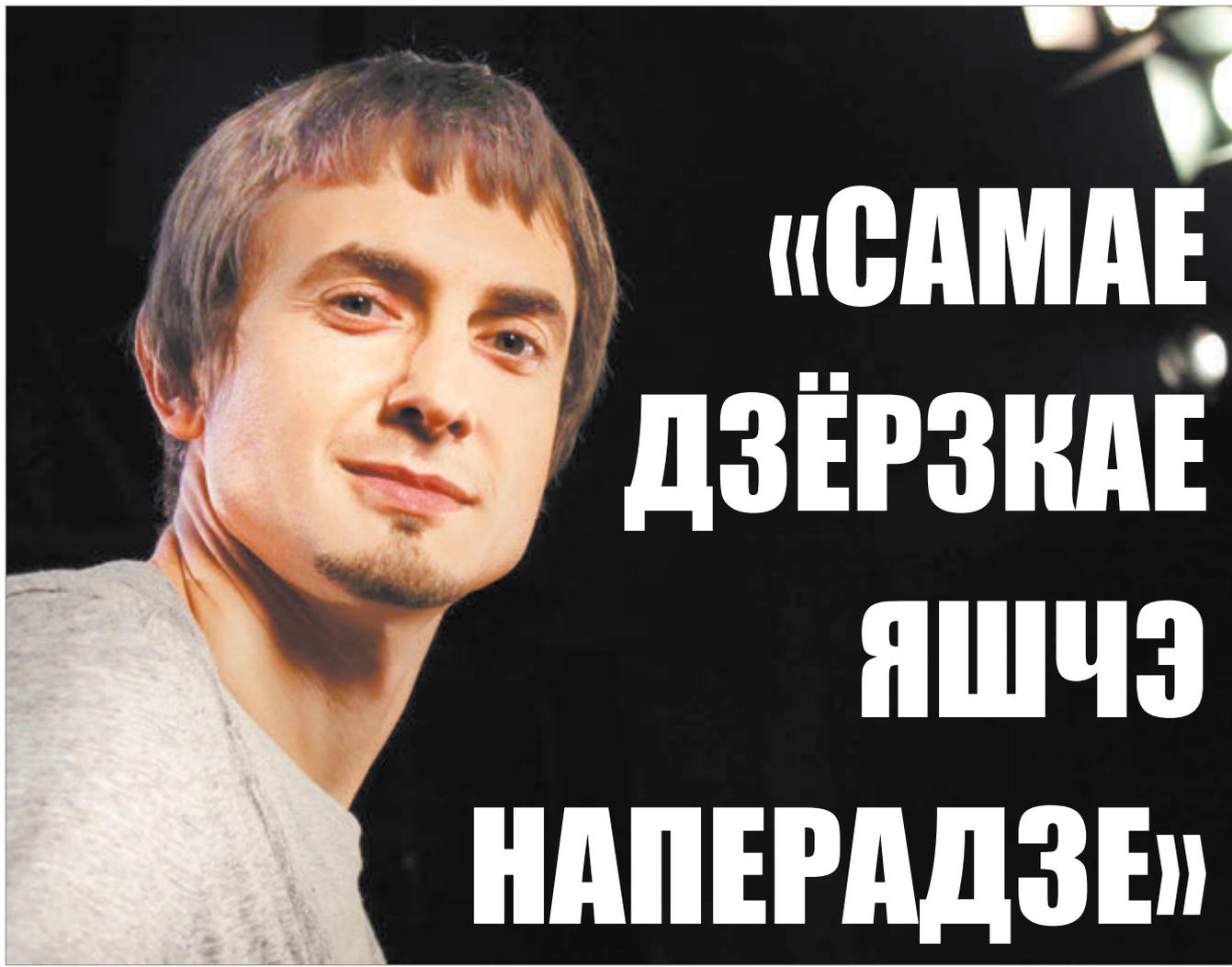
32-гадовы Максім Максімаў — гонар медыцынскага персаналу цэнтра. Калі тры гады таму ён не рэагаваў ні на што, то цяпер яго апошняе дасягненне — 12 кіламетраў на велатрэнажоры. У 2016-м Максім уваходзіў у зборную па каратэ і вяртаўся з чэмпіянату Еўропы, які праходзіў у Польшчы. Той раніцай прымарозіла і пайшоў дожджык, машыну са спартсменамай, якая выязджала з другойсай дарогі, панесла на слізкім па-

Як тлумачаць медыкі, у нашай мазгавой дзейнасці ўдзельнічае ўсяго 30 працэнтаў клетак, астатнія папросту «спяць». Разбудзіць іх з дапамогай сучасных метадык, у прыватнасці электрамагнітнай стымуляцыі галаўнога мозга, і прымусяць працаваць замест страчаных падчас чэрапна-мазгавой траўмы — вялікая надзея для такіх пацыентаў. А вось на пытанне, ці магчымае поўнае іх аднаўленне, урачы не даюць адназначных адказаў: усё індывідуальна. І прыводзяць прыклад вядомага акцёра Мікалая Карачанцава, у аднаўленне якога пасля цяжкага ДТЗ было ўкладзена шмат сродкаў і намаганняў. Аднак да паўнацэннага жыцця ён так і не вярнуўся.

Цэнтр дапамогі ахвярам ДТЗ запрацаваў дзякуючы старанням фонду «Бяспечныя дарогі», Міністэрства транспарту і камунікацый і Міністэрства аховы здароўя. Ён адкрыты на сродкі спон-

ІМЁНЫ

Дзмітрый ФРЫГА:

Вы любіце кіно? А тэатр? А рэкламу? А ці ведаеце, чыя музыка не выходзіць з вашай галавы пасля спектакля? А чыю мелодыю напяваеце пасля фільма? Задумаліся, хто прыдумаў тыя акорды, па якіх без запінкі адгваеца ўлюбёны брэнд? Не ведаеце? А вось кампазітар Дзмітрый Фрыга дакладна ведае, хто стварыў саўндтрэкі да кінакарцін «Вышэй за неба», «ГараШ», «PARTY-ZAN фільм», хто аздобіў гукам Тэатр беларускай драматургіі, хто напісаў ноты да любімых (ці наадварт?) рэкламных ролікаў. Здагадваецеся, чаму?

— Многія прызнаюцца, што сталі музыкантамі дзякуючы бацькам: яны першымі заўважылі талент і, часам насуперак дзіцячаму жаданню, прывялі ў музычную школу. Ваша гісторыя мае падобны пачатак?

— Магчыма, я вас здзіўлю: мае бацькі ніколі не хацелі, каб я вучыўся ў музычнай школе. Памятаю, тата быў нават супраць: куды, маўляў, нам гэтае фартэпіяна. Але я настойваў... З ранніх гадоў адчуваў, што павінен займацца творчасцю. Маленькім я проста абажаў чытаць вершы і спяваць. Таму вучоба ў музычнай школе, а пазней у Брэсцкім музычным каледжы імя Р. Шырмы і ў БДПУ імя М. Танка на музычным аддзяленні трымалася выключна на маім жаданні. Быў, праўда, момант, калі ў сярэдніх класах я апынуўся перад выбарам: музыка або інфарматыка. Але, як бачыце, мастацтва ўзяло верх.

— Капіраванне чужых прыёмаў лічыцца натуральным этапам станаўлення творцы. А вам, пачаткоўцу, на каго хацелася быць падобным?

— Ужо падчас навучання ў каледжы, калі я пачаў палібілена вывучаць гісторыю музыкі, калі сутыкнуўся з прафесійным аналізам твораў, калі асэнсаваў, як развіваецца музычнае мастацтва, сярод безліччэй майстроў вылучыліся асобы, якія сталі маімі арыенцірамі. Я адкрыў іх для сябе ўжо не проста як слухач, але як прафесіянал. У акадэмічнай музыцы гэта Людвіг ван Бетховен і Сяргей Пракоф'еў. А ўлюбёныя прадстаўнікі папулярнай музыкі — гурты Queen і The Beatles. Я захапляюся іх упартасцю, працаздольнасцю, смеласцю перад новым і рызыкаўным. Іх пераадоленне трывіяльнасці і самакапіравання мяне натхняе.

(Заканчэнне на 8-й стар. «ЧЗ».)

Нечакана!

МУЖЧЫНСКІЯ РУКІ ДЛЯ... ЖАНОЧЫХ БРОВАК

Фёдар ЕЎДАКІМАЎ — уладальнік сталічнай студыі прыгажосці, якая вылучаецца сярод іншых тым, што ў ёй у якасці майстроў працуюць толькі хлопцы. Гэта сумесны праект нашага суразмоўніка з жонкай Надзеяй, якім яны пачалі займацца тры гады таму. Пра паспяховае вядзенне бізнесу, цяжкасці з падборам каманды і сучасныя тэндэнцыі пара расказала «Чырвоная змена».

— Калі вас упершыню зацікавіла сфера прыгажосці? Фёдар: — Адночы да жонкі прыйшла сяброўка, каб нарасціць ёй вейкі. Мяне заваражыў працэс, і я папрасіў у Надзі дазволу паспрабаваць самому. Думаў, што гэта вельмі проста, але задача аказалася для мяне непасільнай. Тады пачаў вывучаць усё больш падрабязна, цікавіцца актуальнымі формамі і тэхнікамі. Сумяшчаў хобі з асноўнай работай — днём займаўся распрацоўкай вонкавай рэкламы, а па вечарах нарошчваў вейкі сяброўкам жонкі. Праз паўгода штодзённых заняткаў вынікі сталі радаваць, але думак пра ўласную справу ўсё яшчэ не было. Пазней прызнаўся сабе, што так больш працягвацца не можа, і звольніўся з асноўнай работы.

(Заканчэнне на 4-й стар. «ЧЗ».)

Выпрабавана на сабе

У пошуках «хуткай» зарплаты

Што, акрамя яе, я знайшла ў адным са сталічных рэстаранаў

Сродкі на жыццё, не сакрэт, патрэбныя ўсім. А студэнтам асабліва, таму што, мабыць, ні ў якім іншым узросце няма столькі сіл і энергіі, каб іх расходаваць. Ты ж прадстаўнік сучаснай інстаграмнай моладзі: і апрануцца хочацца прыгожа, і паесці смачна ў самай моднай кавярні ў горадзе, і на канцэрты, на выстаўкі хадзіць, бо вакол столькі ўсяго цікавага! А грошай няма...

Сёлета пытанне з падпрацоўкай паўстала перада мной асабліва востра: прыйшло ўсведамленне таго, што я ўжо зусім не малая, каб іх у мамы на марожанае прасіць. Ды і запатрабаванні, як заўважыла вышэй, сталі ўжо зусім іншыя. Пачала шукаць варыянты... Грамадскае харчаванне? Хм, напэўна, гэта тое, што трэба!

Запоўніла анкету на сайце папулярнай сеткі рэстаранаў хуткага абслугоўвання. Не ператэлефанавалі. Што ж, гэта сетка не адзіная, звярнулася ў іншую і — на наступную раніцу была запрошана на гуртку. Яе праводзіў сам дырэктар рэстарана. Які гонар! — думала я, адначасова ўсведамляючы, што работу атрымала.

(Заканчэнне на 5-й стар. «ЧЗ».)

Фота нобіць ілюстрацыйны характар.

[Смачна(есці)!]

«Знайка»

ДЛЯ ДЗІЦЯЧАГА АРГАНІЗМА

Якім будзе новае школьнае меню?

У 2019/2020 навучальным годзе для школьных сталовак распрацавана адзінае двухтыднёвае меню, якое ўключае як традыцыйныя стравы, так і новыя прысмакі.

— Апошніх — дзесяць, сярод іх яблычны пірог «Смак», чымсьці падобны на шарлотку, катлета са свініны «Знайка» з дабаўленнем аўсяных шматкоў, запечанае філе птушкі «Капрэзэ» з памідорам, цэфцелі з рыкотай, — паведамляе намеснік начальніка аддзела арганізацыі гандлю і грамадскага харчавання Галоўнага ўпраўлення спажывецкага рынку Мінгарвыканкама **Марына ДЗЯКАВА**. — У буфетах вучням прапануюцца свежая агародніна, тварожная прадукцыя, карысныя салаты, сытныя бутэрброды. Для дзяцей, якія атрымліваюць харчаванне за кошт сродкаў бюджэту, прадугледжаны сняданак і абед, а для тых, хто харчуецца за кошт сродкаў бацькоў і іх законных прадстаўнікоў, — толькі абед. З улікам таго, што сталічныя школы досыць шматлікі і накарміць усіх дзяцей у адзін прыём праблематычна, харчаванне даводзіцца арганізоўваць на кожным перапынку. Таму можа ўзнікнуць сітуацыя, калі хлопчыкі і дзяўчынкі з ільготных катэгорый прыходзяць снедаць, а школьнікі, чыё харчаванне аплачваюць бацькі, — абедаюць. Але пазней і ў дзі-

цяці з ільготнай катэгорыі будзе такі ж абед.

Па словах Марыны Дзякавай, вучні першых-чацвёртых класаў, якіх у сталіцы каля 91 тысячы, атрымліваюць сняданак на суму 1,57 рубля. Вучням ільготных катэгорый, якіх у Мінску прыблізна 31 тысяча, даецца аднаразовае, двухразовае або трохразовае бясплатнае харчаванне: аднаразовае — да 2,11 рубля, трохразовае — да 4,65 рубля.

— Між іншым, стравы, якія даюцца ўсім вучням на выбар, зацвярджаюцца з улікам густаў дзяцей, — заўважае Марына Дзякава. — Для гэтага ў школах і гімназіях перыядычна праводзіцца анкетаванне, а таксама вядзецца тлумачальная работа як з дзецьмі, так і з іх бацькамі, прысвечаная прынцыпам здаровага харчавання.

Начальнік аддзела па арганізацыі харчавання Нацыянальнага інстытута адукацыі Люцыя МІХАЛЬЧУК запэўніла, што адзіны рацыён цяпер прадугледжаны для ўсіх дзяцей ва ўсіх школах краіны, не зважаючы на тое, за чый кошт яны харчуюцца: дзяржаўнага бюджэту, бацькоў ці іншых законных прадстаўнікоў.

— Харчаванне вядзецца па прыкладным двухтыднёвым рацыёне, які распрацоўваецца згодна з санітарнымі нормама і патрабаваннямі, з улікам узросту школьнікаў.

Якасць кожнай партыі прыгатаванай ежы ў сталюках і буфетах штодня правярае бракеражная камісія, якая павінна быць створана ў школах або садках. Для дзяцей, якія па медыцынскіх паказаннях знаходзяцца на дыетычным харчаванні, забяспечваецца спецыяльны рацыён. Цяпер у краіне функцыянуе 2802 установы агульнай сярэдняй адукацыі. Пры іх працуе 3319 аб'ектаў грамадскага харчавання: 70 працэнтаў з іх — сталюкі, астатнія — школьныя буфеты, кавярні і крамы кулінарыі.

Люцыя Міхальчук адзначыла, што ва ўстановах дашкольнай адукацыі харчаванне ажыццяўляецца пераважна за кошт бацькоў. Але пэўным катэгорыям сем'яў даюцца льготы, што зніжаюць яго цану на 50 працэнтаў. Ва ўстановах сярэдняй спецыяльнай адукацыі бясплатна харчуюцца дзеці з інваліднасцю, навучэнцы, якія пакутуюць на анкалогію, сухоты, вірус імунадэфіцыту чалавека. Для дзяцей са шматдзетных сем'яў плата зніжана на 50 працэнтаў.

Калі ва ўстанове адукацыі ўзнікаюць праблемныя сітуацыі з арганізацыяй харчавання, бацькі павінны паведамляць пра гэта яе кіраўніку. Калі пытанне на гэтым узроўні ігнаруецца, трэба звяртацца ў аддзел ці ўпраўленне адукацыі, дзе ёсць спецыялісты, якія куруюць арганізацыю харчавання,

і гэта праблема абавязкова будзе вырашана.

«Школьнае і дашкольнае харчаванне павінна быць збалансаваным і натуральным, — падкрэслівае **кансультант аддзела метадалогіі ўпраўлення арганізацыі гандлю і грамадскага харчавання Міністэрства антываганьнага рэгулявання і гандлю Анастасія ЕРАХАВЕЦ**. — Меню складаецца так, каб ежа была разнастайная. У стравах выкарыстоўваюцца дабаўкі з марской капусты, у мясныя вырабы замест хлеба дадаюцца крупы. Акрамя таго, два дні запар стравы не паўтараюцца. У школьных буфетах павінны быць прадстаўлены ў асартыменце натуральныя сокі, у якіх фруктовая частка складае не менш за 50 працэнтаў, кісламалочныя і малочныя прадукты. А вось кандытарскія вырабы прамысловай вытворчасці, такія як цукеркі і печыва, павінны быць абмежаваны да двух найменняў. Піцы, смажанкі, сасіскі ў цесце могуць прысутнічаць не часцей, чым два разы на тыдзень. Акрамя таго, у буфетах арганізуюцца куткі здаровага харчавання,

дзе можна набыць прадукцыю, узбагачаную пекцінам, напрыклад зефір».

Пра новыя распрацоўкі ў галіне дзіцячага харчавання расказала **вядучы спецыяліст Навукова-практычнага цэнтра па харчаванні Нацыянальнай акадэміі навук Наталля БЕЛЯКОВА**:

— У нашым «партфелі» прадстаўлена ўжо больш за 350 найменняў прадуктаў: гэта кісламалочныя, сухія малочныя прадукты, сокі, фруктова-агароднінныя пюрэ, макаронныя вырабы і іншыя. Вядуцца работы па распрацоўцы чайных напояў і пітной вады для дзяцей. У рамках навукова-тэхнічнай праграмы «Дзіцячае харчаванне. Якасць і бяспека» Інстытутам мяса-малочнай прамысловасці і Навукова-практычным цэнтрам па харчаванні ствараюцца спецыялізаваныя прадукты для дзяцей, хворых на фенілкетанурыю (гэта рэдкае генетычнае захворванне, пры якім у арганізме парушаецца расщчэпленне незаменай амінакіслаты). Усе прадукты для такіх дзяцей ствараюцца на аснове крухмалу.

Дар'я ШЛАПАКОВА.

[Свой выбар]

ТАКОЕ КРЭДА:
ЖЫЦЬ І ПРАЦАВАЦЬ НА ЗЯМЛІ

Днямі на тэрыторыі Мінска і Мінскай вобласці прайшоў рэспубліканскі форум сельскай моладзі. Арганізатарамі мерапрыемства выступілі Цэнтральны камітэт ГА «БРСМ», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання, Міністэрства адукацыі, Мінскі абласны выканаўчы камітэт, Валожынскі раённы выканаўчы камітэт, Беларускі дзяржаўны аграрны тэхнічны ўніверсітэт.

маладых работнікаў (да 31 года) устаноў адукацыі, культуры і аховы здароўя, размешчаных у сельскай мясцовасці. Большасць удзельнікаў — моладзь Мінскай вобласці, таксама на форум былі запрошаны дэлегацыі ўсіх абласцей краіны і больш за 200 студэнтаў аграрнага тэхнічнага ўніверсітэта. На адкрыцці прысутнічалі прадстаўнікі міністэрстваў адукацыі, сельскай гаспадаркі і харчавання, культуры, аховы здароўя, эканомікі. У рамках мерапрыемства адбылося ўзнагароджанне пераможцаў рэспубліканскага праекта «Моладзь — за ўрадавай!»

Таксама ў рамках форуму прайшлі пленарныя пасяджэнні, выязная адукацыйная праграма з перспектывным кадравым рэзервам, арганізавалася работа секцый «Сельская гаспадарка», «Прадпрыемства», «Адукацыя», «Ахова здароўя», «Культура», «Моладзь» з удзелам прадстаўнікоў органаў дзяржаўнай улады, сельскагаспадарчых арганізацый, бізнесу, грамадскіх аб'яднанняў.

Творчым працягам мерапрыемства стаў фінал рэспубліканскага сямейнага сельскагаспадарчага праекта «Уладар сяла». У яго спаборніцтвах бралі ўдзел шэсць маладых сем'яў з усіх рэгіёнаў краіны.

У выніку ўладальнікам ганаровага тытула стала сям'я Васіля і Кацярыны Фядотавых з аграгарадка Барчыцы Кіраўскага раёна, куды і паехаў галоўны прыз — мотакультыватар «Фермер». Другое месца ў конкурсе заняла сям'я Віктара і Наталлі Янковічаў з гарадскога пасёлка Острына Шчучынскага раёна. Ёй дасталася пральная машына. Сям'я Барыса і Юліі Яраш з аграгарадка Крынічы Мазырскага раёна замкнула тройку лідараў. Дадому яны паехалі з новым тэлевізарам.

Апроч таго, усе сем'і-фіналісты атрымалі ў падарунак сертыфікаты на суму 80 базавых велічынь (2040 рублёў), веласіпеды, касметыку для ўсіх членаў сям'і, а дзецім яшчэ дасталіся салодкія прысмакі і мяккія цацкі.

Сяргей РАСОЛЬКА.
Фота прадстаўлена БРСМ.

[Не прапусці!]

РОБАТЫ —
НЕ ПРОСТА
ХОБІ

«Кубак па адукацыйнай робататэхніцы» стартуе ў Беларусі ў лістападзе. Гэта новы маштабны праект Асацыяцыі «Адукацыя для будучыні».

Юных і дарослых аматараў гэтай дысцыпліны чакае цэлая серыя турніраў, дзе інтэлект спалучаецца са спортам, а вынаходлівасць — з вялікім аб'ёмам ведаў. «Кубак па адукацыйнай робататэхніцы» дапаможа быць на хвалі апошніх адукацыйных тэндэнцый, а таксама ператварыць асабістае хобі ў актыўнасць рэспубліканскага і нават міжнароднага ўзроўня.

Турніры пройдуць у розных гарадах Беларусі: Пінску, Мінску, Гомелі, Барысаве, Віцебску і Брэсце. Кожны з іх аб'ядноўвае некалькі спаборніцкіх катэгорый і ўяўляе сабой раўнацэнны этап у агульным «Кубку па адукацыйнай робататэхніцы»: па выніках вызначаюцца прызёры і пераможцы ў сваёй катэгорыі. Акрамя таго, пасля будучы названы абсалютны пераможцы і прызёры ў агульным заліку ў кожнай катэгорыі (усяго 10 агульных залікаў).

Кубак стартуе ў канцы лістапада 2019 года і ўрачыста завершыцца ў маі 2020 года на самым масавым і відовішчым міжнародным робататэхнічным спаборніцтве ў Беларусі — VIII Мінскім адкрытым робатурніры.

Удзел у турнірах кубка бясплатны. Стаць удзельнікам можа кожны ахвотны. Адна каманда можа прымаць удзел у некалькіх спаборніцкіх катэгорыях, калі толькі яны не праходзяць у адзін час.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Бачыць/мэту

СТУДЭНТ, ЁСЦЬ ПЫТАННІ? ВЫРАШЫМ РАЗАМ

У Мінску прайшло першае ў гэтым навучальным годзе пасяджэнне Грамадскага рэспубліканскага студэнцкага савета, удзел у якім узяў міністр адукацыі Ігар КАРПЕНКА. Акрамя таго, на пасяджэнні прысутнічалі маладзёжныя паслы Мэт устойлівага развіцця, прадстаўнікі Рэспубліканскага інстытута вышэйшай школы, супрацоўнікі Рэспубліканскага маладзёжнага цэнтра.

Фота БелТА

— Радуе, што нашы сустрэчы — не звычайная фармальнасць, у нас адбываецца канструктыўны дыялог адносна развіцця маладзёжнай палітыкі, рэалізацыі правоў моладзі, а таксама вырашэння праблем у сістэме адукацыі. Цяпер выкладчык — не адзіная крыніца інфармацыі, мы таксама вучымся ў вас, — заўважыў міністр. — Студэнцтва можа і павінна прымаць удзел ва ўдасканаленні сучасных адукацыйных працэсаў. Студэнцкі савет не толькі займаецца вырашэннем нейкіх гаспадарчых пытанняў, але і можа аказваць уплыў на фарміраванне навучальных планаў. Прадстаўнікі Студэнцкага савета запрашаюцца на розныя пасяджэнні і нарады. А некаторыя з вас уваходзяць у склад навуковых саветаў універсітэта.

Ігар Карпенка падкрэсліў, што асноўны акцэнт у развіцці вышэйшай школы робіцца сёння на практыкаарыентаванасць навучання: «Лідарскія якасці, уменне аб'ядноўваць людзей і нацэльваць іх на рашэнне агульных задач магчыма набыць толькі падчас практычнай дзейнас-

ці. Але часта назіраеш, як выпускнікі ВНУ, што прыступілі да работы, не спраўляюцца са сваімі абавязкамі. Для гэтага трэба фарміраваць адзіны прафесійны стандарт будучага маладога спецыяліста».

Удзельнікі сустрэчы ўзнялі пытанні з розных сфер студэнцкага жыцця. Традыцыйна маладыя людзі пацікавіліся ў міністра наконт абавязковага размеркавання маладых спецыялістаў. Як адзначыў Ігар Карпенка, з кожным годам тых, хто вучыўся платна і хоча, каб яму далі першае рабочае месца, становіцца ўсё больш. Летась было задаволена каля тысячы такіх пажаданняў. Прагучала і пытанне пра Закон аб адтэрміноўцы, на што міністр адукацыі адзначна адказаў: служба ў арміі спрыяе развіццю асобы і вельмі важная для нашай дзяржавы.

«Як нам, актывістам, знайсці агульную мову з выкладчыкамі, калі ва ўніверсітэце ўпаўнення, што вучоба павінна стаяць на першым месцы, а грамадская дзейнасць — на другім?» — прагучала пытанне ад аднаго з членаў Грамадскага студэнцкага савета. Ігар

Карпенка параіў не канцэнтравать увагу на нечым адным і не чакаць пасаблення ад выкладчыкаў, а быць гатовым да напружанай працы ў вольны ад вучобы час. У якасці прыкладу міністр прывёў свае студэнцкія будні, калі ён таксама сумяшчаў і грамадскую дзейнасць, і вучобу. Ігар Карпенка звярнуў увагу на тое, што актыўны ўдзел у грамадскім жыцці аказвае ўплыў на фарміраванне сацыяльных і камунікатыўных навыкаў: «Практычна ўсе вы будучыя кіраўнікі. Магчыма, хто-небудзь з вас пойдзе ў палітыку, стане дэпутатам. Тут як нідзе важны навык стасункаў з людзьмі».

Кіраўнік галіны таксама заклікаў маладых людзей прыняць актыўны ўдзел у абмеркаванні пытанняў зместу вышэйшай адукацыі. Ён паведаміў, што рабочая група ў складзе вучоных і метадыстаў падрыхтавала канцэпцыю, якую мае намер абмеркаваць з кіраўнікамі кафедраў грамадскіх навук ВНУ. «На нашу думку, павінны застацца дзве дысцыпліны адукацыйнага дзяржаўнага кампанента — філасофія і гісторыя беларускай дзяржаўнасці», — патлумачыў сутнасць канцэпцыі міністр.

Спецыяльны курс па гісторыі беларускай дзяржаўнасці, па яго словах, не будзе дублявацца са школьным, у ім будучы глыбей закрэпацца пытанні фарміравання суверэннай Беларусі, яе грамадска-палітычнай сістэмы, эканамічнай мадэлі г. д. Усяго ў пералік дысцыплін сацыяльна-гуманітарнага блока плануецца ўключыць 20 прадметаў, у тым ліку паліталогію, рэлігіязнаўства, эканамічную тэорыю, сацыялогію і іншыя.

Падчас сустрэчы ўдзельнікі абмеркавалі вынікі работы Грамадскага рэспубліканскага студэнцкага савета, правядзенне Нацыянальнага маладзёжнага студэнцкага форуму ў 2019 годзе, разгледзелі і ўнеслі некаторыя прапановы ў праект Стратэгіі развіцця дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі Рэспублікі Беларусь да 2030 года, а таксама механізмы ўключэння моладзі ў дзейнасць па рэалізацыі нацыянальнай стратэгіі па дасягненні Мэт устойлівага развіцця.

Дар'я ШЛАПАКОВА.

Крок/гал/прафесіі

Хто тут апошні ў фінансісты?

БДУ пачынае прыём заявак на навучанне ў «Школе юных эканамістаў». Яе слухачамі могуць стаць школьнікі, ліцэісты і гімназісты 8-11 класаў. Мэта курса — сістэматызацыя эканамічных ведаў у навучэнцаў і павышэнне ўзроўню іх фінансавай асветы. Школу будзе праводзіць эканамічны факультэт ВНУ.

Лекцыі і семінары ахопяць пытанні банкаўскай сістэмы, асаблівасці работы аўдытарскіх, кансалтынгавых і фінансавых кампаній, ІТ-сферы і г. д. Выкладчыкамі

школы выступяць студэнты і магістранты БДУ. Яны падзеляцца вопытам вучобы ва ўніверсітэце і дапамогуць абітурыентам вызначыцца з выбарам спецыяльнасці. У рамках праграмы для юных эканамістаў прадугледжаны таксама экскурсіі на буйныя прадпрыемствы, у фінансавыя кампаніі і банкаўскія ўстановы Мінска.

Пры паспяховым заканчэнні школы абітурыентаў гэтага года чакае прыемны бонус: паступаючы на эканамічны факультэт БДУ, яны будуць мець пераважнае права пры залічэнні ў выпадку роўных умоў. Гэта пашыраецца на тых, хто паступае на вочную і завочную форму навучання.

Адбор заявак будзе праходзіць на конкурснай аснове. Для ўдзелу неабходна мець агульны бал паспяховасці за папярэдні навучальны год не ніжэй за «7», а таксама напісаць матывацыйны ліст.

Заняткі будуць праходзіць у групах (8-9 класы і 10-11 класы) на эканамічным факультэце па суботах у перыяд з 16 лістапада да 28 сакавіка.

Навучанне бясплатнае. Рэгістрацыя слухачоў вядзецца з 1 да 31 кастрычніка ўключна.

З падрабязнай інфармацыяй аб рабоце школы і рэгістрацыі слухачоў можна азнаёміцца на сайце эканамічнага факультэта БДУ.

З «базай» у галаве

Думаць

як прадпрымальнік

У БДУ ўпершыню стартвала стартап-школа СІТО. Яна скіраваная на развіццё маладзёжнага прадпрымальніцтва ў студэнцкім асяроддзі. Удзельнікам гэтага праекта мог стаць любы студэнт, магістрант альбо малады выкладчык БДУ, зацікаўлены ў стварэнні ўласнага бізнесу. Яны змогуць развіць або распрацаваць унікальны прадукт, знайсці аднадумцаў і сабраць каманду.

Слухачы стартап-школы атрымаюць веды аб вядзенні бізнесу ад паспяховых прадпрымальнікаў, навучацца тэхнікам і інструментам для запуску ўласнага праекта, а таксама метадыкам развіцця прадпрымальніцкага мыслення.

Выкладчыкамі ў школе выступяць бізнесмены-практыкі, маладыя прадпрымальнікі, прадстаўнікі ўніверсітэтаў, навуковых арганізацый, бізнес-супольнасцяў і прадпрыемстваў. У праграму навучання ўвойдуць дысцыпліны па мэтапалажэнні ў бізнесе, распрацоўцы бізнес-плана, развіцці soft skills (кіраўніцкіх здольнасцяў, сацыяльных навыкаў і асабістых якасцяў) і hard skills (навыкаў у продажы і маркетынгу, праектным менеджменце, бухгалтарскім уліку) і іншыя.

Пачаткоўцы-бізнесмены даведаюцца пра тое, як вырашаць адміністрацыйныя праблемы, выпрацоўваць стратэгію, весці перамовы з партнёрамі, інвестарамі і крэдытнымі арганізацыямі, навучацца складаць бізнес-планы, распрацоўваць бізнес-прапановы для інвестараў і г. д.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Хто/прышоў!

ВЕДАЕЦЕ, ЯК ЯЕ ЗАВУЦЬ?

Трэцякурсніца МДЭ імя А. Д. Сахарова БДУ Аліса Селязнёва стала старшынёй Каардынацыйнага савета органаў студэнцкага самакіравання Студэнцкай вёскі. Дзяўчына цяпер з'яўляецца таксама намеснікам старшыні Каардынацыйнага савета Студэнцкага гарадка БДУ і старшынёй Студэнцкага савета інтэрната № 4 універсітэта.

дзіцца ідэалагічная і выхавальная работа са студэнтамі, якія прыносяць на тэрыторыі комплексу.

Зацвярджэнне новага савета і абранне яго старшыні ажыццяўляюцца штогод шляхам адкрытага галасавання на выбарчым сходзе.

Знайсці/сябе

Піша, гаворыць і паказвае моладзь

Каля 50 старшакласнікаў школ, гімназій і ліцэяў сталі слухачамі першай у Беларусі «Школы юных журналістаў і блогераў». Урачыстае адкрыццё адукацыйнага сезона адбылося ў БДУ. Мэта школы — дапамагчы выпускнікам у выбары будучай прафесіі.

Навучанне будзе праходзіць раз у месяц да мая ўключна. Школьнікі пазнаёмяцца са спецыфікай журналісцкай дзейнасці, усімі этапамі падрыхтоўкі медыяпрадукту, навучацца пісаць рэпартажы і браць інтэрв'ю, рыхтаваць цікавыя навіны. Праграма школы ўключае розныя майстар-класы, сустрэчы з вядомымі журналістамі і блогерамі. Выкладчыкамі выступяць вопытныя практыкі з Беларусі, Расіі і іншых краін.

Адукацыйны праект з'яўляецца сумеснай ініцыятывай БДУ, камітэта па адукацыі Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта, Беларускага саюза журналістаў пры падтрымцы БелТА, АНТ, інфармацыйнага агенцтва «Мінск-Навіны» і Мінскага гарадскога інстытута развіцця адукацыі.

Добрыя сэрцам

НАДЗЕЮ ДОРЫЦЬ «СЛОН»

Менавіта так называецца валанцёрскі клуб Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. Чаму не атрад, як гэта бывае звычайна, і адкуль узнікла назва? Мы сустрэліся з членамі гэтага добраахвотнага аб'яднання і яго заснавальніцай Анжалікай БАЙКО, старшым выкладчыкам кафедры педагогікі сацыяльна-культурнай дзейнасці ВДУ.

— Сапраўды, у снежні 1999 года са студэнтаў нашай кафедры, якія навучаліся па спецыяльнасцях «сацыяльная работа», «сацыяльная педагогіка» і праходзілі на першым курсе практыку пад назвай «Міласэрнасць», напачатку быў створаны добраахвотніцкі атрад. Ён ставіў мэтай даць кожнаму яго члену магчымасць сфарміраваць прафесійныя кампетэнцыі і развіць важныя асабістыя якасці. Першыя пяць гадоў назвы ў атрада не было, але з прычыны павелічэння колькасці суб'ектаў дапамогі, неабходнасці ўдзелу ў розных конкурсах і падачы праектных заявак, гэта пытанне стала падымцаца. А ў 2010 годзе атрад быў пераўтвораны ў клуб, — расказала пра гісторыю стварэння «Слана» Анжаліка Пятроўна.

— Слова «клуб» было больш знаёма студэнтам БДУКМ, бо іх нярэдка размяркоўвалі менавіта ў такія сельскія ўстановы, — смеючыся, дадае Настасся КУЗЬМІЧ, камандзір аб'яднання ў 2009—2012 гадах, якая цяпер працуе мастакам-рамесянікам. — Дарэчы, Анжаліка Пятроўна і «прывяла» «Слана» ў клуб. Насамрэч гэта абрэвіятура, якая расшыфроўваецца як «слова любви, обретающие надежду».

На сёння валанцёрскі клуб «СЛОН» мае найбагацейшы вопыт удзелу ў мерапрыемствах самай рознай накіраванасці. Гэта і арганізацыя дзейнасці з дзецьмі-сіротамі і дзецьмі-інвалідамі, і наведванне дамоў ветэранаў... Канцэрты, конкурсы, тэатралізаваныя паказы, дапамога ў добраўпарадкаванні тэрыторый... Арганізацыя і ўдзел у сумесных міжнародных, рэспубліканскіх праектах, гарадскіх сацыяльна-культурных мерапрыемствах...

— Іх бывае па тры-чатыры за дзень. Для мяне, напрыклад, самым маштабным з такіх стаў модны паказ «Каляровыя сны», ён праходзіў у Нацыянальнай школе прыгажосці. Юныя мадэлі з ліку дзяцей-сірот, што да таго ж маюць розныя асаблівасці развіцця, выходзілі на подыум у адзенні, якое спецыяльна пашылі мадэльеры, а сам выхад суправаджаўся выступленнем вядомых артыстаў беларускай эстрады. Падчас кожнага такога мерапрыемства ўсведамляеш, што ўсё ты рабіў нездарма, і чакаеш рэалізацыі новых ідэй, — дзеліцца Кірыла ГРОМАЎ, студэнт другога курса факультэта культуралогіі і сацыяльна-культурнай дзейнасці.

Настасся ГРЫЦКЕВІЧ, выпускніца 2019 года, а цяпер малады спецыяліст культурна-забаўляль-

нага цэнтра «Рытм» ААТ «Керамін», расказала пра вопыт супрацоўніцтва з папраўчай установай адкрытага тыпу № 35 у Мінску:

— Калі пачула першы раз, дзе трэба валанцёрыць, пачуцці былі, шчыра кажучы, змешаныя. Я не зусім разумела, як з тымі хлопцамі камунікаваць, пра што гаварыць. Баялася, як на мяне будуць рэагаваць, ці ўспрымуць усур'ез і г. д. Але ўжо пасля першай рэпетыцыі мы абдымаліся пры расставанні і планавалі далейшае супрацоўніцтва. Вядома, былі пэўныя моманты, якія патрабавалі большай стараннасці і цяжарнага майго боку, але я разумела, што і ім даводзіцца часам пераступаць цераз сябе. Сумеснымі кампрамісамі і саступкамі мы на мацалі шлях работы адно з адным. Наша сяброўства (не пабаюся гэтага слова) пачалося са снежня мінулага года і паспяхова доўжыцца дагэтуль. Разам мы ўжо ўвасобілі ў жыццё шмат праектаў, акцый і мерапрыемстваў, за гэты час хлопцы сталі больш мяккія і камунікабельныя ў стасунках. Я думаю, што гэта наша агульная заслуга. Мы, у сваю чаргу, пазбавіліся ад многіх забабонаў, перагледзелі некаторыя жыццёвыя ўстаноўкі. Гэтае супрацоўніцтва пайшло на карысць абодвум бакам.

Па словах Кірыла Громава, «кожнае мерапрыемства, кожнае праведзенае імгненне ў клубе нясуць толькі станоўчыя эмоцыі. Вядома, перыядычна ўзнікаюць пэўныя цяжкасці, але дзякуючы зладжанай рабоце хлопцаў і дзяўчат і падтрымцы куратара Анжалікі Пятроўны мы іх пераадоляем».

«Немагчыма растлумачыць словамі тыя эмоцыі і прычыны, якія натхняюць займацца валанцёрствам, — кажа Настасся Грыцкевіч. — Сябры ставяцца да яго вельмі па-рознаму. Некаторыя ўжо ўступілі ў наш клуб, што для мяне вельмі важна. Але мы ніколі не прымушаем і знарок не агітуем. Прыемна, калі людзі самі да гэтага прыходзяць».

Дзмітрый КАРАКУЦА, выпускнік 2019 года, які цяпер працуе асістэнтам івэнт-менеджара ў рэкламным агенстве, раіць людзям, якія хацелі б стаць валанцёрамі, але па нейкіх прычынах баяцца пачаць: «Трэба не хвалявацца, а зрабіць першы крок, прыняць удзел у некалькіх мерапрыемствах і ўсё — адказ прыйдзе сам сабой».

Ангеліна НОВІКАВА,
студэнтка III курса
Беларускага дзяржаўнага
ўніверсітэта культуры
і мастацтваў.

МУЖЧЫНСКІЯ РУКІ
ДЛЯ...
ЖАНОЧЫХ БРОВАК

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Надзея: — Калі ў нас з'явілася дзіця, працаваць з людзьмі ў кватэры стала ўжо немагчыма. Часу на роздумы не было, і грошы, адкладзеныя на машыну, сышлі на арэнду кабінета і яго ўладкаванне. Каб пра нас даведалася вялікая аўдыторыя, запусцілі групу «Укантакце».

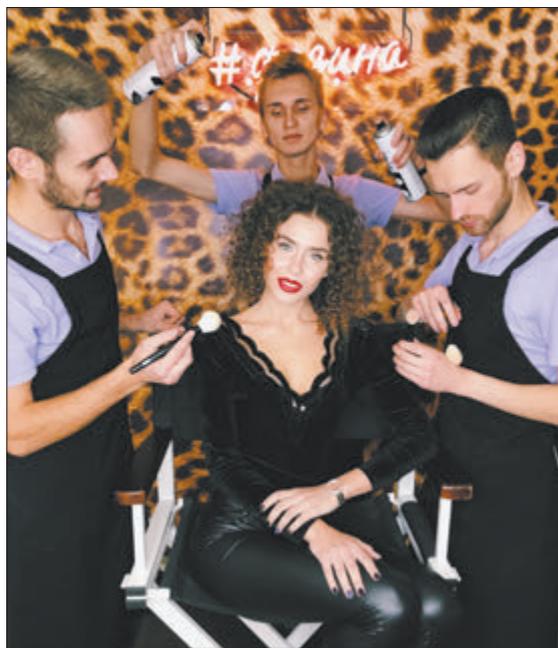
— **Вы хутка сфарміравалі каманду майстроў?**

Фёдар: — Для нас гэта аказалася складанай задачай. Мы шукалі іх праз сацсеткі, знаёмствы, папулярныя платформы, але зваротнай сувязі не было. Аказалася, што ахвотных працаваць у такім «асаблівым» салоне прыгажосці, як наш, няшмат. Хтосьці пытаўся, ці не жарт гэта, а нехта казаў, каб мы не займаліся глупствамі і ішлі на завод. Першага майстра — Аляксандра — знайшлі праз паўгода бесперапыннага пошуку. Пераехалі ў больш зручнае і прасторнае памяшканне, вырашылі, што больш эфектыўна вучыць хлопцаў з нуля. Цяпер у нашай камандзе ўжо сем чалавек, але мы і далей працягваем набіраць да сябе амбіцыйных і працавітых майстроў.

Надзея: — На пачатковым этапе развіцця не раз чулі ў свой адрас не вельмі прыемныя словы кшталту: «Гэта не мужчынская справа». З тых, хто адгукаўся на вакансіі, да гутаркі даходзіла толькі палова. Дарэчы, часам добрыя майстры не становяцца часткай нашай каманды, бо для нас важныя не толькі прафесійныя якасці, але і асобасныя.

Фёдар: — Дарэчы, і ў Беларусі, і за мяжой такі тып салонаў прыгажосці амаль што не сустранеш. Мы даём магчымасць навучацца, развівацца і добра зарабляць супрацоўнікам, нават калі яны знаходзяцца на стажыроўцы. Негатыўныя меркаванні мы навучыліся прапуськаць міма вушэй, канцэнтруемся толькі на сваіх выніках. Тыя, хто чуюць пра наш салон, падзяляюцца на два лагеры: хтосьці ў захапленні ад ідэі, а нехта катэгарычны ў сваіх перакананнях. У месяц да нас прыходзіць каля 300 чалавек, часам зазіраюць і хлопцы, напрыклад, аднаго з пастаянных кліентаў прывяла жонка, якая таксама з'яўляецца нашай наведвальніцай.

«У Беларусі адкрываць салоны не плануем, бо падабаецца, што наш адзіны ў сваім родзе. А вось за мяжой — так».

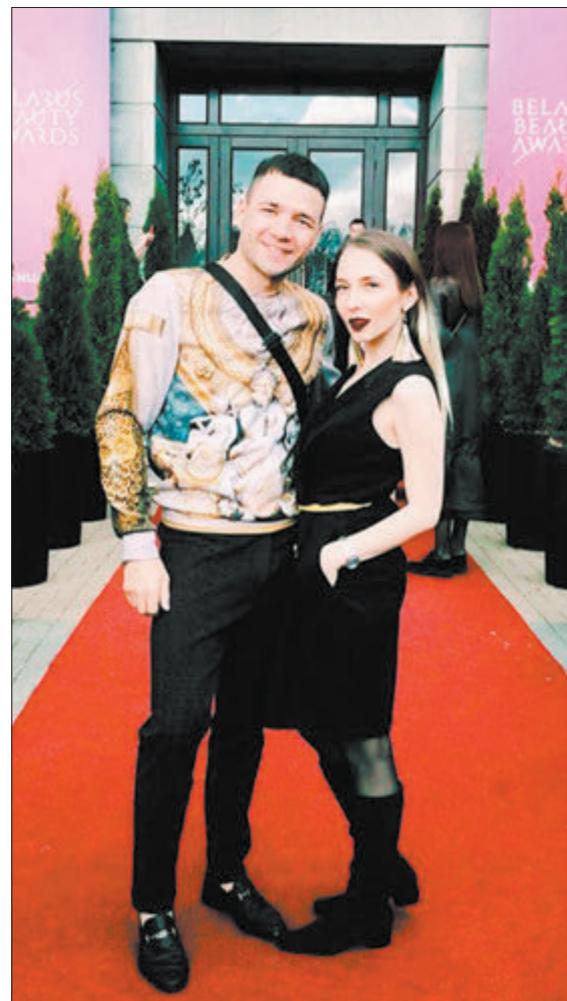
— **У вас шмат розных кубкаў і ўзнагарод. Ці лічыце гэта важным складнікам паспяховасці?**

Фёдар: — Як толькі захапіўся бьюці-сферай, пачаў удзельнічаць у разнастайных міжнародных чэмпіянатах. Цяпер ужо і не палічу, колькі іх было і колькі ўзнагарод прывёз адтуль. Бывае, што сярод усіх удзельнікаў спаборніцтваў я адзіны мужчына, і мне гэта падабаецца. Неяк сказаў жонцы, што гатовы вучыць іншых, быць настаўнікам, а яна адказала: «Перш чым гэта рабіць, у цябе павінен быць статус,

вопыт і ўзнагароды». Надзея заўсёды матывуе мяне на развіццё, кажа: «Ты ж выйграеш яшчэ адзін раз, ці табе складана?» А я ёй у адказ: «Глядзі, вось прывёз чатыры кубкі. Цяпер мне ўжо можна ажыццявіць сваю задуму?» (усміхаецца).

— **Напэўна, у вас былі памылкі на розных этапах вядзення бізнесу. Падзяліцеся, як з імі спраўляліся.**

Надзея: — Спачатку я была залішне добрая і лаяльная ў адносінах да некаторых. Цяпер умею аддзяляць асабістыя стасункі і рабочыя, лічу, што вельмі важна ўмець гэта рабіць.

— **Калі вы дома, умеце пераключацца і не думаць пра работу?**

Фёдар: — Так у нас не атрымліваецца, бо ёй мы прысвячаем увесь свой час. Тое, што мы пара, якая заўсёды разам, нават дапамагае, дае больш энергіі. У нас няма падстаў для сварак, мы займаемся развіццём агульнай справы, і гэта нам падабаецца.

Надзея: — Нават адпачыць не можам вырвацца на тыдзень. Якія там пустыя размовы і канфлікты (усміхаецца)!

— **Як плануеце развіваць бізнес далей?**

Фёдар: — У Беларусі адкрываць салоны не плануем, бо падабаецца, што наш адзіны ў сваім родзе. А вось за мяжой — так. Важна ствараць праекты, запуськаць навучальныя курсы і трэнінгі, прыдумляць новыя фішкі і пастаянна здзіўляць сваіх кліентаў. Напрыклад, у хуткім часе на нашым «ютуб»-канале выйдзе рэаліці-шоу «Немужчынская справа» — яно пра тое, як шэсць хлопцаў хочуць трапіць у індустрыю прыгажосці і робяць усё для таго, каб стаць прафесіяналамі сваёй справы. Абцягаю, гэта будзе крута!

— **Якія цяпер трэндзы на вейкі і бровы?**

Фёдар: — У модзе натуральнасць. Калі казаць пра форму першых, то актуальным з'яўляецца «л-выгіб», гэта вельмі незвычайна і свежа. А вось ад вялікіх, доўгіх і тоўстых лепш адмовіцца, гэта мала каму пасуе. Дарэчы, парада для дзяўчат: калі вам нарошчваюць вейкі тры-чатыры гадзіны — гэта нармальна. Сумненні павінны ўзнікаць тады, калі майстар спраўляецца за гадзіну, а то і менш, бо можна атрымаць не вельмі якасны вынік. Бровы прыгожыя тады, калі яны дагледжаныя і густыя. Не трэба іх вышчыпваць, забудзьце пра пінцэт. Лепш кожны дзень наносыце на іх касметычнае масла і расчэсвайце — будучь здаровыя бровы, якім можна надаць любую патрэбную форму.

Дар'я ШЛАПАКОВА.

ЗВЯЗДА

Даходнае месца

БОНУС ДА СТЫШЕНДЫ,

або Ці цяжка сумяшчаць вучобу і падпрацоўку

Пагадзіцеся, амаль кожны хоча пачаць зарабляць грошы як мага раней. Але калі вучыцца ў школе, то варыянтаў не так ужо і шмат. А вось у студэнтаў адкрываюцца трохі іншыя магчымасці: і па часе, і па прапановах. Напрыклад, можна знайсці работу з частковай занятасцю — на чатыры-пяць гадзін на дзень.

Спачатку, як правіла, маладыя людзі спрабуюць сябе ў якасці афіцыянтаў, апэратараў кол-цэнтра ці прамоўтараў — менавіта па гэтых вакансіях не звяртаюць увагу на наяўнасць скончанай адукацыі і вялікага досведу. Можна дамовіцца на індывідуальны графік. Па грашах прыкладна атрымліваецца 350—400 рублёў.

Вікторыя Сашко, студэнтка чацвёртага курса факультэта журналістыкі БДУ, не выключэнне — яе «кар’ерны шлях» пачаўся з рэкламы і прома.

— Ішла ў гэтую сферу, безумоўна, каб падзарабіць. Потым з’явілася жаданне «прапампаваць» сябе ва ўсіх кірунках журналісцкай дзейнасці. Цяпер пішу матэрыялы ў якасці пазаштатніка, што вельмі зручна з-за графіка — ты сам яго будзеш. Хоць такая работа не зусім задавальняе па грашах. Тым не менш пакуль сту-

дэнт — гэта нармальна, — сцвярджае Вікторыя.

Некаторыя, пачынаючы працаваць, думаюць, што было б цудоўна знайсці аднадумцаў і стварыць цэлую каманду для рэалізацыі сумесных праектаў. Андрэй Патупчык, Настасся Базоўкіна, студэнты трэцяга курса Інстытута бізнесу БДУ, і Ягор Русак, студэнт трэця-

га курса Інстытута правазнаўства, аб’ядналіся, каб крэатыўна і хутка выконваць задачы. Андрэй дзеліцца, як усё пачалося:

— Першую падпрацоўку СММ-спецыялістам знайшоў па дагаворы падраду яшчэ ў 10-11 класе ў арганізацыі, якая займалася продажам ролікавых канькоў. Плацілі 200 рублёў, чаму, безумоўна, быў вельмі рады — школьніку дастаткова. Калі паступіў ва ўніверсітэт, то захацелася чагосьці большага: праз інтэрнэт знайшоў вакансію СММ-менеджара і ўладкаваўся яшчэ ў адну кампанію. Калі падсумаваць, то атрымлівалася 400 рублёў — дастаткова для пачатку.

Хоць ён прызнаецца, што сам не разумее, як сумяшчаць два праекты і вучобу. І адначасова сцвярджае, што гэта... лёгка. Таму пасля першага курса ў хлопца з’явілася жаданне і на... трэцюю падпрацоўку. Яна была больш прэстыжная і сур’ёзная — у аддзеле маркетынгу Інстытута бізнесу БДУ. І тут Андрэй дамовіўся на заро-

Настасся Базоўкіна, Андрэй Патупчык і Ягор Русак.

бак у 200 рублёў. Праўда, на гэтай новай падпрацоўцы пачалі даваць шмат цікавых заданняў, а часу ўжо не хапала. Давялося ўсё ж пакінуць кампанію, з якой ён некалі пачынаў, — па продажы ролікавых канькоў. «Я вырашыў, што вопыт даражэйшы за лішнія грошы», — кажа ён.

— Пачаў шукаць хлопцаў і дзяўчат, якія хацелі б працаваць у сферы СММ. Мы падзялілі задачы: я наладжваў рэкламу, Настасся пісала тэксты для пастоў у сацыяльных сетках, Ягор маляваў карцінкі ў фоташопах. Пачалі шукаць новых кліентаў і адначасова пра-

сціць больш высокую аплату. Матыывалі тым, што эфектыўнасць будзе ў тры разы вышэйшая, калі за СММ возьмецца не адзін чалавек, а цэлая каманда. Ці было на гэтым этапе цяжка? Ды не, проста ведаў, што пасля ўніверсітэта еду ў офіс — хто хоча, той круціцца. У нас ужо нават запланавана правесці канферэнцыю ў БДУ восенню, дзе мы хочам адкрыць сакрэты, як вучыцца і зарабляць адначасова, — дзеліцца Андрэй.

Паліна БЕРТАШ,
студэнтка III курса
факультэта
журналістыкі БДУ.

Вікторыя Сашко.

У пошуках «хуткай» зарплаты

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

...Калі ўсе неабходныя фармальнасці былі выкананыя, я пачала працаваць. Расклад быў такі. Ты запісваеш свае магчымасці па часе на тыдзень наперад у адмысловы журнал, і ў 80 працэнтаў выпадак яны ўлічваюцца. Калі ўзнікаюць форс-мажорныя сітуацыі (напрыклад, хто-небудзь з супрацоўнікаў раптам сыходзіць на бальнічны), цябе могуць папрасіць затрымацца або выйсці ў выхадны. Але ты заўсёды можаш адмовіцца.

Аплата пагадзінная. У члена каманды (першая пасада ў кар’ернай лесвіцы) заробак складае 3,15 рубля ў гадзіну (без уліку падаткаў). Час работы фіксуецца бясканам твайго адбітка пальца, так што ніводная адпрацаваная хвіліна звыш змены не застаецца неаплачанай.

Першыя тры тыдні я працавала выключна ў зале: выцірала сталы, мыла падлогу, сачыла, каб не перапаўняліся сметніцы, і выносіла іх змесціва. Таксама адказвала за чысціню ў прыбіральні. Дарэчы, усе ў камандзе калісьці былі «зальшчыкамі», хтосьці больш па часе, нехта менш. Але праз гэта праходзіць усе без выключэння. Работа не самая прыемная, але нядрэнная. Нядрэнная таму, што можна займацца справамі ў адносна размераным тэмпе. Галоўнае — заўсёды падтрымліваць чысціню.

Напачатку шчыравала нядоўга: па чатыры-шэсць гадзін, а пасля змены прыязджала дадому і займалася дыстанцыйным навучаннем. Бо, каб працаваць на любым месцы ў рэстаране (кухня, каса, збор заказаў альбо ў зале), акрамя практычнага навучання ўсе павінны прайсці яшчэ і тэа-

рэтычнае дыстанцыйнае. Пасля трэнер — супрацоўнік, якому гэта даручана, — павінен цябе атэставаць. Толькі тады можна стаць паўнаважным членам каманды і, адпаведна, несці адказнасць за парушэнне тых правілаў, якім ты быў навучаны.

Важныя ўмовы для ўладкоўвання, пра якія мяне адразу папярэдзілі:

- ты павінен быць паўналетнім;
- трэба мець (або зрабіць) санітарную кніжку, без яе выхад на работу немагчымы;
- вельмі важны пункт для ўсіх дзяўчат — гель-лак і наогул любое пакрыццё на пазногцях строга забароненыя;
- падчас работы ювелірныя ўпрыгажэнні, аксэсуары і пірсінг павінны адсутнічаць;
- мабільны тэлефон увесь твой рабочы час (акрамя абеду) будзе ляжаць у раздзявальні. І ніяк інакш.

...Калі гэты перыяд быў паспяхова пройдзены, наступным рабочым месцам для мяне стала кухня. Наступным і апошнім. Бо ў першы ж дзень там стала зразумела (даруйце нясціпласць): я нядрэнна спраўляюся. Хутка запамніла ўсе рэцэптуры і тэхналогію. А калі працавала на іншых месцах (збор заказаў, каса) — «тармазіла» і рабіла памылкі. Не маё. Адсюль высноў: калі ты акажашся, напрыклад, прыроджаным касірам, будзеш працаваць пераважна ім.

Уладкоўваючыся на падобнага кшталту работу, трэба абавязкова ўлічваць яшчэ адзін момант: неабходна ўмець размаўляць з людзьмі. Зваротная сувязь вельмі важная. Прычым не мае значэння, дзе ты працуеш: на касе ці на кухні. Напрыклад, касіры павінны ведаць, калі скончацца памідоры. А ты, шчыруючы на кухні, — атрымаць інфармацыю пра тое, у які нумар заказаў праблілі (умоўна) страву з дадатковым сырам. Зваротная сувязь павінна быць гучнай і выразнай.

Здавалася б, вельмі простая ўмова, але спраўляюцца з ёй не ўсе.

Стрэсаўстойлівасць. Так-так, гэтая рыса характару прапісваецца ў патрабаваннях амаль да кожнай вакансіі. На яе сапраўды варта звярнуць увагу: патак наведвальнікаў бывае вельмі вялікі, людзі роз-

батаць пра нешта з калегамі. І праз некаторы час выйдзеш з работы са спакойнай душой і без жадання абрынуць на каго-небудзь з блізкіх увесь эмацыянальны цяжар, назапашаны за дзень.

Наконт харчавання. Бясplatнага, хутчэй за ўсё, не будзе. Але дадуць добрыя зніжкі на частку прадукцыі, якія часам дасягаюць 50 працэнтаў ад кошту. Калі змена восем гадзін, час абеду складае 30 хвілін. Калі дванаццаць — можаш сысці на абед двойчы за дзень таксама на паўгадзіны кожны раз.

Аб сумяшчэнні з вучобай. Будзе стома, і гэта непазбежна. Гадзінамі стаяць на нагах, не маючы магчымасці прысесяці, а часам і проста па-

ці, звязаныя з гандлем, бізнесам і фінансамі: лагісты, эканамісты, маркетологі. Пасля заканчэння навучання яны могуць размеркавацца па месцы падпрацоўкі і ісці ўверх па кар’ернай лесвіцы. У дачыненні да апошняй тут няма ніякіх перашкод — праходзіш навучанне на наступную па вышыні пасаду, паспяхова здаеш іспыт і — вуаля! Такім чынам, ад шараговага члена каманды за некалькі гадоў можна дарадзі да дырэктара рэстарана. І я асабіста знаёмая з такім чалавекам.

Супольная дзейнасць, аказваецца, вельмі збліжае. На рабоце я сустрэла незвычайных і блізкіх мне па духу людзей. Мы настолькі парадніліся, што нават жартавалі з калегамі, быццам у нас свой сямейны бізнес, і мы ўсе вельмі стараемся на карысць агульнай справы. Шмат хто знайшоў сярод калег сваю другую палавінку. Толькі ў нашым рэстаране былі тры шчаслівыя маладыя пары, якія пазнаёміліся на рабоце.

...Не паверыце, звальнялася са слязамі на вачах. І засталася б, калі б не марыла рэалізаваць сябе зусім у іншай сферы.

Смела магу сказаць, што гэты працоўны досвед аказваўся самым удалым сярод усіх маіх папярэдніх. Усё дзякуючы прыязнаму маладому калектыву, члены якога вельмі мэтанакіраваныя, амбіцыйныя і працавітыя. Яны ўмеюць якасна працаваць і весела адпачываць.

Каб зразумець сэнс загалова да канца, думаю, трэба самастойна пакаштаваць усё гэта «на смак». І менавіта як падпрацоўку — вельмі раю! У якасці чагосьці большага — калі тое супадае з вашымі жыццёвымі планами і мэтамі.

Паліна ПРАКАПЕНЯ,
студэнтка II курса
факультэта журналістыкі БДУ.

фота носьбі інтэлектуальнай харчавання

ныя, а тэмп працы часам — шалёны. Эмацыянальная і фізічная стомленасць можа не адбіцца на асабістым жыцці толькі ў тым выпадку, калі будзеш ставіцца да ўсяго працей: усё гэтак жа адказна, але з разуменнем таго, што, які б цяжкі ні быў дзень, бліжэй да вечара наведвальнікаў стане менш. І ты спакойна, напываючы пад нос сваю любімую песню, будзеш прыбірацца на рабочым месцы ці бал-

піць вады, — гэта няпроста. А калі пасля такой працоўнай змены трэба ісці дадому і выконваць дамашняе заданне, а пасля яшчэ і рана прачынацца на наступны дзень — ну зусім няпроста. Але магчыма. Я працавала з тымі, хто не першы год сумяшчае падпрацоўку з вучобай. І яны казалі, што паступова прывычаліся да такога графіка.

Многія з пастаянных супрацоўнікаў атрымліваюць спецыяльнас-

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ЗАО «Отдых-2010» (Продавец), расположенного по адресу: Минская обл., Смолевичский р-н, Драчковский с/с, 23, вблизи д. Волма

Лот № 1, состав: 1. Административное здание, инв. № 614/С-23465, площадь – 105,8 кв. м. 2. Гостевой домик № 1, инв. № 614/С-41796, площадь – 74,8 кв. м. 3. Гостевой домик № 2, инв. № 614/С-42046, площадь – 75,7 кв. м. 4. Гостевой домик № 3, инв. № 614/С-42050, площадь – 76,3 кв. м. 5. Гостевой домик № 4, инв. № 614/С-42051, площадь – 117,3 кв. м. 6. Здание КПП, инв. № 614/С-23933, площадь – 40,7 кв. м. 7. Физкультурно-оздоровительный комплекс, инв. № 614/С-23462, площадь – 350,8 кв. м. 8. Овощехранилище, инв. № 614/С-23936, площадь – 110,5 кв. м. 9. Столовая, инв. № 614/С-23469, площадь – 698 кв. м. 10. Радиоузел, инв. № 614/С-23932, площадь – 11,4 кв. м. 11. Незавершенное законсервированное капитальное строение, инв. № 614/У-46148, площадь – 1370,6 кв. м. 12. Незавершенное законсервированное капитальное строение, инв. № 614/У-46146, площадь – 787,5 кв. м. 13. Незавершенное законсервированное капитальное строение, инв. № 614/У-46147, площадь – 799,1 кв. м. 14. Здание туалета, инв. № 614/С-46183, площадь – 14,1 кв. м. 15. Электрощитовая, инв. № 614/С-46182, площадь – 8,2 кв. м. 16. Артезианская скважина, инв. № 614/С-23466, площадь – 71 кв. м. 17. Водонапорная башня, инв. № 614/С-23939, объем 25 куб. м. 18. Сеть водоснабжения, инв. № 614/С-23937, площадь – 1303,2 кв. м. 19. Сеть канализации, инв. № 614/С-23940, площадь – 1213,9 кв. м. 20. Тепловая сеть, инв. № 614/С-23938, протяженность 375,7 м. 21. Газопроводы высокого и низкого давления, инв. № 614/С-46057, протяженность 515,6 м. 22. Телефонная канализация, инв. № 614/С-46224, площадь – 11,2 кв. м. 23. Прочее имущество (полный перечень приведен на сайте Организатора аукциона ino.by).

Земельный участок для обслуживания объектов недвижимости № 1–22 площадью 6,0528 га с кадастровым номером 62480000001000405. Право постоянного пользования. **Земельные участки для обслуживания части объекта недвижимости № 19:** 1. Площадь 0,0049 га, кадастровый номер 62480000001005031. 2. Площадь 0,1302 га, кадастровый номер 62480000001005032. 3. Площадь 0,0001 га, кадастровый номер 62480000001005033. Право постоянного пользования. 4. Площадь 0,0001 га, кадастровый номер 62480000001005034. 5. Площадь 0,0001 га, кадастровый номер 62480000001005035. 6. Площадь 0,0001 га, кадастровый номер 62480000001005036. 7. Площадь 0,0027 га, кадастровый номер 62480000001005037. 8. Площадь 0,1324 га, кадастровый номер 62480000001005038. Право постоянного пользования. **Начальная цена – 2 495 299,65 бел. руб. с НДС. Задаток – 250 000,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %**

Аукцион состоится 30.10.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4

Порядок оформления участия в аукционе, условия участия в аукционе, срок заключения договора купли-продажи, условия оплаты, а также полный текст извещения содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, ВИС банка BPSBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе 30.10.2019 (ЗАО «Отдых-2010», Лот № 1). Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений – 28.10.2019 в 11.00. Организатор торгов вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты его проведения. Первое, полное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 02.07.2019

☎ Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже имущества ОАО «Чайка» (г. Гродно, пер. Дзержинского, д. 21) 22 октября 2019 года

Вид аукциона открытый	Лот № 1*
Предмет аукциона	Капитальное строение с инвентарным номером 400/С-86693 – здание административно-хозяйственное (административное здание) общей площадью 384,8 кв. м. Год постройки – 1966
Начальная цена продажи	141 000,00 рубль (с учетом НДС 20 %)
Кадастровый номер земельного участка и размеры	44010000002005393, 0,0366 га
Месторасположение земельного участка	г. Гродно, пер. Дзержинского, д. 21
Имущественное право земельного участка	Право постоянного пользования
Продавец	Открытое акционерное общество по химической чистке одежды и стирке белья «Чайка», г. Гродно, ул. Зернова, 6, тел. 8(0152)607302, 745502
Сумма задатка	7 050,00 рубль
Организатор аукциона	Коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», г. Гродно, пл. Ленина, д. 2/1, тел. 720537, 720010.
Дата проведения аукциона	22 октября 2019 года
Время проведения аукциона	12.00
Место проведения аукциона	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 407
Дата и время начала приема документов	7 октября 2019 года, 8.00
Дата и время окончания приема документов	16 октября 2019 года, 17.00

* – объект обременен договорами аренды.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

– копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет BY24AKBB30120000418104000000 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКBBY21400, УНП 590727594, получатель – КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», **Юридическое лицо:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), одну копию учредительных документов; **Физическое лицо:** паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявления на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Адрес сайта: www.grodno.gov.by, gcn.by

Утерянные представителем Белгосстраха по Партизанскому району г. Минска бланк полиса по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БЛБ №№ 2757450 считать недействительными УНП 100122726

Извещение о проведении 29 октября 2019 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 7»

Предмет торгов
легковой специальный седан SAAB 9.5, год выпуска – 1998, регистрационный знак 5885 EH-5, инвентарный номер 2391
Местонахождение: Минская обл., Минский р-н, 500 м восточнее д. Богатырево, АБК
Начальная цена: 1 860,41 бел. руб. без учета НДС
Сумма задатка: 500,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 7», 223021, Минская обл., Минский р-н, 500 м восточнее д. Богатырево, АБК, тел. (017) 507-61-83. **Организатор торгов:** государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, тел. (017) 327-05-62.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 3 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов. Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «ДСТ № 7», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявления на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **29 октября 2019 года в 16.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с **04.10.2019 по 28.10.2019** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(033) 333-80-52 (ОАО «ДСТ № 7»)

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ЗАО «Центр промышленной оценки» информирует:
В извещение о проведении электронных торгов по продаже имущества ОАО «Газпром трансгаз Беларусь», опубликованном в газете «Звезда» от 26.09.2019, вносится изменение:
1. Марка, модель лота № 9 – MA3-5337-KC 3579;
2. Инв. номер лота № 12 (MA3-533702-2140), автокран, 5739EC, 2003 г. в.) – 100000021827;
3. Начальная цена лота №18 (GA3-2752 , фургон, АВ 7877-7, 2007 г. в.) – 2 640,00 бел. руб.;
4. Начальная цена лота №19 (GA3-33081 , фургон-мастерская, АА 2216-7, 2005 г. в.) – 7 560,00 бел. руб.
Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: 8 (0212) 24-63-14, 8 (029) 510-07-63.

Продавец: открытое акционерное общество «Завод «ЭВИСТОР», 210101, г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81 тел.: 8 (0212) 55-11-81, 8 (044) 5941732.

Лот № 1. Изолированное помещение с инв. № 200/D-122150, площадью 403,7 кв. м, назначение – производственное помещение, наименование – производственное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/20-4. Нач. цена: 8 386,81 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 838,68 бел. руб.

Лот № 2. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163118, площадью 303,5 кв. м, наименование: бытовые помещения, назначение: помещение неустановленного назначения, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-11а. Нач. цена: 12 918,00 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 1 291,80 бел. руб.

Лот № 3. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163116, площадью 584,6 кв. м, наименование: административное помещение, назначение: административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-11а. Нач. цена: 26 971,72 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 2 697,17 бел. руб.

Лот № 4. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163119, площадью 555,1 кв. м, наименование: бытовые помещения, назначение: помещение неустановленного назначения, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-11. Нач. цена: 20 699,17 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 2 069,91 бел. руб.

Лот № 5. Изолированное помещение с инв. № 200/D-123350 площадью 161,8 кв. м, наименование: административное помещение, назначение: административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-14. Нач. цена: 5 293,84 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 529,38 бел. руб.

Лот № 6. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163107, площадью 330,4 кв. м, наименование: административное помещение, назначение: административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-16. Нач. цена: 13 510,24 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 1 351,02 бел. руб.

Лот № 7. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163111 площадью 265,5 кв. м, наименование: административное помещение, назначение: административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-16а. Нач. цена: 10 862,07 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 1 086,20 бел. руб.

Лот № 8. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163108 площадью 37,7 кв. м, наименование: административное помещение, назначение: административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-16а. Нач. цена: 1 535,98 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 153,59 бел. руб.

Лот № 9. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163109 площадью 142,3 кв. м, наименование: административное помещение, назначение: административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-16б. Нач. цена: 5 818,09 бел.руб. без учета НДС. Задаток: 581,80 бел. руб.

Лот № 10. Изолированное помещение с инв. № 200/D-184038 площадью 556,7 кв. м, наименование: производственное помещение, назначение: производственное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/20-19. Нач. цена: 16 807,23 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 1 680,72 бел. руб.

Лот № 11. Изолированное помещение с инв. № 200/D-186394 площадью 409,7 кв. м, назначение – складское помещение, наименование – склад, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/4-1. Обременение: договор аренды сроком до 17.01.2024. **Нач. цена:** 48 450,00 бел. руб. без учета НДС. **Задаток:** 4 845,00 бел. руб.

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 18.10.2019 в 15.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатков и приема документов:** с 03.10.2019 с 08.30 по 17.10.2019 до 17.30. Изолированные помещения расположены на земельном участке с кадастровым № 24010000001002628 (общая доленая аренда). Ранее опубликованные извещения: газета «Звезда» 09.04.2019, 27.04.2019, 15.06.2019, 24.08.2019, 29.08.2019, 19.09.2019

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Условия аукциона: Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона обязан перечислить затраты на организацию и проведение аукциона, возместить затраты по подготовке документации на р/с, указанный в протоколе аукциона, подписать договор купли-продажи в течение 20 календарных дней со дня проведения аукциона, оплатить за объект в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи, **оплатить НДС сверх цены продажи объекта. Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609.** Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия **Задаток перечисляется на р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № BY93МТВК30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТВКВY22, УНП 390477566.** Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. Доп. информацию можно получить по тел.: (0212) 24-63-14, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by. Ознакомиться с предметом торгов можно по предварительному согласованию с Продавцом по тел. +375 (44) 5941732

Общество с ограниченной ответственностью «КОБАС», регистрационный № 100164662, реорганизуется в форме выделения из него общества с ограниченной ответственностью. Претензии кредиторов принимаются по адресу: ул. Чижевских, д. 23, комн. 5, 220028, г. Минск

Свидетельство о государственной регистрации, печати и штампы частного торгового унитарного предприятия «Вудсейл» (юридический адрес: 220090, г. Минск, тр. Логойский, д. 22а, пом. 171, офис 2; УНП 192336303) считать недействительными

Арына ГАРДЗЕЙ

КРАМА З НЕПРЫГОЖЫМІ ВАВЁРКАМІ

У кніжнай краме, якая стаіць праз пару кварталаў ад цэнтра горада, ніколі не вадзілася прыгожых вавёрак. На дзіва, у ёй не вадзілася і пакупнікоў, толькі часам нехта забрыдаў, заблытаўшыся ў снягах ці заблукаўшы ў тумане. Забрыдаў, слізгаў вачыма па кнігах у старомодных вокладках, страсаў з сябе сняжынкі і холад, каб зноў пайсці ў туман і больш не вяртацца. Не вяртацца ў пыльную залу, дзе рэшткі сонечных промняў, працэджаныя праз жалюзі, з'яўляюцца хіба што па святлах. Але гэта падабаецца маладой прадаўшчыцы, як падабаецца ёй танцаваць у адзіноце на шэрым у белую крапінку граніце, акуратна пераступаючы з квадрата ў квадрат...

*We passed upon the stair
We spoke of was and when
Although I wasn't there.*
Затое непрыгожых вавёрак у краме хоць гаць гаці. Яны стаяць у аддзеле з канцэлярыяй, зробленыя невядома кім, невядома навошта, і глядзяць на адны і тыя ж кніжкі крыва прыклеенымі вачыма. Побач з імі такія ж нязграбныя кацяняты нязменна пільнуюць ручкі, лінейкі і алоўкі. Зрэдку іх жыццё веслее: у краму завітвае якая-небудзь мама з дзіцёнкам, якому так шкада гэтых маркотных цацак, што слёзы наварочваюцца.

«Ну навошта табе гэтае непараўменне?»
He said I was his friend.
«Не нудзі! Ты паглядзі, якая яна непрыгожая, фу. Футра куртатае тырчыць у розныя бакі, вочы крывыя, іх нават прыклеілі не там, дзе яны павінны быць. Хадзем. Не нервую мяне!»
«Ну ма-а-а-а...»
Which came as a surprise.
«Паглядзіце, калі ласка, у нас ёсць яшчэ кацяняты. Мо нехта з іх спадабаецца?»
«Здзекуецца?! Я не хачу нанесці свайму дзіцяці псіхалагічную траўму! І музыку сваю цішэй зрабіце! Працуеце абы-як і абы-што прапаноўваеце!»
А прапанаваць больш і не было чаго.

Грукнулі дзверы. І зноў у цішыні пераступаюць з пліткі на плітку хударлявыя ногі ў таных гумовых шлёпанцах...
*I thought you died alone
A long long time ago,* —
ціха падпявае тонкі голас, і дзяўчына кружыцца, кружыцца па пустой зале, прыгожа абмінаючы запыленыя старажытныя стэлажы.

***
У краму нават новыя кнігі паступалі з тоўстым слоём пылу. У выдавецтвах маглі бажыцца, што нічога стагоддзямі не ляжала на складзе і ніякай старой макулатуры яны не пастаўлялі. Па шчырасці, гэтым ніхто не цікавіўся: кнігі прывозілі, тыя не прадаваліся, іх адвозілі назад у выдавецтва, але адрас крамы з непрыгожымі вавёркамі чамусьці гублялі сярод іншых кніжных, і пра гэтыя партыі больш ніхто не згадваў. Як ні спрабавала прадаўшчыца датэлефанавацца, колькі ні паварочвала празрысты дыск на жоўтым тэлефоне, колькі ні трымала цяжкую трубку — ніякага адказу.
*Oh no, not me
I never lost control,* —
зноў падпяваў тонкі голас, гаварыць якому даводзілася значна радзей.

Прадаўшчыцы не было шкада экспанатаў, сярод якіх трэба было жыць, яна не клапацілася пра іх таварны выгляд. Адзінае, чаго было да слёз шкада, — недарэчных цацак сярод пластыкавых ёмістасцяў з ручкамі і алоўкамі. Спачатку непарцыянальныя плюшавыя коцікі з няроўнымі роцікамі пужалі, а вавёркі страшна блішчэлі вачыма ў адзін бок. Але праз колькі часу гэта стала здавацца мілым, і штодня дзяўчына чысціла ад пылу вавёрак, а кацянят аддавала рэдкім пакупнікам быццам у падарунак.

***
«Вы сапраўды лічыце, што мне трэба іх купіць?»
I laughed and shook his hand.
«Якасць футра добрая, афарбоўка незвычайная. Паглядзіце, якія яны насамрэч прыгожыя».

«Калі перавярнуць прыгажосць дагары нагамі!».

«Вы можаце паглядзець кнігі. Магчыма, нешта зацікавіць вас. У нас вялікі выбар выданняў, ад белетрыстыкі да інтэлектуальнай літаратуры».

«Не, мяне не цікавяць сярэднявечныя фаліянты. Давайце вашых вавёрак».

«Усіх?!»
And made my way back home.
«Ну так, іх тут усяго пяць штук. Адпушчу іх, няхай жывуць. Можа, і вам стане прасцей, не трэба будзе пра іх клапаціцца. Бо шкада і вас, і вавёрак гэтых страшных. Мне здаецца, што яны — адзінае, за чым вы тут сочыце. Нават за сабой так не сочыце».

«А навошта? Мне здаецца, што я тут жыла заўсёды. Але гэта ўжо, ведаеце, прафесійнае».

«Магчыма, але пра сябе не забывайце, вы ж такая маладая. І прыемная ў вас тут музыка».

Грукнулі дзверы. Маленькая фігурка адразу ж падхапілася і пачала кружыцца яшчэ хутчэй, і хутчэй, і хутчэй, ужо не клапацічыся пра тое, каб не перакуліць які стэлаж.
*I must have died alone
A long, long time ago.*
***

Незразумела, навошта было купляць гэтых вавёрак? Гэта ж жах, а не цацкі. Быццам у такое дадому панясу... Дзяўчынку шкада, сядзіць там, як мярцвячка. Страшна, ці жывая яна там увогуле. Трэба будзе іх зараз у парку на лаўку пасадыць, няхай сабе сядзяць, мо хто-небудзь возьме. Вярнуся, куплю якую-небудзь кніжку, каб хоць які прыбытак зрабіць...

Так мармытаў чалавек, расшпільваючы спартыўную торбу. Пальцы на марозе слухаліся кепска, але ён адчуў, што да рук дакранаецца нешта незвычайна цёплае.

«Забыў шалік дастаць?»

Аднак у прарэсе паказаліся спачатку дзве рудыя лапкі з танюсенькімі кіпцікамі, потым яшчэ дзве і яшчэ. Праз імгненне на торбе перад мужчынам сядзела самая

Выпускніца журфака БДУ, лаўрэат конкурса маладых літаратараў «Першацвет», друкуецца ў часопісах «Полымя» і «Малодосць». Іншае пра сябе Арына не апавядае: «Пра іншае тэксты раскажуць лепш».

звычайная і самая жывая вавёрка: цёмнаватыя вушкі, маленькі прыгожы носік, пухнаты, рыжы, з карычневымі крапінамі хвост, і маленькія чорныя бліскучыя вочкі. Яшчэ імгненне — на торбе ўжо пяць вавёрак, якія зацікаўлена сочаць за расчыранымі чалавечымі рукамі — раптам у іх знойдуцца арэшкі?

***
Разгублены чалавек бег да крамы. Бег марудна: ногі гразлі ў снезе, і страшна было нашкодзіць вавёркам у торбе, калі бегчы хутчэй.

«Вы што мне прадалі?..»
Вуліца стала яшчэ больш заснежанай, ніхто нічога расчысчаць не збіраўся. Сумёты зрабіліся вялізнымі, усё раслі і раслі.

«А што такое?»
Недзе ўбаку згубілася сцэжка, толькі здзіўлены чалавек з перакошаным тварам зусім не звяртаў на гэта ўвагі.

«Вы што мне прадалі?!»
Ён шукаў кніжную краму са старымі кнігамі і непрыгожымі плюшавымі вавёркамі, шукаў невялікую залу з квадратамі граніту на падлозе, шукаў залу, шчыльна застаўленую стэлажамі, шукаў маладую прадаўшчыцу і прыемную песню...

«А што можа быць з гэтымі няшчаснымі плюшавымі вавёркамі?»

Дык пакажыце, калі ласка, што там не так?»

І знайшоў.
«Чаго?! Эм-м-м, выбачайце... Нешта мне здалосся... Усё з імі ў парадку... Нейк вельмі натуральна яны ў вас зробленыя».

*Who knows?
Not me.
We never lost control.*
Каля крамы самотна стаялі сумы, тры дрэвы і лаўка.
«Нічога, бывае. Заходзьце яшчэ».
«Ага... Абавязкова».
***

Пазней, каля дома, чалавек ужо супакоўся пасля дзіўнага здарэння і адкрыў торбу, каб дастаць ключы. Але нешта зноў падазрона ў ёй заварушылася. Чалавек зусім збялеў. З сумкі высыпаліся тыя самыя жывыя вавёркі і хутка разбегліся па дрэвах. Ву-у-нь яны сядзяць, з цікаўнасцю сочаць — раптам яшчэ што цікавае выпадзе?

«Па кніжкі туды нізавошта... І што гэта такое?» — зусім разгублена запытаўся ў цішыні чалавек.
Ніхто, акрамя ветру, не адказаў. Аднак што ён адказаў? Хутчэй, падвыў песню, якую слухалі на вялікай гучнасці недзе ў доме побач, напэўна, на паверсе першым, а можа і вышэй:
*You're face to face
With...*

Ганна КОМАР

ЛІСТ ДА ЧАРЛЬЗА БУКОЎСКІ

«Дзетка, калі ты хочаш, ты будзеш тварыць...»
Ты меў рацыю, Чарльз.
Кнігу тваіх вершаў па-беларуску я ўклала як гайдбук для пісьменнікаў. Хіба я магла ўявіць, што праз пяць гадоў пасля таго самага верша пра тое, як «святло, і паветра, і месца, і час не змяняюць нічога і не ствараюць нічога», яна найперш спатрэбіцца мне самой?

У адным літаратурным блогу, дзе чытачка ў лісце жалілася на дэпрэсію і нізкую

самаацэнку, якія замінаюць ёй пісаць, хоць яна і адчувае ў сабе вялікі патэнцыял і талент, аўтарка адказвала ёй так: «Ты ж не лічыш, што шахцёры цэлымі днямі стаяць і скардзяцца на тое, як цяжка ім? Яны проста ПРАЦУЮЦЬ!»

Я таксама многа жалюся на тое, як не магу пісаць, Бук. Шукаю адмазкі — у недахопе часу і сіл. У дэпрэсіі. У гіпавітамінозе. Вывачу боль за тое, што ён занадта моцны. На адным пластычным спектаклі я назірала за танцорамі, за іх натрэніраванымі гнуткі-

мі целамаі, што так, здавалася, лёгка рабілі патрэбныя рухі. Тыя танцоры таксама, як і шахцёры, не скардзяцца — яны працуюць.

Чаму скарджуся я? Шукаю камфорту. Заспакаення. Шукаю бяспекі. Пастаянства. Шукаю кропку, з якой нікуды не трэба рухацца. Я хачу спыніцца ці думаю, што хачу? А ці магу? Што забівае мяне, Бук, і чаму мяне забівае не тое, што я люблю? Што, калі я хачу памерці ў паэтычным экстазе, ад перадозу метафар, на самай нечаканай рыфме? Ці думаю, што хачу? А магу?

Смерць — гэта, можа быць, адзінае, пра што варта пісаць, бо яна ўсё адно дастане цябе, «і не важна, хто ты: пісьменнік, шафёр, сутэнёр, парашутыст, мяснік — яна дастане цябе». Толькі не адразу. Спачатку яна прыходзіць па нашых блізкіх. Ты чакаў яе, «бы котку, што скочыць на твой ложка». А яна знянацку наскоквае ў твар, упіваецца кіпцюрамі і раздзірае, як згаладалая рысь.

Гэтая раптоўнасць пужае найболей. Смерць блізкіх — крэйдавы крыжык на маіх дзвярах. Раптам трак вусцішна робіцца, што нават напісаць пра гэта не магу. Проста быць побач з блізкімі, з каханымі. Выбіраю самага цудоўнага з прэтэндэнтаў і перапамапоўваю ў яго сваё жыццё, каб смерці, калі яна прыйдзе за мной, не было чым пала-

савацца. Вось толькі што, калі яго смерць забярэ першым?

Боль не апраўдвае бяздзейня. Боль — гэта яшчэ адна адмазка. Пазбяганне выбару і адказнасці за яго. Стаю, утаропіўшыся ў крыжык, пазначаны крэйдай на дзвярах.

У маёй любімай венгерскай народнай казцы старая абхітрыла Смерць. Калі тая прыйшла па яе, старая папрасіла адтэрміноўкі да заўтра і ўгаварыла Смерць уласнай рукой напісаць на дзвярах хаты: «Заўтра». Кожны наступны дзень тая прыходзіла і сыходзіла ні з чым, бо старая кожны раз указвала ёй на слова «заўтра». Смерць-такі не вытрымала, сцерла надпіс і паабяцала прыйсці назаўтра і дакладна забраць старую з сабой. На наступны дзень жанчына, шукаючы, дзе схавалася, спачатку залезла ў бочку з мёдам, пасля паспрабавала зашыцца ў пырыне, а калі вылезла, каб схавалася яшчэ лепш, Смерць акурат увайшла ў хату — пабачыла тое страхоцце, напужалася і больш не прыходзіла.

Ты таксама «змахлявай», Бук, ты «выйграў свае грэбаныя пяць хвілін і нават больш».

Можа быць, у гэтым і ёсць увесь сэнс — пакуль я пішу, на маіх дзвярах свеціцца слова «заўтра». І ты зноў меў рацыю: «Мы пераможам смерць».

Аўтарка, якая друкуецца ў «Малодосці» з кароткімі трапнымі замалёўкамі з жыцця, гаворыць пра сябе так: «Калі я пішу, я не ўцякаю ад жыцця, а працяваю яго. Гэта як затрымацца каля яблыні ў квецені ці запаволіцца, адчуўшы пах бэзу. Гэта і спроба не пытаць «навошта?», а зразумець, дзеля чаго. Спыніць момант. Павярнуцца тварам да страху. Стварыць тую самую маю гісторыю».

SEX=БАЛЯСЫ

ПУНКТ НЕЗВАРОТУ

Ці чулі вы пра Сусветную дату дня экалагічнага доўгу? («— Як даўно ў вас былі сексуальныя зносіны?... Хопіць плакаць, паспрабуйце прыгадаць...») Гэта той дзень у годзе, калі чалавецтва канчаткова выдаткоўвае на свае патрэбы ўсе аднаўляльныя рэсурсы, якія планета можа «выдаць» за гэты самы год. («Гінекалаг: — Вы толькі што нарадзілі і зноў на ўлік? Вы што, пасля радзільнага дома — адразу ў ложка? — Не... Спачатку боршч зварыла...») Пасля мы пачынаем спажываць тое, што прызначалася на наступны. Па падліках экалагаў, у свеце прыродныя запасы выкарыстоўваюцца ў 1,7 раза хутчэй, чым іх можа аднавіць Зямля. Выходзіць, чалавецтва пакрысе пачынае жыць «у доўг», забіраючы тое, што прызначалася будучым пакаленням. Але і такое не можа працягвацца бясконца: дата экалагічнага доўгу з кожным годам на розных тэрыторыях надыходзіць усё раней... («Па статыстыцы, на кожнага мужчыну старэй за 85 гадоў прыпадае па сем жанчын. Але позна... Занадта позна...»)

Іншымі словамі, чалавецтва праходзіць пункт незвароту — крытычную мяжу, рубаж, пасля якога немагчыма вярнуцца да зыходнага стану. («Адчуваю сябе як апошняя цукерка ў вазе: усе хочуць, але ніхто не бярэ») Уявіце, напрыклад, што самалёт можа праляцець тысячу кіламетраў. Калі над сваёй тэрыторыяй да наступнага аэрадрома — няма пытанняў. А калі трэба за лінію фронту? Ён зможа выкарыстаць рэсурс максімум напалову, інакш не дацягне да базы. Кожны лішні кіламетр «туды» будзе змяншаць шанцы вярнуцца «назад». («Дзяўчына расказвае пра свайго новага хлопца: — А заляцаецца як прыгожа! Якія словы знаходзіць! Якія кветкі дорыць! Вось хоць ты ніколі за яго замуж не выходзі!»). Але яшчэ да надыходу ўсеагульнай катастрофы мы пачалі пераходзіць той самы пункт незвароту. У гендарным сэнсе у стасунках паміж мужчынамі і жанчынамі...

Ужо неяк пісаў, што гады два таму ў Брытаніі вырашылі: адзенне школьнікаў павінна быць аднолькавым для ўсіх. Таму хлопчыкам можна насіць спадніцы або сарафаны, а дзяўчынкам — штаны. Дык вось вам свежая навіна! Нядаўна ў школе горада Льюіса ва Усходнім Сасексе ўвялі правіла (зноў жа дзеля забеспячэння гендарнай нейтральнасці, як жа без гэтага?!): усе вучні незалежна ад полу павінны хадзіць у штанах. Што было далей? Каля сотні школьніц не пагадзіліся з гэтым, і кіраўніцтва навучальнай установы... выклікала паліцыю, каб не даць ім увайсці ў будынак. («— А ты навучыш мяне рабіць тое, што нельга? — Табе колькі гадоў? — 14. — Даставай сшытак і ручку. Зараз будзем дзяліць на нуль».)

Затое ў Італіі мужчын заклікалі насіць... дамскія сумкі. («Сышоў у сябе, а там жонка сустракае») Хэдлайнерамі шоу ад тамтэйшага моднага дома Fendi і японскага вытворцы чамаданаў Porter сталі жаночыя мадэлі Baguette і Reekabo — упершыню перавыпушчаныя для моцнай паловы чалавецтва. («Вельмі люблю гэты ўзровень блізкасці з мужчынам, калі яму можна задаваць патаемныя пытанні: «Чаго ты баішся?», «Чаго па-сапраўдному хочаш?», «Які пін-код тваёй банкаўскай карткі?»)

Японцаў вышэй згадаў нездарма. Там такое творыцца... На фоне патэнцыйнага дэмаграфічнага крызісу з-за распаўсюджвання секс-робатаў 35-гадовы Акіхіка Канда ажаніўся з... галаграмай камп'ютарнага персанажа. («— Ты больш любіш мяне ці суп? — Першае») Пісалі, што вяселле абышлося ў 18 тысяч долараў, было сорак гасцей. Паколькі пацалаваць віртуальную абранніцу японец не мог, на ўрачыстасці яна «з'явілася» ў выглядзе плюшавай версіі. («Малады чалавек праз камп'ютар спрабуе знайсці жонку. Ён хоча, каб яна была брунеткай, невялікага росту, сціпла адзявалася, была таварыскай і добра плавала. Камп'ютар пасля пэўных роздумаў выдае рэкамендацыю: «Вам падыходзіць самка пінгіна») А памятаеце яшчэ, як адзінокія мужчыны ў Краіне ўзыходзячага сонца выступілі супраць закаханых парачкаў? («— Я не карыстаюся поспехам у жанчын. — Чаго ты заліваеш? Вакол цябе бабы так і ўюцца. — Не, ну поспех, канешне, ёсць. Гавару ж: я ім не карыстаюся») Не ўсіх цалкам, а тых, хто на людзях дэманструе свае пачуцці. («Я гадамі выпрацоўваў дрэнную рэпутацыю, мярзотны характар, быў жорсткі, усе мяне ненавідзелі. І тут раптам з'яўляецца нейкая баба, і ўсё — я «зая») Пратэстуючыя нават выходзілі на мітынг з плакатамі кшталту «Пары, пакайся!» («У рамане з замужняй жанчынай галоўнае, каб яна не развалася».)

Мабыць, «дзякуючы» ўсяму вышэйпрыведзенаму (а гэта далёка не поўны пералік) Ватыкан выпусціў дакумент на трыццаці старонках пад красамоўнай назвай «Ён стварыў іх мужчынам і жанчынай». У ім жорстка раскрытыкаваная сучасная канцэпцыя гендарнай ідэнтычнасці, прынятая ў многіх краінах. («У маім суровым дзяцінстве батут быў з жалеза. Хто ведае, той зразумее») Доклад выдадзены ў якасці дапаможніка для тых, хто працуе з дзецьмі. Там, у прыватнасці, гаворыцца, што пераменная сексуальная ідэнтычнасць часта заснаваная толькі на «сумнеўным разуменні волі на аснове пачуццяў і жаданняў». У дакуменце адзначаецца, што сучасны падыход да гендарнай ідэнтычнасці знішчае канцэпцыю прыроды і дэстабілізуе інстытут сям'і. («Як рамантычна было ў сярэднія вякі: пояс вернасці, замочак каханна, напільнік надзеі...») Ачомацца б, пакуль канчаткова не стала позна...
Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

«САМАЕ ДЗЁРЗКАЕ ЯШЧЭ НАПЕРАДЗЕ»

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— Вы працавалі гукарэжысёрам на радыёстанцыях «Сталіца», «Юністар», «Бі-Эй», «Мінская хваля». Ні ў каледжы, ні ва ўніверсітэце асновы гукарэжысуры не выкладаюцца. Дзе вучыліся, адточвалі сваё майстэрства?

— Яшчэ студэнтам я бачыў, як імкліва развіваецца музычная культура. Разумеў, што ўменняў, якія даюць навучальныя ўстановы, недастаткова для поспеху. Гукарэжысура, сапраўды, ні ў каледжы, ні ва ўніверсітэце не выкладалася. Але я шукаў літаратуру, раіўся са старэйшымі калегамі... Безумоўна, мне вельмі дапамаглі велізарныя архівы «Ютуба». А ўвогуле я — вечны вучань, вечны навічок. Кожны раз, беручыся за новую работу, разумею, што зноў трэба пачынаць спачатку, зноў трэба вучыцца. Без самаадукацыі прафесіяналу не абысціся.

— Як тэатральны кампазітар вы дэбютавалі ў тэатры імя Янкі Купалы ў пастаноўцы Аляксандра Гарцуева «Людзі на балоце», а сёння на сцэне Тэатра беларускай драматургіі ваша музыка гучыць у гарцееўскіх жа спектаклях «Тры Жызэлі», «Пелікан», «Сірожа». Памятаеце, як пазнаёміліся з майстрам?

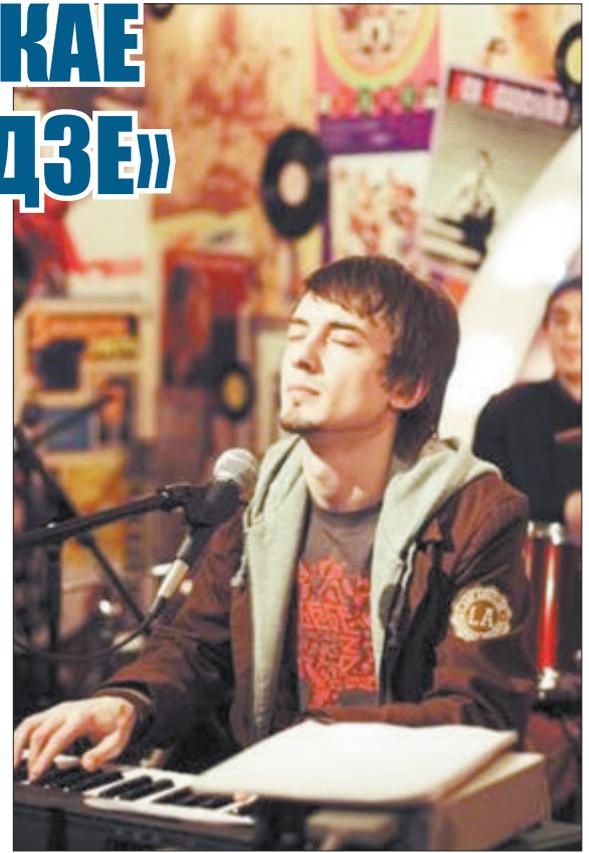
— Я тады якраз працаваў на радыё «Юністар». Аляксандр Гарцееў удзельнічаў у адной з нашых праграм. Пасля запісу я раскажаў пра сябе — пра адукацыю, пра свае сачыненні, пра вопыт дырыжыравання — і прапанаваў штосьці напісаць для тэатра. Безумоўна, Аляксандр Фёдаравіч мог бы скептычна ўспрыняць такую смелую прапанову, але майстра зацікавіўся і папрасіў паказаць некалькі накідаў. На вялікае шчасце, яму спадабалася, і ён адразу ж запрапіў мяне аформіць пастаноўку «Людзі на балоце». Адказнасць была велізарная: такі твор, ды яшчэ на сцэне Купалаўскага! Але, як мне здаецца, я справіўся няблага. Супрацоўнічаць з тэатрамі для мяне — вялікая радасць. Але так сталася, што апошнім часам не паспяваю адсочваць, як праўляюць сябе ў тэатры мае калегі: нядаўна я стаў бацькам дваінят, і на прэм'еры ў мяне пакуль не стае часу.

— А прывядзіце, калі ласка, прыклады ўдалага, на ваш погляд, музычнага афармлення фільмаў...

— У кінамузыцы спецыфіка такая: музычная тэма мусіць задаваць тон, ствараць атмасферу, перадаваць настрой карціны, і ў той жа час яна не павінна раздражняць, адцягваць увагу. Некаторыя рэжысёры ўдала выкарыстоўваюць кампіляцыю вядомых музычных твораў. Як прыклад — «Змрок» Кэтрын Хардвік. Спецыяльна для фільма была напісана толькі адна фартэп'янная тэма, астатняе — трапна падабраныя песні славурых гуртоў... Мне вельмі падабаецца, як піша для кіно Алан Менкен. Цудоўна працуе Дэнні Эльфман: аформленая ім карціна «Кашмар перад Калядамі» — выдатны прыклад фільма-мюзікла. Шыкоўная музыка ёсць і ў Раміна Джавадзі: думаю, многія ведаюць яго трэкі да фільмаў «Жалезны чалавек», «Свет дзікага Захаду» і, безумоўна, «Гульня тронаў». Пасля прагляду згаданых карцін яшчэ доўга памятаеш і музыку — а гэта так каштоўна.

— Што вы ўваходзіце ў незалежнае творчае аб'яднанне «Без Буслоў Артс», якое скіравана на стварэнне і прасоўванне фільмаў. Як вы, прафесійны музыкант, прыйшлі да думкі стаць кінапрадзюсарам?

— Аднойчы, сядзячы ў кавярні, мы з рэжысёрам Андрэем Курэйчыкам загаварылі пра тое, што на беларускае кіно наракаюць усе: публіцы няма чаго глядзець, акцёрам няма дзе здымацца, а ў пастаноўшчыкаў няма сродкаў, за што здымаць. І падумалі: а чаму б нам проста не паспрабаваць стварыць сваё кіно? Так, як можам. Так, як адчуваем. З'явілася ідэя зрабіць фільм пра аўтасэрвіс. Знайшлі гараж — і праблема з дэкарацыямі была вырашана. Толькі паставіў святло — і пляцоўка для здымак гатовая. Мы з Курэйчыкам скінуліся па дзве з паловай тысячы долараў, і гэтых грошай хапіла на ўсе выдаткі. За чатыры здымачныя змены зрабілі фільм «ГараШ». Карціна была

прадстаўлена на кінафестывалі «Лістапад», а пасля выйшла і ў шырокі пракат. На той момант «ГараШ» быў самым камерцыйна паспяховым беларускім фільмам. Важна было даказаць, што і малабюджэтнае кіно можа мець поспех. Цяпер нам, творцам, важна не спыняцца. Сёння «Без Буслоў Артс» схіляецца да стварэння не камерцыйнага, а фестывальнага кіно.

— Вы пісалі музыку для рэкламы такіх вядомых брэндаў, як Von Aqua, Coca-Cola, McDonalds, GEFEST ды многіх іншых — на рахунку ўжо некалькі соцень агучаных ролікаў. У чым тут спецыфіка?

— Хачу сказаць, што тэрміны работы над рэкламнай музыкай заўсёды вельмі кароткія. Часта мне тэлефануюць з агенцтва, тлумачаць, што трэба зрабіць, а назаўтра я ўжо здаю заказ. Хуткасць — адно з галоўных патрабаванняў да кампазітара, які працуе ў гэтай сферы. Але часам бываюць праекты, якія рыхтуюцца доўга і калектыўна. Напрыклад, аднойчы мяне папрасілі напісаць гімн для футбольнай каманды. Дзеля гэтага запрасілі сімфанічны аркестр і хор, а запіс рабілі ў Доме радыё. Незабыўны заказ! Хачу сказаць, што рэклама — вельмі карысны вопыт. Кожны раз ты працуеш у новым жанры, кожны раз выпрабаваш сябе.

— Для некаторых вы вядомы як Friga — выканаўца аўтарскіх песень. Як вырашыліся пісаць песенныя тэксты па-англійску?

— З праекта Friga, можна сказаць, і пачалося маё прафесійнае станаўленне як кампазітара. Гэта так званая першая проба п'яра. Цяпер бачу свае хібы і ў аранжыроўцы, і ў выкананні — разумею, што многае можна было б зрабіць па-іншаму, лепш. Але Friga — этап, праз які я, малады, мусіў прайсці, няхай і з памылкамі. На пачатку дзейнасці адразу хацеў вызначыцца, хто мая аўдыторыя, для каго я працую. І гэтым пытаннем, дарэчы, раю задацца ўсім навічкам — адказна многае вызначыць. Мне, пачаткоўцу, хацелася, каб творчасць была запатрабавана і за мяжой, таму і пісаў песні па-англійску. З тэкстамі праблем хапала, але, на шчасце, у мяне былі знаёмыя лінгвісты, якія маглі мне штосьці падказаць, выправіць, дапамагчы адпрацаваць вымаўленне. Яшчэ ў свой час мне вельмі папанцавала з выкладчыцай замежнай мовы ва ўніверсітэце — менавіта ад яе атрымаў асноўныя веды.

— А якую сваю работу вы лічыце самай смелай, самай дзёрзкай?

— Нечаканым паваротам у кар'еры стаў аўтарскі праект брата TrockenSoft, які даў мне магчымасць паспрабаваць сілы ў электроннай музыцы. Дзіўны вопыт! Але самае дзёрзкае яшчэ наперадзе: даўно я думаю пра тое, каб напісаць оперу. Трэба ўжо нарэшце сабрацца з сіламі!

Марыя СТРАХ, студэнтка IV курса факультэта журналістыкі БДУ.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ №12

ад 19 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі газеты —

рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда», грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».

Дырэктар — галоўны рэдактар

СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Адказны за выпуск: рэдактар аддзела

Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 287 17 41.

e-mail: info@vziavda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве

«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 14.804.

Нумар падпісаны ў 19.30 02.10.2019 г.

ПРА ШТО МАЎЧАЦЬ СТАРАЖЫТНЫЯ КУРГАНЫ

У Магілёве можна ўбачыць унікальныя археалагічныя знаходкі

Анатоль Седзін — археолаг з больш чым 30-гадовым стажам, вучоны сакратар абласнога краязнаўчага музея імя Еўдакіма Раманава. Пра любімую справу можа раскаваць гадзінамі, гісторыяй захапляецца з дзяцінства. Нават падлічыць цяжка, колькі часу ён правёў у археалагічных экспедыцыях. Іх вынікам сталі больш за сотню навуковых артыкулаў і дзве кнігі. Важнасць яго даследчай і асветніцкай работы ацанілі на высокім узроўні: Анатоль Аляксеевіч атрымаў грант Прэзідэнта, які стаў адзнакай работы і стымулам для далейшых даследаванняў. Падрыхтаваная ім выстаўка «Жалезны век і ранняе Сярэднявечча Усходняй Беларусі» (яна будзе працаваць амаль да канца гэтага года) — па сутнасці, дэманстрацыя ўсяго таго ўнікальнага, што было знойдзена на працягу апошніх гадоў. Па словах Анатоля Седзіна, Магілёўшчына — сапраўдная скарбніца старажытных каштоўнасцяў. Шмат у чым так сталася дзякуючы асабліва паўнаводнай у эпоху Сярэднявечча рацэ Дняпро. Менавіта ўздоўж Дняпра ішло перамяшчэнне і рассяленне плямёнаў.

Прачытаць код нацыі

Такога разнастайнага і багатага матэрыялу, напэўна, няма ні ў адной іншай вобласці Беларусі. На поўначы, напрыклад, жылі ў асноўным крывічы, на Гомельшчыне — радзімічы. А магілёўскія землі сталі прытулкам для розных плямёнаў. Тут засталася паселішчы і крывічоў, і радзімічаў, і дрыгавічоў, якія насялялі Падняпроўе, пачынаючы з VIII стагоддзя. У Слаўгарадскім раёне налічваецца больш за 200 помнікаў археалогіі. Непадалёк ад Блакітнай крыніцы ёсць стаянік каменнага і бронзавага вякоў, славянскія паселішчы. Мясціны проста ўнікальныя і амаль не кранутыя археолагамі — у прыватнасці, таму, што забруджаныя чарнобыльскім попелам. Але, як сведчаць спецыялісты, у зямлі старажытныя прадметы таксама нядрэнна захоўваюцца. А з часам, магчыма, з'явіцца прыборы, з дапамогай якіх падземныя багаці можна будзе праглядаць, нават не падымаючы іх на паверхню.

Археалагічныя фонды абласнога краязнаўчага музея налічваюць 27 тысяч прадметаў асноўнага і каля 119 тысяч навукова-дапаможнага матэрыялу. Гэта адна з найвялікшых калекцый у нашай краіне. Магілёву заўсёды шчасціла з археолагамі: Міхась Ткачоў, Леанід Аляксееў, Леанід Побыйль, Вячаслаў Капыцін зрабілі вялікі ўнёсак у агульную справу. Старажытнае мінулае Магілёўшчыны вывучалася на працягу шматлікіх гадоў. Музей носіць імя выдатнага вучонага, даследчыка Еўдакіма Раманава, які, дарэчы, таксама быў археолагам.

— На жаль, яго матэрыялы не захаваліся, — уздыхае суразмоўца. — Як і даваенная калекцыя музея. Але пачынаючы з пасляваеннага часу музей пастаянна праводзіў археалагічныя даследаванні і сіламі сваіх супрацоўнікаў, і ў

складзе тых экспедыцый, якія сюды прыязджалі.

У музеі ёсць вялікая стацыянарная экспазіцыя па археалогіі, якая створана больш за 20 гадоў таму. І хоць яе экспаната перыядычна мяняюцца, паказаць усё, што ёсць у запасніках, немагчыма. Выстаўка «Жалезны век і ранняе Сярэднявечча Усходняй Беларусі» дала шанец убачыць тыя багаці, якія дагэтуль наогул не выстаўляліся. Гэтымі прадметамі нельга не захапіцца. Бо яны — своеасаблівы наш радавод, код нацыі, інфармацыя пра тое, якімі мы былі амаль дзве тысячы гадоў таму.

Край гарадзішчаў і курганоў

Частку гэтых аб'ектаў можна убачыць на выставачных здымках. На першы погляд — нейкія пагоркі, парослыя дрэвамі. Але спецыялісты ніколі не пераблытаюць рукаворныя насыпы з прыроднымі. У VII стагоддзі да нашай эры гэта былі непрыступныя валы і магутныя ўмацаванні. За дзясяткі стагоддзяў яны паменшыліся ў памерах, але, калі прыглядзецца, і цяпер уражваюць. Месцамі яны дасягаюць у вышыню пяці і больш метраў.

— Адно з самых прыгожых у вобласці гарадзішчаў знаходзіцца ў вёсцы Міцкаўшчына Мсціслаўскага раёна, — звяртае ўвагу Анатоль Седзін. — Яно абнесена магутнымі валамі, па перыметры якіх стаялі абарончыя сцены. Пад імі ў перыяд вайны або нейкай іншай небяспекі хаваліся людзі.

VII стагоддзе да нашай эры — гэта той самы перыяд, калі з'яўляюцца першыя зробленыя найпрасцейшымі кавальскімі інструментамі недасканалыя прадметы з балотнай руды і крыцы для дому і працы. А яшчэ больш — магутная зброя.

— Пасля таго як з'явілася жалеза, сталі частымі ўзброеныя сутыкненні і канфлікты, — удакладняе

У музеі захоўваецца самая вялікая калекцыя пальчатых фібул.

археолаг. — Таму людзі і пачалі ўмацоўваць свае пасяленні равамі і валамі.

На палічках прадметы з тысячагадовай гісторыяй, але некаторыя з іх вельмі падобныя на тыя, якімі мы карыстаемся цяпер. Той жа посуд, халодная зброя, інструмент для апрацоўкі зямлі.

— Яны першапачаткова былі дасканалыя, — канстатуе суразмоўца. — Нашы продкі былі больш дасведчаныя і мудрыя, чым мы. Яны знаходзілі больш гармоніі з навакольным асяроддзем, былі больш універсальныя, шмат чаго ўмелі. Яны не адносіліся да прыроды па-вар'яцку. І нам шмат чаму трэба ў іх павучыцца.

На музейных вітрынах каштоўныя ўпрыгажэнні таго перыяду з цікавымі малюнкамі. На тых жа пальчатых фібулах з Нікадзімава мудрагелістыя завіткі, салярныя знакі, галовы розных жывёл.

— Гэта вельмі рэдкія рэчы, — удакладняе суразмоўца. — У 1987 годзе, калі мы знайшлі пальчатую фібулу, яна была адна з першых у Беларусі. На сёння ў нас самая вялікая калекцыя пальчатых фібул.

Вабіць вока шыкоўная калекцыя жаночых упрыгажэнняў з выемчатымі эмалямі. Падковападобныя, трохвугольныя, круглыя — прыгажуні II—V стагоддзя ведалі толк у модзе.

У калекцыі прадметы перыяду ўтварэння ў Верхнім Падняпроўі першых гарадоў — цікавы меч канца IX—X стагоддзяў, скроневыя кольца радзімічаў, спражкі, фрагменты шклянных бранзалетаў

Рэчы са старажытных гарадзішчаў.

XII стагоддзя. А яшчэ маленькія кісцяні і булавы, удары якіх маглі быць зусім не бяскрыўдныя для чалавека.

Таямніцы старажытнага Нікадзімава

Суразмоўца згадвае адно са старажытных месцаў пражывання нашых продкаў — гарадзішча Нікадзімава, якое ён асабіста даследаваў дасканала і грунтоўна. Яно знаходзілася на тэрыторыі сучаснага Горацкага раёна. Умацаванню 1,5 тысячы гадоў, а ў нас ёсць магчымасць убачыць, як яно выглядала. Гісторык напісаў пра Нікадзімава кнігу, якая на першым форуме нацыянальнага музея ў Беларусі ў Гродне стала найлепшай сярод выданняў аб музейных прадметах.

— Мы даследавалі больш за трыццаць квадратных метраў культурнага слоя, перабралі цэлы эшалон зямлі і знайшлі вялікае мноства розных прадметаў V—VII стагоддзяў, — кажа Анатоль Седзін. — Гэтае ўнікальнае пасяленне самае багатае не толькі ў Беларусі, а і наогул на ўсёй тэрыторыі Усходняй і Цэнтральнай Еўропы. Такіх буйных аб'ектаў больш няма.

Даследчыкі высветлілі, што ў Нікадзімаве быў значны адміністрацыйна-тэрытарыяльны цэнтр, тут знаходзілася сядзіба князя і яго дружыны. Пра гэта сведчыць мноства зброі, наканечнікаў стрэл, дзід. А яшчэ тут былі знойдзены рэдкія жаночыя ўпрыгажэнні, бытавыя рэчы, насенне, косткі больш чым 50 жывёл. Усё гэта загінула ў агні пажару. Нікадзімава, як мяркуюць даследчыкі, спалілі качэўнікі.

— Тыя ж трохлопасцевыя наканечнікі стрэл, якія мы знайшлі, былі на ўзбраенні розных плямёнаў, але часцей сустракаліся ў качэўнікаў паўднёвых тэрыторый, — кажа археолаг. — Нехта лічыць, што крыж на гарадзішчы паставілі авары. Але, паўтаруся, гэта толькі здагадка.

Цікавая знаходка — гнуты двухлязовы меч, самы старажытны на тэрыторыі Беларусі, ён датуецца VI стагоддзем. Многім цяжка разглядаць у гэтым іржавым зламным кавалку жалеза нешта каштоўнае, але спецыялісты ведаюць цану такім рэчам.

— Восем і я спачатку прыняў яго за скоблю, якой здымаюць кару дрэва, — усміхаецца мой гід. — А калі разгледзеў яго ўважліва, зразумеў, як нам пашчасціла. Такіх артэфактаў наогул у краіне амаль няма. На жаль, другую частку мяча не знайшлі, яна, магчыма, і цяпер ляжыць недзе ў зямлі. Такі меч быў на той час вельмі рэдкай і дарагой зброяй. Як і знойдзены там жа самы старажытны на тэрыторыі нашай краіны бранябойны наканечнік стралы. Нам сустракаліся нават фрагменты кальчугі. Уяўляецца, у шостым стагоддзі нашай эры былі ўжо бранябойныя наканечнікі стрэл і кальчугі. Гэта фантастыка.

Гісторык не хавае, што археалагічныя таямніцы нашай зямлі цікавыя для свету.

— У нас ёсць такія старажытныя рэчы, якія ўяўляюць цікавасць для ўсяго чалавецтва, — кажа ён. — Не раз вядоўзілася бываць на навуковых канферэнцыях у Расіі, Польшчы, іншых краінах. У нас шмат агульнага мінулага, а археалогія — адна з нямногіх навук, якая не даець сказіць гісторыю. Кожную падзею яна пацвярджае фактычным матэрыялам.

Нэлі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара.

Чулі?!

У Кітаі з'явіцца пасёлак — копія палаца Радзівілаў

Пасёлак з беларускім каларытам плануецца пабудавать у горадзе Чунцын на працягу шасці месяцаў. Пра гэта раскаваў сакратар партыйнага камітэта Камуністычнай партыі Кітая Тан Чуань падчас сустрэчы з дэлегацыяй Мінскай вобласці, якая знаходзілася з дзелавымі візітамі ў гэтай краіне.

На рэалізацыю праекта плануецца патраціць каля 40 мільянаў долараў. Комплекс размесціцца на плошчы 240 гектараў на тэрыторыі дзяржаўнага сельскагаспадарчага тэхнапарка.

— Гэта будзе пакуль адзіны турыстычны комплекс з беларускім каларытам, — сказаў Тан Чуань. — Мы спадзяёмся, што гэты ўнікальны аб'ект стане пляцоўкай для размяшчэння, у тым ліку, беларускіх сельскагаспадарчых прадуктаў.

Прататыпамі забудовы і ландшафтных мадэляў пасёлка выступаюць архітэктурныя аб'екты Мінскай вобласці. Напрыклад, тут з'явіцца дакладная копія палаца Радзівілаў. Нядаўна кітайскія спецыялісты наведвалі Нясвіж, дзе дасканала вывучылі архітэктурныя асаблівасці палаца.

Беларускі бок, у сваю чаргу, дапаможа замежным калегам з культурным напавеннем аб'екта. На тэрыторыі комплексу плануецца размясціць вялікую сцэну, дзе будуць ладзіцца канцэрты, у тым ліку і беларускіх калектываў. Кітайскі бок таксама запрасіў падключыцца да ўдзелу ў праекце мастацкага кіраўніка Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі Валянціна Елізар'ева. Пра гэта паведаміла «Звяздзе» прэс-сакратар Міннаблвыканкама, начальнік аддзела па рабоце са СМІ галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай

работы, культуры і па справах моладзі Ларыса КОРШУН, якая ўваходзіць у склад дэлегацыі.

Як вядома, Нясвіж быў адным з пачынальнай балетнай школы ў класічным разуменні гэтага слова.

— Тое, што прапаноўвае кітайскі бок, — гэта цудоўна. І мы будзем рады сумеснаму творчаму супрацоўніцтву, — сказаў Валянцін ЕЛІЗАР'ЕЎ.

Ужо вядома, што копія Нясвіжскага палаца зойме плошчу больш за 2,5 тысячы квадратных метраў. Старыя аб'екты, размешчаныя на будучай будаўнічай пляцоўцы, пойдучы пад знос.

Урад горада Чунцын удзяляе асаблівую ўвагу гэтаму праекту. «Мы верым, што ён будзе карыстацца цікавасцю як сярод айчынных, так і сярод замежных турыстаў і стане ўзорам супрацоўніцтва паміж Кітаем

і Беларуссю», — лічыць куратар праекта Хэ Бо.

Пагадненне аб інвестыцыйным супрацоўніцтве ў межах узвядзення пасёлка ў Чунцыні падпісана сёлета ў жніўні. Прадстаўнікі раёна Юйбэй гэтага горада наведвалі аб'екты Мінскай вобласці. Дагаворам прадугледжана будаўніцтва двух унікальных комплексаў: кітайскага — у нашым цэнтральным рэгіёне, беларускага — у Чунцыне. Пасёлак на Міншчыне размесціцца на ўчастку ў 100 гектараў. У будове будуць выкарыстаны прататыпы дамоў культуры Чунцына і тыповых будынкаў усходняй часткі правінцыі Сычуань.

— Турызм, гандаль і культурныя абмены — асноўныя функцыі новабудуёлага, — дадала Ларыса Коршун.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09. **BELTORGI.BY**

Продавец: ООО «Мегалес» (УНП 490984427) в лице ликвидатора Лопухова Д. М.

Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены **15 октября 2019 г. 09.00–17.00** на электронной торговой площадке **BELTORGI.BY**

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Перфоратор, инв. № 0000000045	156,22
2	Углошлифмашинка (Германия), инв. № 0000000053	144,91
3	Шлифмашинка, инв. № 0000000059	83,98
4	Автопогрузчик вилочный, мод 40814, инв. № 0000000020	3778,38
5	Бетономешалка 125 л, инв. № 0000000041	73,46
6	Бетономешалка BWE-B-260S, инв. № 0000000021	293,87
7	Влагомер, инв. № 0000000044	377,83
8	Комплект СКРТ-25 Терминал онлайн, инв. № 0000000040	480,69
9	Комплект тахографа МТСО324 с импульсным датчиком, инв. № 0000000067	2,94
10	Кондиционер Panasonic, инв. № 0000000070	86,06
11	Ленточный станок LT15S4E15S+SW10+Debarker, инв. № 0000000081	4198,20
12	Многофункциональное устройство CANON MF 4018, инв. № 0000000071	130,14
13	Монитор 20 LG W2043S PF, инв. № 0000000016	31,48
14	Монитор LS19, инв. № 0000000017	119,57
15	Монитор LSD Yiewsonic-YA 1913W, инв. № 0000000072	14,32
16	Принтер CE 461 F HP LASER Jet P2035, инв. № 0000000074	104,95
17	Приспособление для заточки лент. пил ПЗП10-00,000, инв. № 0000000088	498,53
18	приспособление для разводки ленточных пил ПРП11-00, инв. № 0000000089	125,94
19	ПЭВМ «Логос» А 1250, инв. № 0000000073	157,49
20	ПЭВМ «Логос» А250, инв. № 0000000019	157,49
21	Рама лесопильная Р-63, инв. № 0000000023	3778,38
22	Сварочный аппарат, инв. № 0000000014	50,00
23	Станок деревообраб. вертикально-фрезерный Ф130-04, инв. № 0000000093	839,64
24	Станок деревообрабатывающий комбинированный, инв. № 0000000048	419,82
25	Станок СПС 440, инв. № 0000000092	1889,19
26	Станок токарный ТП40, инв. № 0000000052	503,78
27	Станок точильно-шлифовальный, инв. № 0000000015	293,87
28	Факс Panasonic KX-FT 982 RU-B, инв. № 0000000078	52,47
29	Шлифовальный станок ШЛПС-6м, инв. № 0000000055	839,64
30	Щиты вводные силовые и осветительные, инв. № 0000000037	20 000,00
31	Электронные цифровые системы, инв. № 0000000061	1170,24
32	Электростанция ЭСД-50-BC-400 № 8401024, инв. № 0000000079	2497,92
33	А/м грузовой ГАЗ-3507 1 7 ММ 64-01, инв. № 0000000082	3778,38
34	Автобус ПАЗ 320530, инв. № 0000000001	5037,84
35	Автомобиль КраЗ-25Б1 с автоцистерной, инв. № 0000000064	3148,65
36	Автомобиль МАЗ 64229-032, инв. № 0000000004, полуприцеп МАЗ-998640-(010), инв. № 0000000026	10 000,00
37	Автомобиль УАЗ 390995-330, инв. № 0000000006	3778,38
38	МАЗ 5337, инв. № 0000000031	1000,00
39	Прицеп ГКБ, инв. № 0000000032	500,00

Местонахождение – Гомельская обл., Калинковичский р-н, Малоавтукоский с/с, 6/3, тел. для ознакомления и осмотра +37529 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок по 14.10.2019 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте **BELTORGI.BY**; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, уплатить аукционный сбор, заключить договор купли-продажи. Извещение о ранее проведенных торгах опубликовано в газете «Звезда» от 06.09.2019 г.

14

Извещение о проведении повторных электронных торгов

Организатор аукциона: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703, оф. 46.

Продавец: КПДУП «Службное управление производственно-технологической комплектации», Минская обл., г. Слуцк, 1-й пер. Толстого, д. 5.

Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом.1703, оф. 46

Адрес ЭТП www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов – транспорт, спецтехника, оборудование (бывшее в употреблении).

Местоположение: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, 1-й пер. Толстого, д. 5

№ лота	Наименование	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Шаг аукциона, без НДС, бел. руб.
1	Полуприцеп-цистерна ТЦ 13 (рег. знак А 4427 А-5), инв. номер 772	1 280,00	64,00
2	Автокран МАЗ 5334 (рег. знак АВ 4532-5), инв. № 1386	5 280,00	264,00
3	Прицеп МАЗ 857100 010 (рег. знак А 4554 А-5), инв. номер 1531	2 320,00	116,00
4	Седельный тягач МАЗ 6422 А5-320 (рег. знак АЕ 6800-5), инв. номер 1533	8 080,00	404,00
5	Автомобиль GAZ-31105 (рег. знак 1515 ЕК-5), инв. номер 1564	1 120,00	56,00
6	Щетка дорожная НО-86 (зав. № 1630)	456,00	22,80
7	Вагон-бытовка, инв. номер 295	2 080,00	104,00
8	Дом-вагон, инв. номер 299	2 160,00	108,00
9	Станок СТД-9А, инв. номер 437	3 680,00	184,00

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 15.00, Шкурский Александр Владимирович, 8-029-691-36-99

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB3012004835008026000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Срок подписания договора купли-продажи **10 (десять)** рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее **30 (тридцати) дней** со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в течение **5 (пяти)** дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении торгов опубликовано в газете «Звезда» 17.07.2019 г.

Дата, время и место проведения электронных торгов: 21.10.2019 в 11.00, каждый следующий лот с интервалом 10 минут, на ЭТП «ИПМ-Торги» (www.ipmtorgi.by)

Дата и время окончания приема документов (предварительная регистрация): **17.10.2019 до 17.00** на ЭТП «ИПМ-Торги» (www.ipmtorgi.by)

Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

Антикризисный управляющий ООО «МакБит» – ИП Залуцкая Анна Леонидовна (организатор торгов) извещает о проведении 22.10.2019 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Цнянская, 12, оф. 302, первых повторных открытых торгов по продаже дебиторской задолженности ООО «МакБит»: DOOO Prodexim (Республика Сербия) (размер задолженности – 139 568,50 доллара США по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату проведения торгов) – начальная цена 125 611,65 доллара США по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату проведения торгов; TPP Alsego (Республика Польша) (размер задолженности – 256 145,13 доллара США по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату проведения торгов) – первоначальная цена – 230 530,62 доллара США по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату проведения торгов; ООО ГазТехРемСтройБел (Республика Беларусь) (размер задолженности – 44 839,32 BYN) – первоначальная цена 40 355,39 BYN; Шкляр Станислав Алексеевич (руководитель должника ООО «РеФойлПродукт», Республика Беларусь) (размер задолженности – 24 400,00 BYN) – первоначальная цена 21 960,00 BYN; ИП Остапов Д. М. (Республика Беларусь) (размер задолженности – 486,00 BYN) – первоначальная цена 437,40 BYN; ООО «ПрофМа» (Республика Беларусь) (размер задолженности – 274 270,36 BYN) – первоначальная цена 246 843,32 BYN. Шаг аукциона – 5 % от цены лота. Задаток для участия в аукционе – 5 % от цены лота. Прием заявлений на участие в торгах осуществляется по почтовому адресу: 220123, г. Минск, а/я 86, с даты настоящей публикации по 06.08.2019 г. Оплата задатка производится с даты настоящей публикации до 21.10.2019 г. вкл. на р/с ООО «МакБит» р/с BY12MTBK30120001093300062129 в ЗАО «МТБанк» ЦБУ 5, г. Минск, код МТБКВY22, УНП 691406165.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену. Заключение договора купли-продажи осуществляется в течение 10 дней со дня проведения торгов. Победитель торгов в течение 10 банковских дней со дня заключения договора купли-продажи оплачивает цену за минусом внесенного задатка. Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов. Уведомление участников об итогах торгов в день торгов, публично. Возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги. Участие в торгах и результаты торгов оформляются итоговым протоколом в день их проведения. В случае признания торгов несостоявшимися в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником предмет торгов может быть реализован этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Организатор может отказаться от проведения торгов не позднее чем за один день до их проведения.

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09. **BELTORGI.BY**

Продавец: ООО «БелДрев» (УНП 500541442) в лице управляющего по делу о банкротстве ООО «Капитал Диалог», тел. +37529 130-85-30.

Повторные публичные торги в электронной форме в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) (далее – торги) будут проведены: **18 октября 2019 г. 09.00–17.00** на электронной торговой площадке **BELTORGI.BY**.

№ п/п	Наименование	Начальная цена, бел. руб. без НДС	Шаг торгов / задаток, бел. руб.
1	Грузовой седельный тягач Volvo TF 12 F рег. № АЕ 0662-4, 1989 г. в., г. Гродно, ул. Карского, 2а	2 340,00	117,00
2	Капитальное строение с инв. № 400/С-7159 (Склад култоваров) общей площадью 982,8 кв. м, г. Гродно, Озерское шоссе, 18б	152 100,00	7 605,00
3	Капитальное строение с инв. № 400/С-7157 (склад хозтоваров) общей площадью 1212,6 кв. м, г. Гродно, Озерское шоссе, 20	231 400,00	11 570,00
4	Капитальное строение с инв. № 400/С-7096 (склад) общей площадью 1396,3 кв. м, котел стальной твердотопливной бытовой КСТБ-95 (инв. № 905), г. Гродно, Озерское шоссе, 20	225 810,00	11 290,50
5	Капитальное строение с инв. № 300/С-2176 (здание шликерного отделения и участка нестандартного оборудования), общей площадью 1925,5 кв. м. Капитальное строение с инв. № 350/С-143227 (водопроводная сеть). Капитальное строение с инв. № 350/С-143234 (дождевая канализационная сеть), г. Гомель, ул. Барыкина, д. 132	183 553,25	9 177,66

Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-18.

Для участия в торгах необходимо в срок по 17 октября 2019 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте **BELTORGI.BY**; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, в течение 5 рабочих дней со дня их проведения, а также аукционный сбор. После этого между продавцом и победителем торгов в течение десяти рабочих дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи. Извещение о ранее проведенных торгах опубликовано в газете «Звезда» от 06.08.2019 г., 17.08.2019 г.

Утерянный страховой полис формы 2РНО, серии БВ «Обязательное медицинское страхование иностранных граждан и лиц без гражданства, временно пребывающих или временно проживающих в Республике Беларусь», в количестве 1 штуки, № 3408059, в представительстве Белгосстраха по Минскому району считать недействительным.

УНН 100122726

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 12 ноября 2019 г. аукциона по продаже изъятого по Указу Президента Республики Беларусь от 07.02.2006 г. № 87 не завершенного строительством незаконсервированного жилого дома и в частную собственность земельного участка, на котором расположен предмет аукциона, в Знаменском сельском Совете Брестского района Брестской области

№ лота	Местоположение не завершенного строительством незаконсервированного жилого дома	Характеристика объекта оценки	Начальная (стартовая) стоимость объекта (бел. руб.)	Сумма задатка, бел. руб.	Возмещение расходов
1	Брестский район, аг. Знаменка, ул. Партизанская, 13/2	Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом в виде капитального строения (фундамента) наружной площадью 152 кв. м, готовностью основного строения 6 %, составные части и принадлежности отсутствуют, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 121280803101000595 площадью 0,2002 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	9700,00, в том числе: 2544,96 – начальная цена не завершенного строительства жилого дома; 7027,02 – начальная цена земельного участка; 115,20 – сумма расходов на оценку стоимости не завершенного строительства жилого дома	970,00	1. Государственная регистрация прекращения права собственности на земельный участок – 63,75 руб.; 2. Объявления – согласно актам выполненных работ

Имеется возможность электрификации, газификации. Аукцион будет проводиться 12 ноября 2019 г. в 10.00 по адресу: Брестский район, аг. Знаменка, ул. Юбилейная, 13 (в здании сельисполкома).

Для участия в аукционе необходимо подать заявление и предоставить копию платежного поручения, подтверждающего внесение на расчетный счет Знаменского сельисполкома ВУ 94 АКВВ 3641 0000 0031 8100 0000, в филиале № 100 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИС АК ВВВУ 21100, УНП 200036617, код платежа – 4901) суммы задатка в размере 10 % от начальной цены земельного участка, а также документ (паспорт), подтверждающий личность покупателя.

Для проведения аукциона необходимо наличие не менее 2 участников. Если аукцион признан несостоявшимся из-за того, что заявление на участие в нем подано только одним гражданином, земельный участок предоставляется этому гражданину при его согласии с внесением платы за предмет аукциона в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и представлением документации, необходимой для его проведения, осуществляется победителем аукциона либо единственным участником аукциона. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: Брестский район, аг. Знаменка, ул. Юбилейная, 13 (здание сельисполкома) с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи заявления – 4 ноября 2019 г. до 17.00. Дополнительную информацию о земельном участке можно получить по телефонам: 95 57 45, 95 51 36, 95 51 37.

ООО «Расантехторг» (организатор аукциона) проводит 28.10.2019 г. торги в электронной форме в процедуре исполнительного производства № 60115013876 по продаже имущества ЧТУП «Голуб и К» (продавец)

Сведения о предмете электронных торгов: автомобиль грузовой МАЗ 437043, гос. номер А1 3199-5, год выпуска – 2009, номер кузова УЗМ437043900000678.

Дата проведения электронных торгов: 28.10.2019 года.

Место нахождения предметов электронных торгов: Минский р-н, д. Аксаковщина.

Начальная цена предмета электронных торгов: 2 120 руб. 00 коп., без НДС.

Шаг аукциона: 5 % – 106 руб. 00 коп.

Сумма задатка: 10 % – 212 руб. 00 коп.

Сумма затрат Поверенного по организации и проведению электронных торгов: 50 руб. 00 коп.

Расчетный счет для перечисления суммы задатка: УПИ ГЮЮ Минского облисполкома, р/с BY84AKBB364200000288000000 в ОАО «АСБ БЕЛАРУСБАНК», код АКВВВУ2X, г. Минск, УНП 600013502.

Торги в электронной форме в процедуре исполнительного производства (далее – электронные торги) будут проведены 28.10.2019 г. в 9.00 на электронной торговой площадке **WWW.TORG124.BY**, окончание – 28.10.2019 г. в 17.00. Дополнительную информацию по участию в электронных торгах можно получить по тел. (8-029) 6703084, **WWW.TORG124.BY**. Дополнительную информацию по лотам: продавец ЧТУП «Голуб и К», в лице судебного исполнителя Польгуна М. П. – (8-029) 7764054. Порядок проведения аукциона и оформления участия в электронных торгах указан в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора электронных торгов ООО «Расантехторг» – **WWW.TORG124.BY**. Заявление (регистрация) на участие, необходимые документы и задаток в размере 10 % по каждому лоту принимаются по 25.10.2019 г.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторного аукциона

ЛОТ 1:
 – Капитальное строение инв. № 400/С-17193 (назначение – здание специализированное для производства текстильных, швейных и кожаных изделий, наименование – главный производственный корпус), площадью 29971,7 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г, состоящее из капитального строения, инв. № 400/Д-152212 (назначение – производственное помещение, наименование – главный производственный корпус), площадью 29418,5 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г-2 и капитального строения, инв. № 400/Д-123114 (назначение – помещение неустановленного назначения, наименование – помещение неустановленного назначения), площадью 523,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г-1. Капитальное строение, инв. № 400/С-69015 (назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – автоматическая насосная станция пожаротушения), площадью 160,5 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г/2. Капитальное строение, инв. № 400/С-69014 (назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – КПП-120), площадью 19,6 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г/1. Капитальное строение, инв. № 400/С-97344 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство территории), площадью 7950,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г, благоустройство территории для обслуживания зданий и сооружений главного производственного корпуса. Капитальное строение, инв. № 400/С-86338 (назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – резервуар для хранения 8 % раствора пенообразователя), объемом 250,0 куб. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Капитальное строение, инв. № 400/С-58965 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – резервуар на 1000 куб. м), объемом 1000 куб. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121. Капитальное строение, инв. № 400/С-89988 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – площадка под емкости), площадью застройки 119,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г. Капитальное строение, инв. № 400/С-85888 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть), протяженностью 586,05 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121. Капитальное строение, инв. № 400/С-97346 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная фекальная канализация), протяженностью 325,25 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию главного производственного корпуса. Капитальное строение, инв. № 400/С-89982 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внеплощадочная ливневая канализация), протяженностью 1940,20 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121. Капитальное строение, инв. № 400/С-97338 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная ливневая канализация), протяженностью 1189,75 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная ливневая сеть к зданиям и сооружениям главного производственного корпуса. Капитальное строение, инв. № 400/С-89983 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – водопроводная сеть), протяженностью 206,65 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, водопроводная сеть от врезки до КНС, здания насосной станции и производственного корпуса. Капитальное строение, инв. № 400/С-74876 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный пожарный водопровод), протяженностью 227,80 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121. Капитальное строение, инв. № 400/С-74384 (назначение – сооружение специализированное связи, наименование – внутриплощадочная телефонная канализация), протяженностью 193,20 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121. Капитальное строение, инв. № 400/С-121799 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – водопроводная сеть), протяженностью 206,65 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, водопроводная сеть от врезки до КНС, здания насосной станции и производственного корпуса. Капитальное строение, инв. № 400/С-74876 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный пожарный водопровод), протяженностью 227,80 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121. Капитальное строение, инв. № 400/С-74877 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный пожарный водопровод), протяженностью 991,36 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121. Капитальное строение, инв. № 400/С-97384 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная сеть наружного освещения), протяженностью 420,40 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная сеть наружного освещения зданий и сооружений главного производственного корпуса. Капитальное строение, инв. № 400/С-97380 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная электрическая сеть 0,4 кВ), протяженностью 353,15 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть 0,4 кВ к зданиям и сооружениям главного производственного корпуса; Капитальное строение, инв. № 400/С-97392 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ), протяженностью 473,70 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ от РП-10 кв до ТП-1, от ТП-1 до ТП-2. Капитальное строение, инв. № 400/С-55838 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная напорная канализация), протяженностью 277,25 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121. Капитальное строение, инв. № 400/С-55842 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный производственный водопровод), протяженностью 1305,15 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121. Капитальное строение, инв. № 400/С-85887 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – мостовое сооружение), протяженностью 48,00 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121. Внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ марки ААБлЗ*95, протяженностью 155 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121. Внутриплощадочная кабельная линия 0,4 кВ марки АВБлШв, протяженностью 70 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; пункты и шкафы распределительные – 68 единиц; камера КСО-272 – 5 единиц; трансформаторная подстанция – 3 единицы; панель ШО-7024; трансформатор масляный – 6 единиц; трансформаторные ячейки КРУ-821-00848 – 2 единицы; вентилятор центробежный – 7 единиц; камера орошения – 7 единиц; кондиционер – 6 единиц; бункер пылеулавливающий – 8 единиц; дизель-генератор ДГА-3-48; туя – 3 единицы; липа – 4 единицы

Лот № 1 расположен на земельных участках: кадастровый номер 44010000002000562, площадью – 4,8205 га (назначение – обслуживание зданий и сооружений главного производственного корпуса) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г; кадастровый номер 44010000002006864, площадью 0,0078 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; кадастровый номер 44010000002006865, площадью 0,0016 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; кадастровый номер 44010000002006866, площадью 0,0014 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; кадастровый номер 44010000002006867, площадью 0,0073 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121

Начальная цена продажи – 2 551 784,24 руб. (два миллиона пятьсот пятьдесят одна тысяча семьсот восемьдесят четыре рубля двадцать четыре копейки) с учетом НДС. Сумма задатка – 127 589 руб. (сто двадцать семь тысяч пятьсот восемьдесят девять рублей)

Условия проведения аукциона – возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 1 % от конечной цены продажи объекта. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Продавец – РУПП «Гроднотекстиль», 230015, г. Гродно, ул. Горького, 121, тел./факс 43-99-64

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 23 октября 2019 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержится на сайте организатора аукциона <http://grodnoino.by/auktion/uchastniku>

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 14.02.2019 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18.

Последний день приема заявлений – 21 октября 2019 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <http://grodnoino.by/>

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторного аукциона

ЛОТ 1:
 – Капитальное строение, инв. № 400/С-69029 (назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – блок предочистки), площадью 320,4 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Е.
 – Капитальное строение, инв. № 400/С-97343 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство территории), площадью 390,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, благоустройство территории для обслуживания здания блока предочистки.
 – Капитальное строение, инв. № 400/С-97350 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная фекальная канализация), протяженностью 12,50 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию блока предочистки.
 – Капитальное строение, инв. № 400/С-97331 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод), протяженностью 190,40 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод к зданию предочистки.
 – Капитальное строение, инв. № 400/С-97381 (назначение – сооружение специализированное энергетика, наименование – внутриплощадочная электрическая сеть 0,4 кВ), протяженностью 80,80 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть к зданию блока предочистки;
 – липа (12 единицы);
 – шкаф распределительный;
 – дерен белый (1 единица)

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 44010000002008245, площадью 0,2180 га (назначение – для обслуживания здания блока предочистки (инв. № 400/С-69029)) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Е

Начальная цена продажи – 42 296,34 руб. (сорок две тысячи двести девяносто шесть рублей тридцать четыре копейки) с учетом НДС. Сумма задатка – 2 115 руб. (две тысячи сто пятнадцать рублей)

Условия проведения аукциона – возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 4 % от конечной цены продажи объекта. Условия оплаты по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Продавец – РУПП «Гроднотекстиль», 230015, г. Гродно, ул. Горького, 121, тел./факс 43-99-64

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 23 октября 2019 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержится на сайте организатора аукциона <http://grodnoino.by/auktion/uchastniku>

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» 29.11.2018 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18.

Последний день приема заявлений – 21 октября 2019 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <http://grodnoino.by/>

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY

Продавец: ОАО «Березина – Лада» (УНП 700067664), 213827, Могилевская область, г. Бобруйск, ул. Минская, д. 172, в лице ликвидатора Мороза Андрея Николаевича.

Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены **15 октября 2019 г. с 09.00 до 17.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб., без НДС
1	Капитальное строение с инв. № 710/С-42016 (здание цеха восстановления), общей площадью 518 кв. м	33 500,00
2	Капитальное строение с инв. № 710/С-77071 (склад металлических конструкций), общей площадью 307,6 кв. м	20 350,00
3	Капитальное строение с инв. № 710/С-42015 (здание производственного корпуса), общей площадью 3 942,5 кв. м	409 750,00

расположенные по адресу: **Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, д. 172**

Тел. для ознакомления и осмотра + 375 (44) 773-51-18. Для участия в торгах необходимо в срок по 14.10.2019 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBVB2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказать от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, уплатить аукционный сбор, заключить договор купли-продажи. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звезда» от 30.08.2019 г., 05.09.2019 г.

Извещение о проведении 29 октября 2019 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 7»

Предмет торгов
«трансформаторная подстанция» общей площадью 42,7 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 200/С-50676; «складское помещение» общей площадью 15,8 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 200/С-50677; «производственно-бытовой корпус» общей площадью 118,0 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 200/С-50678 (составные части и принадлежности: проезжая часть, ограждение, ворота, калитка, ворота); «устройство моечного отделения щетня» общей площадью 589,0 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 200/С-63932; асфальтосмесительная установка ДС-185 (инв. № 620); агрегат мокрой очистки щетня (инв. № 762); емкость 10 м³ (битум, инв. № 847); емкость 20 м³ (битум, инв. № 848); емкость 20 м³ (битум, инв. № 849); весы RV 3102 (инв. № 862); бункер приемный (инв. № 763); система видеонаблюдения (инв. № 0163); передвижное общежитие (инв. № 73); узел 1 подачи ж/с и щетня/конвейер 9 мп (инв. № 764); узел 2 подачи ж/с и щетня/конвейер 12 мп (инв. № 765); холодильник МИНСК 11 (инв. № 778); зеленые насаждения: липа № 22 (инв. № 918); тополь № 10 (инв. № 906); тополь № 9 (инв. № 905); сосна № 14 (инв. № 910); сосна № 15 (инв. № 911); сосна № 17 (инв. № 913); береза № 1 (инв. № 897); береза № 11 (инв. № 907); береза № 12 (инв. № 908); береза № 13 (инв. № 909); береза № 16 (инв. № 912); береза № 18 (инв. № 914); береза № 19 (инв. № 915); береза № 2 (инв. № 898); береза № 20 (инв. № 0916); береза № 21 (инв. № 917); береза № 3 (инв. № 899); береза № 4 (инв. № 0900); береза № 5 (инв. № 901); береза № 6 (инв. № 902); береза № 7 (инв. № 903); береза № 8 (инв. № 904)
Местонахождение: Витебская область, Витебский район, Новкинский с/с, д. Кувовичино
Площадь земельного участка: 2,6274 га, кадастровый номер: 221287000010000001
Начальная цена: 208 219,68 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка: 20 000,00 бел. руб.
Обременение: аренда

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 7», 223021, Минская обл., Минский р-н, восточнее д. Богатырево, АБК, тел. (017) 507-61-83.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, тел. (017) 327-05-62.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 2 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «ДСТ № 7», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBVB2X, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявления в них поданы только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копий платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся 29 октября 2019 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 04.10.2019 по 28.10.2019 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Телефоны для справок:

(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 507-61-83 (ОАО «ДСТ № 7»).

Вниманию акционеров ОАО «Элема» (г. Минск, ул. Тростенецкая, 5)!

Наблюдательный совет ОАО «Элема» доводит до сведения акционеров, что 09.10.2019 г. состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Элема».

Место проведения собрания: г. Минск, ул. Тростенецкая, 5А, Дом культуры ОАО «Элема».

Время начала собрания: 15.00.

Время и место регистрации участников собрания: в день проведения собрания с 14.00 до 14.50 по адресу: г. Минск, ул. Тростенецкая, 5А, Дом культуры ОАО «Элема».

Время и место ознакомления акционеров с документами по вопросам повестки дня собрания: в рабочие дни (понедельник – пятница), начиная с 01.10.2019 г. по 08.10.2019 г., по адресу: г. Минск, ул. Тростенецкая, 5А, Дом культуры ОАО «Элема» (приемная директора) с 9.00 до 15.00; 09.10.2019 г. – по месту проведения собрания с 9.00 до 15.00.

Орган общества, созывающий внеочередное общее собрание акционеров – наблюдательный совет, основание его созыва – собственная инициатива наблюдательного совета.

Повестка дня:

1. Об отмене решения общего собрания акционеров ОАО «Элема».

2. О выкупе акций собственного выпуска на баланс ОАО «Элема».

Список лиц, имеющих право на участие в собрании, будет составлен по состоянию на 07.10.2019 г.

Просим принять участие в собрании или поручить представлять Ваши интересы на собрании акционеров представителю. Для участия в собрании акционеру необходимо при себе иметь паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность, оформленную в соответствии с требованиями законодательства, либо иной документ, подтверждающий его полномочия в качестве представителя.

Дополнительная информация по телефону + 375 17 364 73 09. УНП 100074549

Нефармат

За паўкроку ад бездані

Галіна з усіх сілаў старалася трымацца роўна. І яшчэ выглядаць пры гэтым нават крыху стылёва і маладжава — у той ступені, як яна гэта разумела. Была адзетая ў джынсы, кароткую куртачку і маладзёжную бейсболку. Усё ж ва ўстанову прыйшла — сельвыканкам. Яна і праўда, невялікая ростам, хударлявая, ззаду магла б сысці за дзяўчынку-падлетка. Але хада не вельмі ўпэўненая, і колер твару попелына-зямлісты, і вочы — усё выдавала нецвярозага чалавека.

Наведвальніца зайшла забраць свой пашпарт, які рабочыя электрасетак выпадкова знайшлі ў парку і прынеслі ў сельскі Савет. Было гэта ў панядзелак раніцай. Супрацоўніца мясцовага выканкама адгарнула дакумент, прачытала прозвішча, якое ёй ні пра што не сказала, убачыла адрас рэгістрацыі — Брэст. Праўда, месцам нараджэння 50-гадовай жанчыны значыцца іх пасёлак. Але ж прозвішча, хутчэй за ўсё, не іх, відаць, памененае пасля шлюбу. Пайдзі знайдзі ў паўтаратысячым пасёлку чалавека, які прыехаў да бацькоў, сваякоў ці знаёмых! Тады Наталля Пятроўна звярнула ўвагу на рэдкае імя па бацьку ўладальніцы пашпарта, успомніла, што чалавек з такім імем жыў ў іх населеным пункце, і пазваніла на ўсялякі выпадак яго ўдаве.

Назва прозвішча, імя, што значылася ў пашпарце. «Так, гэта мая дачка, — адказала жанчына, — яна цяпер жыве ў мяне. Дзякуй, яна прыйдзе па пашпарт». Яна і прыйшла, праўда, не ў той жа дзень, а на наступны. Да той пары яшчэ адна група рабочых знайшла сумку нехлямяжай уладальніцы дакумента, знаходку таксама прынеслі ў сельсавет.

Галіна прыйшла адразу пасля абеду і, як ужо было сказана, крыху нападлітку. Яе нецвярозы стан выдавала, апроч іншага, вельмі хуткая гаворка, нібы крыху нервовая — жанчына шмат разоў паўтарала адно і тое. То горача дзякавала, што ёй вярнулі згублены дакумент і рэчы, то са скрухай даводзіла, што з сумкі прапалі грошы. Ёй маглі толькі паспачуваць на гэта. Калі сумка паўтара дня валялася ў парку, то не дзіва, што з яе зніклі грошы. «Там жа было паўмільёна!». Яна так і сказала — паўмільёна. Хоць ужо некалькі гадоў, як тых «мільёнаў» у нас няма. Яно, вядома, для чалавека, які не працуе, гэта зусім не малыя грошы. Але ж не факт, што іх нехта краў. Бо з кім выпівала нядзельным вечарам у парку, яна дакладна не памятала і як аказаліся пашпарт пад адным дрэвам, сумка — пад іншым, таксама патлумачыць не магла.

Пакуль уладальніца пашпарта збіралася па свае рэчы, у сельвыканкаме ўжо высветлілі гісторыю былой зямлячкі. Жыла і працавала ў Брэсце, была сям'я, а калі стала піць, то пазбавілі нават бацькоўскіх правоў. Цяпер вось, відаць, і работы няма, бо прыехала да маці.

Супрацоўніца выканкама Наталля Пятроўна паспрабавала пагаварыць з не старой яшчэ жанчынай: «Галіна, табе да пенсіі яшчэ далёка. Вазьмі сябе ў рукі, закадзіруйся. Не ты адна такая. Людзі, калі хочучь, знаходзяць нейкі паратунак. Паглядзі на сябе, стройная, сімпатычная. Ты ж можаш працаваць, жыць нармальна. А так ты для маці сваёй — гора». Яна ў адказ паўтарала толькі адно: «Я магу ўзяць сябе ў рукі і без кадзіравання». І было відавочна, што не можа, што хвароба ўжо трывала захапіла яе арганізм у палон. Ну калі сумку і дакументы губляе

ў парку пад кустом пасля выпіўкі — куды ўжо далей?

Гэтую 50-гадовую жанчыну я сустрэла на мінулым тыдні ў адным з сельсаветаў палескага рэгіёна. А менш за два месяцы таму давялося бачыць фрагмент сямейнай драмы, у якой ад п'янаста маці пакутыце даволі маладая сям'я. Яна, мяркуючы па вымаўленні, аднекуль з расійскай глыбіні, здымала каля нашага гатэля асобны флігелёк. Там так уладкаваны прыватныя гасцініцы, яны часта ўяўляюць сабой вілу, акружаную асобнымі малымі прыбудовамі. У гэтых доміках асобны ўваход і камунікацыі. Такім чынам адна сям'я можа зняць хай і маленькае, але асобнае памяшканне. Дык вось яны жылі ў такім дамку насупраць нашых апартаментуў. А вокны пры жнівёнскай спецы паўднёвых шырот не зачыніш, таму калі не бачыш, то міжволі чуеш, што ў суседзяў робіцца на верандзе. Дык вось гэта прыемная на выгляд сям'я, якая прыехала на адпачынак у Чарнагорыю, усе вечары бавіла дома. Пазней стала зразумела — чаму. Маці сямейства, прыгожая, маладая, зранку абавязкова дагледжаная, кожны вечар была п'яная. І ён, стараючыся прыглушваць голас, заўсёды раздражнёна-адчайна крычаў на яе, часам зрываўся і крычаў на сына, хлопчыка гадоў дзевяці. Потым заганаў яе ў пакой, а сам выходзіў і да паўночы сядзеў на тэрасе, курючы. Але ж было відавочна, што крычаць тут ужо мала. Трэба шукаць нейкае лячэнне, ратаваць чалавека. Бо жаночы алкагалізм развіваецца хутка, не кожная можа свечасова ўсвядоміць праблему і ўзяць сябе ў рукі. А калі не возьме і ніхто не дапаможа, тады да прорыву, да бездані — паўкроку.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.14	18.42	11.28
Віцебск —	7.05	18.31	11.26
Магілёў —	7.04	18.32	11.28
Гомель —	7.00	18.30	11.30
Гродна —	7.29	18.57	11.28
Брэст —	7.29	18.59	11.30

Месяц

Маладзёк 28 верасня.
Месяц у сузор'і Стральца.

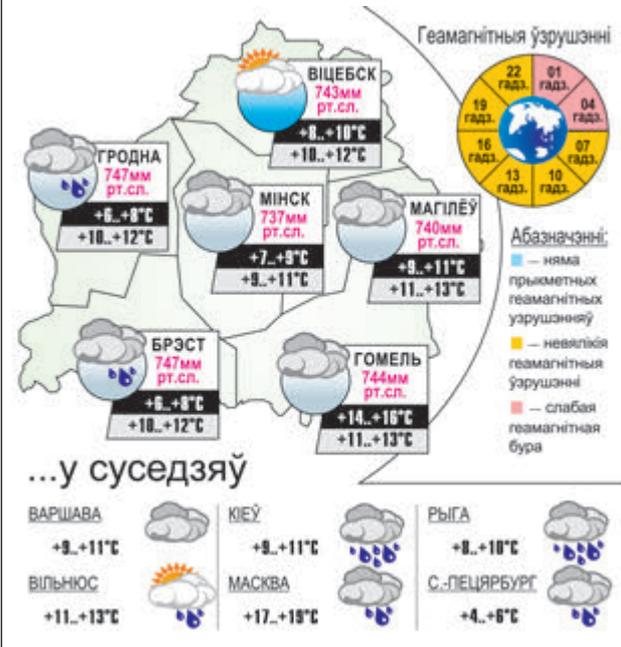
Імяніны

Пр. Алега, Аляксандра, Міхаіла, Фёдара, К. Тэрэзы, Юзафа, Яна.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Як кажуць уладальнікі адзінацятых айфонаў: «Адна нырка, затое тры камеры».

Дзеці — кветкі жыцця :) Сын прыйшоў са школы і радасна паведамляе: — Мама, табе пашанцавала: сёння задалі толькі па чытанні!

Гульня для кампаніі 40-гадовых у рэстаране.

Усе садзяцца за стол і пачынаюць размаўляць.

Хто першы пачне гаворку пра хваробы, той прайграў і аплачвае агульны рахунак.

— Падкажыце, доктар, як лячыць раздваенне асобы? Я не для сябе пытаюся...

calcutura

Даты

Падзеі

Людзі

З КАСТРЫЧНІКА

1078 год — у міжусобнай барацьбе загінуў Ізяслаў Яраславіч, князь тураўскі, вялікі князь кіеўскі (з 1054 года), старэйшы сын Яраслава Мудрага. Адзін са складальнікаў «Рускай праўды». У 1067 годзе з братамі Святаславам і Усеваладам ваяваў супраць полацкага князя Усяслава Брачыслававіча, захапіў яго ў палон. У 1068-м пазбавіўся пасады ў выніку народнага паўстання. Аднак яшчэ двойчы з дапамогай феодалаў вяртаў яе.

1849 год — нарадзіўся (вёска Соіна Мсціслаўскага павета) Дзмітрый Іванавіч Дубяга, астраном. Працаваў у Пулкаўскай абсерваторыі, быў дырэктарам Казанскай абсерваторыі, рэктарам Казанскага ўніверсітэта. Аўтар работ па тэарэтычнай астраноміі, астраметрыі і гравіметрыі. Даследаваў арбіту спадарожніка Нептуна, стварыў тэорыю руху малой планеты Дзіяны. Па назірваннях казанскіх астраномаў склаў каталог 4281 зоркі. Памёр у 1918 годзе.

1874 год — нарадзіўся (Гомель) Пётр Уладзіміравіч Карповіч, эсэр, удзельнік студэнцкіх хваляванняў у Расіі. Вучыўся ў Маскоўскім, Юр'еўскім (цяпер Тартускі) ўніверсітэтах, адкуль быў выключаны за ўдзел у студэнцкіх хваляваннях. У 1896—1898 гадах вёў рэвалюцыйную агітацыю ў Гомелі і Нясвіжы. Адзін з арганізатараў Гомельскага камітэта РСДРП, забяспечваў нелегальную дастаўку марксісцкай літаратуры. Пазней зблізіўся з эсэрамі, прасякнуўся ідэяй індывідуальнага тэрарызму. 14 лютага 1901 года стрэлам ва ўпор смяротна параніў міністра асветы М. П. Багалевана. Асуджаны да 20 гадоў катаргі, заключаны ў Шлісельбургскую крэпасць. У 1906 годзе адпраўлены ў Акатуй, адкуль уцёк за мяжу, далучыўся да «Баявой арганізацыі» эсэраў. У 1908 годзе

браў удзел у арганізацыі няўдалага замаху на цара Мікалая II, затым адышоў ад эсэраў. Вітаў перамогу Лютаўскай рэвалюцыі. Загінуў у 1917 годзе ў Паўночным моры: паражод, на якім ён вяртаўся з эміграцыі, быў тарпедаваны нямецкай падводнай лодкай.

1948 год — нарадзіўся (Мінск) Анатоль Абрамавіч Гантварг, беларускі спартсмен (стаклячныя шашкі). Міжнародны гросмайстар (1971), заслужаны майстар спорту СССР, заслужаны трэнер Беларусі, чатырохразовы чэмпіён свету, пераможца і прызёр многіх прэстыжных міжнародных турніраў.

1889 год — нарадзіўся Карл фон Асецкі, нямецкі журналіст, антыфашыст, ініцыятар пацыфісцкага руху ў Гамбургу. Лаўрэат Нобелеўскай прэміі міру 1935 года, пасля прысуджэння якой Гтлер забараніў грамадзянам Германіі прымаць любую Нобелеўскую прэмію. Памёр у 1938 годзе.

1906 год — зацверджаны міжнародны сігнал бедства на моры, вядомы як «SOS». У гэты дзень у 1906 годзе ў Берліне адбылася Марская канферэнцыя з удзелам прадстаўнікоў 29 дзяржаў, якая зацвердзіла новы міжнародны сігнал бедства на моры. Яшчэ да вынаходства ў пачатку 1890-х радыё на марскіх суднах ужо выкарыстоўваліся розныя візуальныя і аўдыёсігналы: семафорныя сцяжкі, сігнальныя агні і званы. Радыё, якое называлася тады «бесправадным тэлеграфам», спачатку выкарыстоўвала азбуку Морзе — сістэму, першапачаткова распрацаваную для наземнага прываднага тэлеграфа. Калі на суднах сталі з'яўляцца радыёстанцыі, паўстала неабходнасць у стандартызацыі камунікацый. Па кодзе Морзе на ўсіх мовах новы сігнал выглядае аднолькава — ён уяўляе сабой паслядоўнасць «тры кропкі — тры працяжнікі — тры кропкі». З 1 лютага 1999 года ўсе марскія судны павінны выкарыстоўваць для перадачы сігналаў бедства больш дасканалую сістэму — GMDSS. У сувязі з гэтым значэнне сігнала «SOS» зменшылася, хоць ён па-ранейшаму можа прымяняцца.